

Den Europæiske Unions Tidende

L 12

Dansk udgave

Retsforskrifter

56. årgang

16. januar 2013

Indhold

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

AFGØRELSE

2013/8/EU:

- ★ **Kommissions afgørelse af 12. juni 2012 om statsstøtte SA. 27420 (C 12/2009) (ex N 19/2009) som Finland har ydet til Osuuskunta Karjaportti (meddelt under nummer C(2012) 3249) ⁽¹⁾ 1**

2013/9/EU:

- ★ **Kommissionens afgørelse af 25. juli 2012 om statsstøtte SA.33114 (12/C) (ex 11/NN) — Polen Påstået støtte til skibsværftet Crist (meddelt under nummer C(2012) 5057) ⁽¹⁾ 38**

Pris: 4 EUR

(¹) EØS-relevant tekst

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

AFGØRELSE

KOMMISSIONS AFGØRELSE

af 12. juni 2012

om statsstøtte SA. 27420 (C 12/2009) (ex N 19/2009) som Finland har ydet til Osuuskunta Karjaportti

(meddelt under nummer C(2012) 3249)

(Kun den finske og den svenske udgave er autentiske)

(EØS-relevant tekst)

(2013/8/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte bemærkninger i overensstemmelse med disse artikler,

under hensyntagen til disse bemærkninger ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

- (1) Ved brev af 15. januar 2009 anmeldte Finland redningsstøtte til Kommissionen bestående af en garanti til og omlægning af gæld for Osuuskunta Karjaportti (i det følgende benævnt "Karjaportti"; på tidspunktet for anmeldelsen var virksomheden kendt under navnet Järvi-Suomen Portti Osuuskunta). Finland fremsendte yderligere oplysninger til Kommissionen ved breve af 5. februar 2009, 11. februar 2009, 16. februar 2009 og 20. februar 2009.
- (2) Ved brev af 8. april 2009 meddelte Kommissionen Finland, at den havde besluttet at indlede den i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmådes (TEUF) ⁽²⁾ artikel 108, stk. 2, omhandlede procedure med hensyn

til de anmeldte foranstaltninger og flere foranstaltninger, som var gennemført tidligere. Efter denne åbningsbeslutning fremsendte Finland yderligere oplysninger til Kommissionen i brev af 13. maj 2009.

- (3) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽³⁾. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at indsende deres bemærkninger til støtteforanstaltningerne.
- (4) Kommissionen modtog bemærkninger fra én interesseret part. Den videresendte dem til Finland, som fik mulighed for at kommentere dem. Disse bemærkninger indkom i brev af 28. august 2009. Finland fremlagde yderligere oplysninger i en e-mail af 3. november 2009.
- (5) Ved brev af 15. december 2009 informerede Kommissionen Finland om, at den havde besluttet at udvide proceduren i henhold til artikel 108, stk. 2, i TEUF, til også at omfatte andre støtteforanstaltninger, der var gennemført tidligere. Finland fremsendte yderligere oplysninger i brev af 12. februar 2010.
- (6) Kommissionens beslutning om at udvide proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽⁴⁾. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til støtteforanstaltningerne. Kommissionen modtog ikke yderligere bemærkninger fra interesserede parter.

⁽¹⁾ EUT C 134, 13.6.2009, s. 16; EUT C 58, 10.3.2010, s. 4.

⁽²⁾ Med virkning fra den 1. december 2009 er EF-traktatens artikel 87 og 88 blevet til henholdsvis artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). De to sæt artikler er indholdsmæssigt identiske. For så vidt angår denne afgørelse, skal henvisninger til artikel 107 og 108 i TEUF forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 87 og 88 i EF-traktaten. TEUF indeholder også visse ændringer af terminologien, f.eks. er "Fællesskab" erstattet af "Union" og "det fælles marked" af "det indre marked". Terminologien i TEUF vil blive benyttet i hele denne afgørelse.

⁽³⁾ EUT C 134, 13.6.2009, s. 16.

⁽⁴⁾ EUT C 58, 10.3.2010, s. 4.

- (7) Den 1. marts 2010 informerede Finland Kommissionen om, at man havde trukket anmeldelsen af garantien til Karjaportti tilbage. Ved brev af 26. marts 2010 meddelte Kommissionen Finland, at den ville behandle tilbagetrækningen af anmeldelsen af garantien i den endelige afgørelse sammen med de øvrige omhandlede foranstaltninger. Kommissionen stillede desuden en række spørgsmål til Finland, som Finland besvarede i brev af 22. april 2010. Kommissionen sendte en anmodning om oplysninger til Finland den 15. juli 2010, som Finland besvarede den 20. august 2010. Kommissionen sendte endnu en anmodning om oplysninger den 28. september 2010, som Finland besvarede den 29. november 2010. Endelig anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger i brev af 16. november 2011. Finland indsendte disse oplysninger den 16. december 2011.

2. STØTTEMODTAGER

2.1. Kooperativet Karjaportti

- (8) Karjaportti er en kooperativ virksomhed, der ligger i Mikkeli, med produktionsfaciliteter i Mikkeli og Kouvola, begge i Østfinland (Itä-Suomi), en region, der er berettiget til regionalstøtte efter artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF. Kooperativet blev oprettet i 1914. I 1950 fik det navnet Osuusteurastamo Karjaportti. Fra den

31. december 2002 kaldtes det Järvi-Suomen Portti Osuuskunta, og siden den 14. december 2010 har det haft navnet Karjaportti. I dag har Karjaportti 300 fastansatte og beskæftiger yderligere 100 til 120 sæsonansatte om foråret og om sommeren.

- (9) Karjaportti beskæftiger sig med fremstilling af fødevarer, navnlig forædling af kød til produkter som kødboller og pølser. Desuden sælger kooperativet pakket kød, kødstykker og slagtekroppe. Karjaportti eksporterer kun lidt til andre medlemsstater.

2.2. Karjaporttis økonomiske situation

- (10) Siden den 1. december 2004 har Karjaportti været omfattet af en domstolsovervåget omstrukturingsprocedure i henhold til lov om omstrukturering af virksomheder 47/1993 ⁽⁵⁾ (i det følgende benævnt "domstolsovervågede omstrukturingsprocedurer"). Der findes nærmere oplysninger om den domstolsovervågede omstrukturering i betragtning 31-43).
- (11) Nedenstående tabel indeholder oplysninger om Karjaporttis økonomiske situation før og under den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure:

Tabel I

Økonomiske nøgletal for Karjaportti i EUR

År	Omsætning	Driftsresultat	Nettoresultat (overskud/tab)	Underskud i foregående regnskabsår	Aktiekapital / reserver og nødreserve	Egenkapital
2000	139 620 882	8 682	- 1 169 091		7 681 411 / 10 247 107	8 893 097
2001	139 748 861	2 082 662	549 865		7 812 809 / 9 078 473	9 442 963
2002	135 781 234	2 259 488	14 382		7 783 428 / 9 559 942	17 357 751
2003	128 354 480	- 3 299 914	- 6 009 055		7 585 778 / 9 506 525	11 083 248
2004	125 849 631	- 3 972 464	- 10 686 420		7 234 608 / 3 497 953	46 141
2005	101 507 619	- 6 629 915	- 9 235 908	- 7 404 955	7 772 913 / 216 662	- 8 651 289
2006	99 802 293	- 3 485 054	4 277 565	- 16 640 864	8 141 610 / 216 662	- 4 005 028
2007	86 962 069	- 8 916 539	- 7 943 878	- 12 363 299	6 244 277 / 216 662	- 13 846 239
2008	80 901 753	- 3 791 985	- 2 770 037	- 20 307 178	5 768 185 / 216 662	- 17 092 368
2009	64 793 763	305 936	- 2 124 435	- 23 077 214	5 077 160 / 216 662	- 19 907 828

⁽⁵⁾ Laki yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47, Lag om företagssanering 25.1.1993/47.

- (12) I 2008 indgav de finske skattemyndigheder to gange konkursbegæring mod Karjaportti. Første gang, den 7. oktober 2008, fremsatte myndighederne et betalingspåbud på 461 579 EUR. Dette krav blev senere trukket tilbage af skattemyndighederne. Den 1. december 2008 fremsatte myndighederne et nyt betalingspåbud på 981 658 EUR. Konkursproceduren mod Karjaportti blev afsluttet i juni 2009, idet kooperativet har betalt sin udestående gæld til skattemyndighederne.

3. BESKRIVELSE AF STØTTEFORANSTALTNINGERNE

- (13) De omhandlede foranstaltninger består af støtteforanstaltninger, som Mikkeli Kommune, hvor Karjaportti ligger, har gennemført, og foranstaltninger, som Finnvera Oyj (i det følgende benævnt "Finnvera") har gennemført. Finnvera er et specialiseret finansieringsselskab, der ejes af den finske stat, og som er Finlands officielle eksportkreditagentur⁽⁶⁾. Nedenfor beskrives først de foranstaltninger, der blev gennemført af Mikkeli Kommune (afsnit 3.1.) og derefter de foranstaltninger, der blev gennemført af Finnvera (afsnit 3.2.).

3.1. Foranstaltninger gennemført af Mikkeli Kommune

3.1.1. Garanti ydet den 12. juni 2000 (foranstaltning 1) og overdragelse af grund (foranstaltning 2)

- (14) Foranstaltning 1: Ved beslutning af 12. juni 2000 ydede Mikkeli Kommune en absolut garanti ("takaus") til Karjaportti, der dækkede 100 % af et fremtidigt lån på 25 mio. FIM (omkring 4,2 mio. EUR⁽⁷⁾). Lånet blev ydet til Karjaportti i september 2000 til en fast rente på 5,35 % og en løbetid på 10 år af banken Tapiola Pankki Oy (i det følgende benævnt "Tapiola"). Samtidig blev garantien iværksat af byrådet i Mikkeli, som underskrev garanti-aftalen. Garantien blev ydet uden garantipræmie og som en absolut garanti, hvor kautionisten hæfter for hovedstolen, som om det var kautionistens egen gæld, hvilket betyder, at kreditor kan bede kautionisten tilbagebetale hovedstolen, når denne forfalder. Det garanterede lån blev ydet til finansiering af opførelsen af et produktionsanlæg i Tikkala-distriktet i Mikkeli⁽⁸⁾.
- (15) Der blev stillet sikkerhed for garantien i form af et eksisterende ejendoms pant med en tinglyst værdi på 7,5 mio. FIM (1 261 409 EUR)⁽⁹⁾. Da foranstaltning 1 blev

gennemført, var der omtrent 3 mio. FIM af ejendoms pantet til rådighed som sikkerhed. Desuden blev der stillet sikkerhed for garantien i form af erhvervspant⁽¹⁰⁾ med en tinglyst værdi på henholdsvis 25 mio. FIM og 30,5 mio. FIM i Karjaporttis løsøre.

- (16) Da den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure blev indledt i december 2004, krævede Tapiola, at Mikkeli Kommune skulle indfri Karjaporttis udestående gæld i henhold til garantien. Efter at have foretaget disse udbetalinger til Tapiola indtrådte Mikkeli Kommune som kreditor over for Karjaportti i stedet for Tapiola (se betragtning 34).
- (17) Foranstaltning 2: Ligeledes i 2000 fik Karjaportti overdraget en grund af Mikkeli-landdistriktet til opførelse af Tikkala-produktionsanlægget⁽¹¹⁾. Grunden havde et areal på 152 366 m², og Mikkeli Kommune overdrog den vederlagsfrit til Karjaportti, det vil sige, at der ikke blev erlagt nogen købspris. Desuden forpligtede Mikkeli Kommune sig til at overdrage grunden i byggemodnet stand. Med henblik på dette godtgjorde Mikkeli Kommune Karjaportti udgifterne til nivellering af grunden, svarende til omkring 2 000 000 FIM (omkring 336 376 EUR)⁽¹²⁾.
- (18) Der blev iværksat andre foranstaltninger over for Karjaportti i forbindelse med opførelsen af produktionsanlægget i Tikkala. Finnvera ydede lån og garantier på 20 000 000 FIM (omkring 3 363 759 EUR), Ministeriet for Beskæftigelse og Økonomi (det daværende Ministerium for Handel og Industri) ydede direkte støtte på 15 000 000 FIM (omkring 2 552 819 EUR).
- (19) Samlet set havde de foranstaltninger, der beskrives i betragtning 14-18 vedrørende opførelsen af produktionsanlægget i Tikkala en nominal værdi på 63 783 719 FIM (omkring 10 757 652 EUR). Bruttosubventionsækvivalent ved de gennemførte foranstaltninger, udgjorde 3 617 143 EUR i henhold til oversigten i nedenstående tabel:

⁽⁶⁾ Se beskrivelsen af Finnvera i betragtning 56.

⁽⁷⁾ Anvendt vekselkurs 1 EUR = 5,95 FIM.

⁽⁸⁾ Garantien betegnes foranstaltning 1 i den første åbningsbeslutning.

⁽⁹⁾ Mikkeli Kommune fik oprindeligt et ejendoms pant i Karjaporttis ejendom i Rokkala (ejendom 491-8-8-2) til et tinglyst beløb på 7,5 mio. FIM (1 261 409 EUR). I 2002 blev pantet overført til produktionsanlægget i Tikkala (ejendom 491-35-1-1), da Mikkeli Kommune havde købt grunde i Rokkala (se beskrivelsen af foranstaltning 3, betragtning 25).

⁽¹⁰⁾ Et erhvervspant oprettes ved at udstede erhvervspantebreve, som tinglyses i erhvervspanteregistret. Pantebrevene stilles som sikkerhed over for den pågældende virksomheds kreditor. Det tinglyste beløb på pantebrevene udgør sammen med den påløbne rente til den rentesats, der fremgår af pantebrevene, samt det beløb, der er afsat til dækning af indløsningsomkostningerne, det maksimale beløb, som ihaendehaveren kan modtage. Et erhvervspant vil i princippet dække alle debitorvirksomhedens forretningsaktiver (såsom maskineri, udstyr, varemærkerettigheder, råmaterialer, produkter, kontanter, tilgodehavender) med undtagelse af fast ejendom.

⁽¹¹⁾ Mikkeli landkommune blev en del af Mikkeli Kommune i 2001.

⁽¹²⁾ Se afsnit 155 i referatet af byrådsmødet i Mikkeli fra den 25. februar 2002.

Tabel II

**Bruttosubventionsækvivalent ved de gennemførte
foranstaltninger i EUR**

Foranstaltning	Beløb	Bruttosubventionsækvivalent
Garanti fra Mikkeli Kommune	4 204 698	345 786
Overdragelse af grund fra Mikkeli Kommune	300 000	300 000
Nivellering af grunden betalt af Mikkeli Kommune	336 376	336 376
Lån fra Finnvera	1 681 879	82 162
Direkte støtte fra Ministeriet for Handel og Industri	2 552 819	2 552 819
I ALT	10 757 652	3 617 143

(20) Finland beregnede bruttosubventionsækvivalenten for garantien fra Mikkeli Kommune på følgende måde: Man sammenlignede markedssatsen for en sammenlignelig garanti (1,75 %) med den garantipræmie, som Mikkeli Kommune opkrævede (0 %). Støtteelementet i garantien svarer til forskellen mellem de to præmier, nemlig 1,75 %. Hvis Mikkeli Kommune havde opkrævet en præmie til den sats, ville kommunen have modtaget i alt 2 406 250 FIM som præmie i garantiens 10-årige løbetid, hvilket med en kalkulationsrente på 5,7 % på datoen for garantiens ikrafttræden ville udgøre 1 055 949 FIM (omkring 345 786 EUR).

(21) Finland beregnede bruttosubventionsækvivalenten for Finnvera-lånet på følgende måde: Man sammenlignede den rente, som Finnvera krævede for lånet (6-måneders EURIBOR plus 1,75 %), med referencerenten i henhold til Kommissionens meddelelse om metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten⁽¹³⁾, som var gældende på det tidspunkt, hvor lånet blev ydet. Støtteelementet svarer til forskellen mellem de to satser i lånets løbetid (10 år). Provisionen, som Karjaportti skulle betale for lånet (0,5 %), blev fratrukket beregningsresultatet. Med en kalkulationsrente på 5,7 % pr. den dato, hvor garantien blev ydet, udgjorde støtteelementet 82 162 EUR.

(22) De støtteberettigede investeringsomkostninger blev beregnet på grundlag af omkostningerne vedrørende anskaffelsespriserne i henhold til opdelingen i følgende tabel:

⁽¹³⁾ EFT C 273, 9.9.1997, s. 3.

Tabel III

**Opdeling af projektomkostninger vedrørende
anskaffelsespriser i EUR**

Grunde og bygninger	14 208 192
Maskineri og udstyr	11 155 379
Kontorudstyr/software	572 356
I ALT	25 935 928

(23) Støtteelementet på 3 617 143 EUR svarer til en støtteintensitet på 13,95 % af de samlede støtteberettigede omkostninger på 25 935 928 EUR.

(24) Karjaportti havde ansøgt om de foranstaltninger, som Mikkeli Kommune traf, inden projektet gik i gang⁽¹⁴⁾. Finland traf foranstaltningerne for at fremme den regionale udvikling. Det nye produktionsanlæg skulle efter planen øge antallet af arbejdspladser i regionen fra omkring 400 til 550 eller 600.

3.1.2. Køb af grunde (foranstaltning 3)

(25) Den 28. februar 2002 købte Mikkeli Kommune seks grunde og en bygning med tilhørende lejemål af Karjaportti. Den erlagte købspris var 6 646 787 EUR⁽¹⁵⁾. På den dato, hvor Mikkeli Kommune købte grundene, og for den ene grunds vedkommende på den dato, hvor ejerskabet blev overdraget til Mikkeli Kommune, var grundene fri for pantehæftelser.

3.1.3. Garanti ydet den 8. marts 2004 (foranstaltning 4)

(26) Ved beslutning af 8. marts 2004 ydede Mikkeli Kommune en garanti, der dækkede 100 % af et lån på 607 054 EUR, som skulle ydes af Tapiola. Den 14. april 2004 blev lånet ydet til en fast rente på 4 % og en løbetid på 10 år. Garantien blev ydet uden garantipræmie og som en selvskyldnergaranti. Lånet og garantien blev ydet som erstatning for et lån fra Tapiola, for hvilket Mikkeli Kommune oprindeligt havde ydet en garanti ved beslutning af 2. november 1992. Det oprindelige lån androg 7,5 mio. FIM (1 261 409 EUR) og blev ydet til en rente på 4,5 % og med en løbetid på 10 år.

⁽¹⁴⁾ Ifølge referatet fra byrådsmødet i Mikkeli den 12. juni 2000 blev foranstaltningerne truffet i forbindelse med den fremtidige opførelse af et nyt produktionsanlæg.

⁽¹⁵⁾ Ud over denne pris påløb der 336 376 EUR i udgifter til nivellering, som Mikkeli Kommune godtgjorde til Karjaportti. Derfor lyder skødet for købet af grundene på 6 983 163 EUR.

(27) Der blev stillet sikkerhed for garantien i form af ejendoms pantet i produktionsanlægget i Tikkala, som allerede var anvendt som sikkerhed for foranstaltning 1. Desuden havde Mikkeli Kommune et erhvervspant med en tinglyst værdi i erhvervspanteregistret på 25 mio. FIM. Dette erhvervspant var også allerede blevet anvendt som sikkerhed til foranstaltning 1.

(28) Da den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure blev indledt i december 2004, krævede Tapiola, at Mikkeli Kommune betalte Karjaporttis udestående gæld i henhold til garantien. Efter at have gennemført disse betalinger trådte Mikkeli Kommune ind som kreditor over for Karjaportti i stedet for Tapiola (se betragtning 34).

3.1.4. *Garanti ydet den 10. maj (foranstaltning 5)*

(29) Ved beslutning af 10. maj 2004 stillede byrådet i Mikkeli en absolut garanti, der dækkede 100 % af et lån på 1,7 mio. EUR, som skulle ydes af Tapiola. Herefter besluttede Tapiola den 8. juni 2004 at yde det treårige investeringslån på 1,7 mio. EUR til en variabel rente på 12 måneders EURIBOR plus en fast margin på 0,3 %. Garantien blev ydet uden garantipræmie og som en absolut garanti. Der blev stillet sikkerhed for garantien med det samme ejendoms pant i produktionsanlægget i Tikkala som for foranstaltning 1 og foranstaltning 4 og det erhvervspant⁽¹⁶⁾, som Mikkeli Kommune var indehaver af. Desuden modtog Mikkeli Kommune et nyt instrument med pant i fast ejendom med en tinglyst værdi på 1 135 268 EUR i produktionsanlægget i Tikkala som et særligt pant.

(30) Da den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure blev indledt i december 2004, krævede Tapiola, at Mikkeli Kommune betalte Karjaporttis udestående gæld i henhold til garantien. Efter at have foretaget disse betalinger indtrådte Mikkeli Kommune som kreditor over for Karjaportti i stedet for Tapiola (se betragtning 34).

3.1.5. *Foranstaltninger truffet i forbindelse med den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure (foranstaltning 6)*

(31) Den 17. november 2004 bad Karjaportti sammen med kreditorerne Nordea Bank Finland Abp (i det følgende benævnt "Nordea Bank"), Nordea Rahoitus Suomi Oy (i det følgende benævnt "Nordea Financing") og OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj (siden 1. marts 2008 har denne virksomhed haft navnet Pohjola Pankki Oyj, i

det følgende benævnt "OKO/Pohjola Bank") byretten i Mikkeli iværksætte den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure. Ifølge finsk lov kan sådanne omstrukturingsprocedurer gennemføres for at genoprette en levedygtig forretning for en kriseramt debitor med henblik på at sikre dennes fortsatte levedygtighed og indgå aftaler vedrørende gælden.⁽¹⁷⁾ Den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure vedrørende Karjaportti blev indledt ved byretten i Mikkeli's beslutning af 1. december 2004. Ifølge lovgivningen må debitor ikke tilbagebetale omstrukturert gæld eller stille sikkerhed for denne gæld, mens proceduren er i gang⁽¹⁸⁾. Omstrukturert gæld er alle gældsposter, der er opstået inden datoen for procedurens iværksættelse.

(32) Derefter blev der indsendt et omstrukturingsprogram til byretten den 23. juni 2005 og et revideret omstrukturingsprogram den 30. november 2005. Omstrukturingsprogrammet, som byretten godkendte den 30. januar 2006, havde en løbetid på 10 år (frem til den 1. juli 2015). Mellem 2004 og 2008 har Karjaportti opsagt 372 medarbejdere og udliciteret nogle af sine aktiviteter som indkøb, slagtning og opskæring.

(33) Samlet set skyldte man omkring [30-70] (*) % af den omstrukturerede gæld, der var genstand for den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure, til private kreditorer. De private kreditorer med den største andel af denne gæld var ovennævnte banker, Nordea Bank og OKO/Pohjola Bank samt Nordea Financing.

(34) Den 16. december 2004 bad Tapiola i forbindelse med den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure Mikkeli Kommune betale restgælden på de tre lån, som Mikkeli Kommune havde stillet garanti for som beskrevet under (13), 3.1.2 og (27). Efter at have betalt Tapiola indtrådte Mikkeli Kommune som kreditor over for Karjaportti for det samlede beløb på de tre udestående lån, nemlig 5 356 895 EUR. Lånene blev sikret med den garanti, som er beskrevet i betragtning 15, 27 og 29.

(35) Desuden fremsatte Mikkeli Kommune et krav på 682 087 EUR i den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure vedrørende ubetalte afgifter til kommunens ejendomsadministration, vandforsyningen i Mikkeli og affaldsforvaltningen i Mikkeli. Dette krav blev også sikret med den garanti, der er beskrevet i betragtning 15, 27 og 29.

⁽¹⁷⁾ Se lov om omstrukturering af virksomheder 47/1993, afsnit 1.

⁽¹⁸⁾ Se lov om omstrukturering af virksomheder 47/1993, afsnit 17.

(*) Forretningshemmelighed

⁽¹⁶⁾ Se fodnote 6.

- (36) Lånene og de øvrige gældsposter (ubetalte afgifter) til Mikkeli Kommune blev betragtet som store sikrede gældsposter⁽¹⁹⁾ i den domstolovervågede omstrukturingsprocedure. De øvrige store, sikrede krav tilhørte private parter (Nordea Bank, Nordea Financing, OKO/Pohjola Bank) samt Finnvera⁽²⁰⁾.

Tabel IV

Store sikrede gældsposter i EUR

Kreditor for store sikrede gældsposter	Beløb	Andel i %
Nordea Bank	[...]*	[10-40] %
Nordea Financing	[...]	[0-20] %
OKO/Pohjola Bank	[...]	[10-40] %
Finnvera	[...]	[10-40] %
Mikkeli Kommune – lån som følge af udløste garantier	[...]	[10-40] %
Mikkeli Kommune – andre gældsposter (ubetalte afgifter)	[...]	[0-20] %
I ALT	24 579 150	100 %

- (37) I forbindelse med lån fra og andre gældsposter (ubetalte afgifter) over for Mikkeli Kommune omfattede omstrukturingsprogrammet følgende foranstaltninger:

Sænkning af rentesatser for de sikrede gældsposter

- (38) Lånet på 5 356 895 EUR fra Mikkeli Kommune blev behandlet som en "sikret gældspost" og blev opdelt i to dele. For begge deles vedkommende blev rentesatserne nedsat i henhold til omstrukturingsprogrammet: På en del på 4,0 mio. EUR udgjorde rentesatsen [...] EURIBOR minus [...] % (men renten skulle ikke være højere end [...] % eller lavere end [...] %) indtil den 31. december 2010. Efter denne dato har man opkrævet en rente på [...] EURIBOR. For den resterende del på 1 356 895 mio. EUR er der opkrævet en rente på [...] EURIBOR⁽²¹⁾. Som det var tilfældet for lånene, blev de ubetalte afgifter på

682 087 EUR behandlet som "sikrede gældsposter", og rentesatsen blev nedsat til [...] EURIBOR⁽²²⁾.

- (39) I omstrukturingsprogrammet fastsættes der ligeledes en rentesats på [...] EURIBOR for private kreditorens sikrede gældsposter. For et vist beløb for hver af kreditorerne undtagen [...] blev der frem til den 31. december 2010 fastsat en reduceret rentesats svarende til [...] EURIBOR minus [...] %, minimumsrente [...] % og maksimumsrente [...] %. Efter den 31. december 2010 har rentesatsen for alle sikrede gældsposter været [...] EURIBOR.

Tabel V

Rentebeløb for store sikrede gældsposter i EUR

Kreditor for store sikrede gældsposter	Rentesats på [...] EURIBOR minus [...] % indtil 31. december 2010; efter denne dato er der opkrævet en rente på [...] EURIBOR for et beløb på	Rentesats på [...] EURIBOR for et beløb på
Nordea Bank og Nordea Financing	[...]	[...]
OKO/Pohjola Bank	[...]	[...]
Finnvera	[...]	[...]
Mikkeli Kommune – lån som følge af udløste garantier	[...]	[...]
Mikkeli Kommune – andre gældsposter (ubetalte afgifter)		[...]

Omlægning af gæld

- (40) Mikkeli Kommune gik med til en udskydelse af afdragene på ovennævnte gældsposter. I henhold til omstrukturingsprogrammet skal tilbagebetalingen af Mikkeli Kommunes sikrede gældsposter være afsluttet i 2015. Første rate skulle have været betalt den 1. juli 2009, fra 2010 og frem var der planlagt to rater om året, og i 2015 skal den resterende del af de sikrede gældsposter, størstedelen, betales svarende til henholdsvis [...] EUR for de lån, der er opstået som følge af udløste garantier, og [...] EUR for andre gældsposter (ubetalte afgifter).
- (41) De private kreditorer gik ligeledes med til en udskydelse af betalingen af deres sikrede gældsposter.

⁽¹⁹⁾ I henhold til afsnit 3, punkt 7, i lov om omstrukturering af virksomheder 47/1993 betragtes sikrede gældsposter som omstruktureret gæld, hvor kreditor har en effektiv og reel sikkerhed i ejendom, der tilhører debitor eller er i dennes varetægt, over for tredjemand, hvis værdien af et salg ville være tilstrækkeligt til at dække kreditors krav efter afdrag af likvidationsomkostninger og krav med højere prioritet.

⁽²⁰⁾ Se beskrivelsen af Finnvera i betragtning 56.

⁽²¹⁾ Nedsættelsen af rentesatsen betegnes som foranstaltning 2 i den første åbningsbeslutning.

⁽²²⁾ Nedsættelsen af rentesatsen for de ubetalte afgifter betegnes som foranstaltning 4 i den første åbningsbeslutning.

Tabel VI

Udskydelse af betaling i EUR

Kreditor for store sikrede gældsposter	Gæld	Rate med forfald 1.7.2009, 2.1.2010 og 1.7.2010	% af den samlede gæld	Rate med forfald 2.1.2011 og 1.7.2011	% af den samlede gæld	Rate med forfald hver sjette måned startende 2.1.2012 frem til 2.1.2015	% af den samlede gæld	Rate med forfald 1.7.2015	% af den samlede gæld
Nordea Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Nordea Financing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
OKO/Pohjola Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finnvera	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mikkeli Kommune	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mikkeli Kommune	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
I alt	24 579 150	500 000	2 %	1 000 000	4 %	1 500 000	6 %	10 579 150	43 %

Betinget gældseftergivelse

- (42) I henhold til omstruktureringsprogrammet skal tilbagebetalingen af lånene og de ubetalte afgifter til Mikkeli Kommune være afsluttet i 2015, idet størstedelen af det udestående beløb forfalder i 2015. Hvis Karjaportti i 2015 ikke opfylder visse økonomiske krav ved afslutningen af den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure (forholdet mellem passiver og EBIT-margin skal være større end 4), vil Mikkeli Kommune eftergive højst [0-3] EUR mio. af den udestående gæld.
- (43) Kravene fra de øvrige kreditorer vil også blive reduceret ved afslutningen på den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure. Nordea Bank vil eftergive højst [0-3 mio.] EUR, og Nordea Financing vil eftergive højst [0-2 mio.] EUR. Finnveras krav vil blive nedsat med højst [0-2 mio.] EUR. Kravet fra [...] vil ikke blive nedsat. I henhold til omstruktureringsprogrammet er de beløb, der ligger til grund for nedskrivningen af de sikrede gældsposter, baseret på værdien af sikkerheden for de sikrede lån i to forskellige scenarier: Det første scenario var, at Karjaportti fortsætter sine aktiviteter, og det andet scenario var, at Karjaportti omlægger eller indstiller sine aktiviteter, dvs. at sikkerhedsstillelsen realiseres. De to værdier blev fastsat gennem to uafhængige evalueringer⁽²³⁾. Det konkrete beløb, som den sikrede gæld blev nedskrevet med, blev så fastsat for de enkelte kreditorer under hensyntagen til kreditorens stilling og ved sammenligning af værdierne i de to forskellige scenarier.

3.1.6. Køb af aktier af Karjaportti (foranstaltning 7)

- (44) Den 2. september 2005 solgte Karjaportti 50 % af aktierne i ejendomsselskabet Kiinteistö Oy Suksimäki til et selskab ejet af Mikkeli Kommune, til en salgspris på 860 000 EUR.

3.1.7. Konvertering af ubetalte renter til lån (foranstaltning 8)

- (45) Karjaportti betalte ikke de renter på de sikrede gældsposter til Mikkeli Kommune, der påløb mellem den 16. december 2004 og den 19. december 2005⁽²⁴⁾. Disse renter androg 281 982 EUR og blev konverteret til et lån med en løbetid frem til udgangen af 2010 ved beslutning truffet af byrådet i Mikkeli den 19. december 2005. Rentesatsen på lånet er 3-måneders EURIBOR plus 0,3 %. Tilbagebetalingen skulle være indledt i marts 2009 og skulle bestå af fire lige store rater med forfald to gange årligt, dvs. at 144 991 EUR

skulle betales i 2009 og 144 991 EUR i 2010⁽²⁵⁾. Tilbagebetalingen af de skyldige beløb blev delvis udsat (se foranstaltning 12).

- (46) Konverteringen af ubetalte renter til lån i 2005 blev i princippet fastlagt med omstruktureringsprogrammet. I henhold til programmet blev ikke bare Mikkeli Kommune, men alle sikrede kreditorer i denne forbindelse behandlet ens. Således konverterede [en privat kreditor] den 28. december 2005 renten til et lån på omkring 1 623 000 EUR med en løbetid frem til udgangen af 2010. Rentesatsen var 3-måneders EURIBOR plus 1,5 %. Tilbagebetalingen skulle efter planen indledes i 2009. Den 29. december 2005 konverterede [en anden privat kreditor] renten til et lån på omkring 1 532 500 EUR med en løbetid frem til udgangen af 2010. Rentesatsen var 3-måneders EURIBOR plus 2 %. Tilbagebetalingen skulle efter planen indledes i 2009.

3.1.8. Afskrivning af gæld i 2006-regnskabet (foranstaltning 9)

- (47) Ved beslutning af 5. februar 2007 indvilgede byrådet i Mikkeli i at afskrive en fordring på Karjaportti på 274 023 EUR i sit 2006-regnskab. Afskrivningen af gælden i regnskabet havde ingen indflydelse på det juridiske forhold mellem kreditor og debitor, og derfor fortsatte Mikkeli Kommune inddrivelsen af gælden.

3.1.9. Afskrivning af gæld i 2008-regnskabet (foranstaltning 10)

- (48) Mikkeli Kommune foretog en afskrivning af en usikker fordring på Karjaportti på 5,7 mio. EUR i sit 2008-regnskab. Afskrivningen af gælden i regnskabet havde ingen indflydelse på det juridiske forhold mellem kreditor og debitor, og derfor fortsatte Mikkeli Kommune inddrivelsen af gælden.

3.1.10. Ikke-anvendt garanti, der var planlagt til 2009 (foranstaltning 11)

- (49) Byrådet i Mikkeli besluttede den 8. december 2008 at stille en selvskyldnergaranti på 2,75 mio. EUR til dækning af et kommende lån fra Tapiola til Karjaportti. Byrådet gav forvaltningen beføjelse til at træffe beslutning om de nærmere betingelser for den absolutte garanti, dvs. at iværksætte garantien. I henhold til anmeldelsen skulle lånet have været på 5 819 807 EUR til en rente på 3,65 %. Som betaling for garantien fastsættes der i den anmeldte foranstaltning en engangspræmie på 4 %, og garantien ydes for en periode på 10 år⁽²⁶⁾.

⁽²³⁾ Ved de to vurderinger fastslog man markedsværdien af de pantsatte grunde baseret på sammenlignelige pris- og lejeoplysninger. De blev foretaget af Kaakon Notariaatti Oy, www.kaakonnotariaatti.fi, og Catella Property Oy, www.catella.fi. Undersøgelserne blev iværksat af Karjaporttis kurator.

⁽²⁴⁾ Siden da har Karjaportti betalt den skyldige rente på den sikrede gæld.

⁽²⁵⁾ Konverteringen af ubetalte renter blev betegnet foranstaltning 3 i den første åbningsbeslutning.

⁽²⁶⁾ Garantien blev betegnet foranstaltning 5 i den første åbningsbeslutning.

(50) Beslutningen fra byrådet i Mikkeli var ikke endelig, idet der blev indgivet en klage ved den administrative domstol i Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus). Efter denne klage beordrede domstolen Mikkeli Kommune til at standse gennemførelsen af garantien og til at søge Kommissionens godkendelse af støtten.

(51) Da byrådet i Mikkelis beslutning om at yde garantien ikke blev endelig, afstod Tapiola fra at yde lånet til Karjaportti. Endelig trak Finland anmeldelsen af garantien tilbage i marts 2010, da Karjaportti trak sin ansøgning om garantien tilbage, og da forvaltningen den 22. februar 2010 besluttede ikke at gennemføre byrådets beslutning.

3.1.11. Omlægning af gæld siden 2009 (foranstaltning 12)

(52) Udskydelse af tilbagebetalingen af sikrede gældsposter: I henhold til omstruktureringsprogrammet, som domstolen godkendte, skulle Karjaportti tilbagebetale [...] EUR i 2009 og [...] EUR i 2010 af det udestående beløb fra de sikrede gældsposter (se tabel VI). I henhold til anmeldelsen skulle tilbagebetalingen af disse beløb have været udskudt til senest 1. juli 2015.

(53) Udskydelse af tilbagebetalingen af lånet, der blev ydet i 2005 (konvertering af ubetalte renter): Karjaportti skulle tilbagebetale 140 991 EUR i 2009 og det samme i 2010 af det udestående beløb for de renter, der var konverteret til et lån (se betragtning 40). I henhold til anmeldelsen skulle tilbagebetalingen af disse have været udsat til perioden 2011-2013 ⁽²⁷⁾.

(54) Den administrative domstol i Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) forbød gennemførelsen af byrådets beslutning om omlægning af gælden fra 4. februar 2009. Men tilsyneladende fandt denne omlægning af gælden aldrig sted. Fra maj 2009 fremsatte Karjaportti regelmæssigt forslag til Mikkeli Kommune og de øvrige kreditorer om udskydelse af betalingerne af de forfaldne gældsposter for at sikre kooperativets fortsatte drift ⁽²⁸⁾. Disse forslag blev godkendt af forvaltningen i Mikkeli.

3.2. Foranstaltninger truffet af Finnvera

(55) I henhold til de oplysninger, som Finland har indsendt, ydede Finnvera adskillige lån og garantier til Karjaportti i årene 2004 til 2008.

⁽²⁷⁾ Disse foranstaltninger blev betegnet foranstaltning 6 i den første åbningsbeslutning.

⁽²⁸⁾ Forslagene er dateret 26. maj 2009, 28. september 2009, 18. november 2009, 22. januar 2010, 17. februar 2010, 12. april 2010, 2. juni 2010, 23. august 2010, 3. november 2010, 10. februar 2011 og 31. maj 2011.

(56) Finnvera er et specialiseret finansieringsselskab, der ejes af den finske stat, og er det officielle finske eksportkreditagentur. Finnveras operationer er styret af de mål for erhvervspolitik og ejerskab, der fastsættes af staten. Disse mål omfatter: forøgelse af antallet af nystartede virksomheder, finansiering af de forandringer, som SMV'er kommer ud for, samt fremme af virksomhedernes vækst, internationalisering og eksport. I forbindelse med sine aktiviteter forventes Finnvera at følge princippet om økonomisk bæredygtighed. Den finske stat dækker imidlertid en del af Finnveras tab på kreditter og garantier. Staten er direkte ansvarlig for de indenlandske garantier og eksportkreditgarantierne, som ydes af Finnvera, og staten stiller garanti for Finnveras egen erhvervelse af midler. Disse statslige foranstaltninger vedrørende Finnvera hører ikke under denne afgørelses dækningsområde. Kommissionen forbeholder sig ret til at vurdere dem på et senere tidspunkt. Finnvera er omfattet af loven om administrative procedurer 434/2003.

(57) For så vidt angår Finnveras ledelsesstruktur, repræsenterer tilsynsrådet, der fører tilsyn med bestyrelsens og den administrerende direktørs forvaltning af selskabet, selskabets ejer, som for Finnveras vedkommende er staten. Medlemmerne af tilsynsrådet vælges fra de parlamentariske grupper af de politiske partier i henhold til deres repræsentation i det finske parlament. Desuden består Finnveras tilsynsråd af repræsentanter for organisationer i henhold til selskabets industripolitiske mål. Bestyrelsen på seks til ni medlemmer og to stedfortrædere bekræfter selskabets strategi, godkender regnskaberne og den midlertidige beretning, fremmer selskabets udvikling og sikrer, at operationerne er i overensstemmelse med lovgivningen og de mål, ejeren har opstillet. Fire af bestyrelsesmedlemmerne og de to stedfortrædere vælges blandt kandidater, der udpeges af forskellige ministerier. Den administrerende direktør er ansvarlig for ledelsen af virksomheden.

(58) Finnvera har været fritaget fra at betale indkomstskat siden 25. september 2007. Kommissionen har godkendt denne fritagelse. Beslutningen om godkendelse er truffet på det grundlag, at de finske myndigheder har afgivet løfte om, at Finnvera vil begrænse sine aktiviteter til forvaltning af statsstøtteordninger ⁽²⁹⁾.

3.2.1. Garanti ydet den 17. marts 2004 (foranstaltning 13)

(59) Den 17. marts 2004 ydede Finnvera en 100 % garanti for et lån på 91 000 EUR med en garantipræmie på 3 % om året. Lånet havde en løbetid på tre år og blev ydet af Tapiola med en fast rentesats på [2-5] % om året. Lånet og garantien blev ydet som erstatning for et lån, som blev ydet af Tapiola i 1992.

⁽²⁹⁾ Kommissionens beslutning N 715/06, Finland. Skattefritagelse til Finnvera Oyj, EUT C 307, 18.12.2007, s. 6.

3.2.2. Lån ydet den 12. januar 2006 (foranstaltning 14)

(60) Den 12. januar 2006 ydede Finnvera et lån på 180 000 EUR til en rente på 6-måneders EURIBOR + 2 % om året. Lånet vedrører den påløbne rente under omstrukturingsprocessen mellem den 2. december 2004 og den 28. februar 2008, som blev konverteret til en ny kreditfacilitet. Det blev stillet sikkerhed for lånet med pant i fast ejendom i Tikkala, Lappeenranta og Kouvola og aktier i [...]. Lånet løb frem til udgangen af 2010, og tilbagebetalingen skulle være indledt i 2009. Den 23. november 2011 var [...] EUR af beløbet stadig udestående. Private kreditorer [...] og [...] konverterede samtidig renterne til lån.

(61) Den 28. december 2005 konverterede [en privat kreditor] renter til et lån på omkring 1 623 000 EUR med en løbetid frem til udgangen af 2010. Rentesatsen er 3-måneders EURIBOR plus 1,5 %. Tilbagebetalingen skulle efter planen starte i 2009.

(62) Den 29. december 2005 konverterede [en anden private kreditor] renter til et lån på omkring 1 532 500 EUR med en løbetid frem til udgangen af 2010. Rentesatsen var 3-måneders EURIBOR plus 2 %. Tilbagebetalingen skulle efter planen starte i 2009.

3.2.3. Garanti ydet den 14. september 2006 (foranstaltning 15)

(63) Den 14. september 2006 stillede Finnvera en modgaranti til [...] på 300 000 EUR med en garantipræmie på 1,65 % om året, som skulle betales af Karjaportti. [...] stillede til gengæld en garanti over for Karjaportti på det samme beløb til en rente på 1,25 %. Denne garanti og modgarantien dækkede 16,7 % af 1,8 mio. EUR vedrørende en underleverandøraftale mellem [...] og Karjaportti. Finnveras garanti havde en løbetid på otte måneder. Resten af underleverandøraftalen var dækket af garantier fra [...] og [...] (henholdsvis 825 000 EUR og 675 000 EUR), som opkrævede en garantipræmie på 1,75 %. Finnvera var ikke involveret i stillelsen af disse garantier, hvilket vil sige, at de ikke var omfattet af en modgaranti. Finnveras modgaranti udløb den 30. juni 2007 uden at være blevet udløst. Derfor pådrog Finnvera sig ingen betalingsforpligtelser på grundlag af denne garanti.

3.2.4. Lån ydet den 6. juli 2007 (foranstaltning 16)

(64) Den 6. juli 2007 ydede Finnvera et lån på 250 000 EUR til en rente på 6-måneders EURIBOR + 2,5 % om året. Lånet havde en løbetid på seks måneder og skulle have været tilbagebetalt den 15. januar 2008. Hidtil er kun en del af lånet blevet tilbagebetalt (udestående beløb den 23. november 2011: [...]).

(65) Samtidig ydede private kreditorer, [...] og [...], lån på henholdsvis 800 000 EUR og 650 000 EUR, ligeledes med en løbetid på seks måneder. Rentesatsen for disse lån var 1-måneders EURIBOR plus 2 %. Tilbagebetalingen af deres lån er også blevet udskudt (udestående beløb pr. 23. november 2011: EUR [...] og EUR [...]).

(66) For disse to lån og lånet fra Finnvera stillede Karjaportti følgende sikkerhed: et erhvervspant med en tinglyst værdi på 1 850 067 EUR, aktier i selskabet [...] og en bankkonto. Denne sikkerhedsstillelse blev delt mellem Finnvera, [...] og [...] i henhold til deres risiko i forbindelse med lånene. De tre kreditorer havde samme prioritet og delte sikkerhedsstillelsen procentuelt (Finnvera: [0-30] %, [den første private kreditor]: [10-50] %, [den anden private kreditor]: [10-50] %).

3.2.5. Garanti ydet den 9. januar 2008 (foranstaltning 17)

(67) Den 9. januar 2008 stillede Finnvera en modgaranti over for [...] på 280 000 EUR med en garantipræmie på 2,5 % om året betalt af Karjaportti. Modgarantien dækkede 80 % af en garanti stillet af [...] over for Karjaportti den 11. januar 2008 på 350 000 EUR vedrørende en underleverandøraftale mellem [...] og [...]. [...] opkrævede en garantipræmie på [0-3] %. Finnvera havde adgang til sikkerhed i form af Karjaporttis aktiebeholdning i [...]. I henhold til et skøn foretaget af Finnvera dateret den 8. januar 2008 havde disse aktier på tidspunktet for stillelsen af modgarantien en sikkerhedsværdi for Finnvera på EUR [...]. Modgarantien udløb den 28. februar 2011, og der blev ikke foretaget udbetalinger under den.

4. BEGRUNDELSE FOR AT INDLEDE PROCEDUREN

(68) Som beskrevet i betragtning 2, 3 og 6 besluttede Kommissionen den 8. april 2009 at indlede en formel undersøgelsesprocedure (i det følgende benævnt "den første åbningsbeslutning"). Denne formelle undersøgelsesprocedure blev udvidet til adskillige yderligere foranstaltninger den 15. december 2009 (i det følgende benævnt "den anden åbningsbeslutning").

4.1. Foranstaltninger truffet af Mikkeli Kommune

4.1.1. Garanti ydet den 12. juni 2000 (foranstaltning 1)

(69) I sin første åbningsbeslutning udtrykte Kommissionen betænkelighed ved, hvorvidt den pågældende foranstaltning ville være i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip. For det første kan foranstaltningen i henhold til Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier⁽³⁰⁾ ("garantimeddelelse 2000"), der var gældende på det tidspunkt, hvor

⁽³⁰⁾ EFT C 71, 11.3.2000, s. 14, punkt 4.2.

foranstaltningen blev truffet, udgøre statsstøtte, eftersom garantien dækkede 100 % af det pågældende lån. Denne konklusion ville ikke blive ændret ved den nugældende garantimeddelelse 2008 ⁽³¹⁾. Desuden kan stillelse af en garanti uden garantipræmie, hvilket i praksis svarer til at løbe en økonomisk risiko uden at få noget til gengæld, ikke beskrives som en adfærd, en markedsøkonomisk aktør ville udvise.

- (70) Med hensyn til forenelighed udtrykte Kommissionen betænkelighed med hensyn til, hvorvidt garantien kunne berettigede en undtagelse i henhold til artikel 107, stk. 3, i TEUF. I henhold til en foreløbig vurdering synes betingelserne i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ⁽³²⁾ ("rammebestemmelserne for redning og omstrukturering fra 1999") ikke at være opfyldt.

4.1.2. Overdragelse af grund (foranstaltning 2)

- (71) I sin anden åbningsbeslutning udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt salget var foregået i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, eftersom kravet i Kommissionens meddelelse om statsstøttelementer i forbindelse med offentlige myndigheders salg af jord og bygninger ⁽³³⁾ ikke var opfyldt. Man fandt, at der ikke var betalt markedspris, eftersom grunden blev overdraget til Karjaportti uden vederlag. Desuden skulle Karjaportti ikke dække udgifterne til nivellering af grunden.

4.1.3. Køb af grunde (foranstaltning 3)

- (72) I sin anden åbningsbeslutning gav Kommissionen udtryk for betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt betingelserne for købet var i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, eftersom Finland ikke fremlagde dokumentation for, at købet af grundene var sket på markedsvilkår, f.eks. gennem en uafhængig eksperts vurdering af grundene.

4.1.4. Garanti ydet den 8. marts 2004 (foranstaltning 4)

- (73) I sin anden åbningsbeslutning gav Kommissionen udtryk for betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt den pågældende foranstaltning ville være i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip. For det første kan foranstaltningen i overensstemmelse med garantimeddelelse 2000, der var gældende på det tidspunkt, hvor foranstaltningen blev gennemført, udgøre statsstøtte, eftersom garantien dækkede 100 % af det pågældende lån. Denne konklusion ville ikke blive ændret efter den nugældende garantimeddelelse 2008. Desuden kan stillelse af en garanti uden garantipræmie, hvilket i praksis svarer til at løbe en økonomisk risiko uden at

få noget til gengæld, ikke beskrives som en adfærd, som en markedsøkonomisk aktør ville udvise, navnlig i en situation, hvor selskabet allerede var kriseram.

- (74) For så vidt angår foranstaltningens forenelighed, modtog Kommissionen ikke tilstrækkelig dokumentation til, at den kunne afgøre, hvorvidt kravene i rammebestemmelserne for redning 1999 var opfyldt.

4.1.5. Garanti ydet den 10. maj 2004 (foranstaltning 5)

- (75) Kommissionen havde tilsvarende betænkeligheder vedrørende den garanti, der blev ydet den 8. marts 2004.

4.1.6. Aftale om domstolsovervåget omstrukturingsprocedure (foranstaltning 6)

- (76) I sin første åbningsbeslutning gav Kommissionen udtryk for betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt de foranstaltninger, der blev truffet under omstruktureringen, ville være i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip.
- (77) For det første accepterede Mikkeli Kommune at nedsætte renterne for de sikrede gældsposter, hvilket bevirkede, at de opkrævede renter var langt lavere end den daværende referencerente i Finland. Eftersom referencerenten anses for at være markedsrenten for sunde virksomheder, og eftersom Karjaportti var i problemer på daværende tidspunkt, fandt Kommissionen det usandsynligt, at en privat kreditor ville have ydet lånene til en så lav rente.

- (78) For så vidt angår foranstaltningernes forenelighed, havde Kommissionen på tidspunktet for åbningsbeslutningen kun begrænset viden om de omstrukturingsforanstaltninger, som Karjaportti havde truffet siden 2004. Man fandt, at den løbende omstrukturering ikke havde været vellykket, eftersom skattemyndighederne indgav konkursbegæring mod Karjaportti i december 2008. Derfor tvivlede Kommissionen på, at selskabets levedygtighed på langt sigt kunne sikres med de gennemførte omstrukturingsforanstaltninger. For så vidt angår de øvrige kriterier for omstrukturingsstøtten i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 ⁽³⁴⁾, kunne Kommissionen ikke på grund af den manglende anmeldelse og den manglende omstrukturingsplan vurdere, hvorvidt de øvrige krav i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 var opfyldt.

4.1.7. Køb af aktier af Karjaportti (foranstaltning 7)

- (79) I sin anden åbningsbeslutning gav Kommissionen udtryk for betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt den pågældende foranstaltning var i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, idet Finland ikke fremlagde dokumentation for, at købet af aktierne var foregået på markedsvilkår.

⁽³¹⁾ EUT C 155, 20.6.2008, s. 10.

⁽³²⁾ EFT C 288, 9.10.1999, s. 2.

⁽³³⁾ EFT C 209, 10.7.1997, s. 3.

⁽³⁴⁾ EUT C 244, 1.10.2004, s. 2; forlænget i 2009, EUT C 156, 9.7.2009, s. 3.

4.1.8. Konvertering af ubetalte renter til lån (foranstaltning 8)

- (80) For så vidt angår konverteringen af de ubetalte renter til et lån, accepterede Mikkeli Kommune at opkræve en meget lav rentesats på lånet. Private kreditorer, der konverterede deres ubetalte renter, forhandlede sig frem til højere renter, hvilket fik Kommissionen til at rejse tvivl om, hvorvidt en sådan fremgangsmåde kan have været i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip.

4.1.9. Afskrivning af gæld i regnskaberne for 2006 og 2008 (foranstaltning 9 og foranstaltning 10)

- (81) I sin anden åbningsbeslutning fandt Kommissionen, at hvis afskrivningen af gæld i regnskaberne for 2006 og 2008 ligeledes indebar, at den juridiske forpligtelse ophørte med at eksistere, ville denne eftergivelse indebære en fordel for Karjaportti. Efter Kommissionens mening er det tvivlsomt, hvorvidt en markedsøkonomisk investor ville have handlet på samme måde.

4.1.10. Ikke-anvendt garanti, der var planlagt til 2009 (foranstaltning 11)

- (82) I sin første åbningsbeslutning gav Kommissionen udtryk for betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt Mikkeli Kommune ville handle som en markedsøkonomisk investor ved stillelsen af garantien, og anså i første omgang garantien for at udgøre statsstøtte. For så vidt angår foreneligheden, var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt garantien ville overholde rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004, idet princippet om engangsstøtte ikke syntes opfyldt. Desuden var garanti-præmien og rentesatsen på lånet for lave til at opfylde punkt 25, litra a), i rammebestemmelserne, og garantien var ikke i overensstemmelse med punkt 25, litra c), i rammebestemmelserne, idet den ikke var begrænset til seks måneder.

4.1.11. Omlægning af gæld siden 2009 (foranstaltning 12)

- (83) I sin første åbningsbeslutning gav Kommissionen udtryk for betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt Mikkeli Kommune havde handlet som en markedsøkonomisk kreditor, da man aftalte at omlægge gælden, og fandt i første omgang, at foranstaltningen udgjorde statsstøtte. For så vidt angår foreneligheden, var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt omlægningen af gæld ville være i overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004, idet princippet om engangsstøtte ikke syntes at være opfyldt. Desuden opfyldte omlægningen af gæld ikke kravet om redningsstøtte. Den var ikke begrænset til seks måneder og var dermed ikke i overensstemmelse med punkt 25, litra c), i rammebestemmelserne.

4.2. Foranstaltninger truffet af Finnvera (foranstaltning 13-17)

- (84) I sin anden åbningsbeslutning fandt Kommissionen, at foranstaltningerne blev gennemført med statslige midler og kunne henføres til staten, idet Finland ejer 100 % af

Finnvera. Med hensyn til lånene tvivlede Kommissionen på, at den opkrævede rentesats oversteg de relevante referencesatser. Desuden havde den ikke tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, hvorvidt foranstaltningerne blev truffet samlet og på samme betingelser som for private investorer. For så vidt angår garantierne, udtrykte Kommissionen betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt de blev stillet under eksisterende ordninger, idet garantier ydet til en stor kriseramts virksomhed ikke ville falde ind under sådanne ordninger. Hvis foranstaltningerne blev truffet uden for en eksisterende støtteordning, gav Kommissionen udtryk for betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt de ville være i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip.

5. BEMÆRKNINGER FRA FINLAND

5.1. Foranstaltninger truffet af Mikkeli Kommune

5.1.1. Garanti ydet den 12. juni 2000 (foranstaltning 1)

- (85) Finland anfører, at garantien ikke bør betragtes som statsstøtte, idet Karjaportti formentlig ville have været i stand til at skaffe en tilsvarende garanti på de private kapitalmarkeder. Finland henviser til, at Tapiola ydede lånet, der var sikret af den pågældende garanti, som led i en finansieringspakke på 25 mio. EUR til investeringerne i Tikkala-produktionsanlægget. Andre parter bidrog til finansieringen. Den statslige støtte til investeringen bestod af Mikkeli Kommunes overdragelse af grunden og dækning af udgifterne til nivellering af grunden (se betragtning 89 og 90), lån og garantier ydet af Finnvera samt direkte tilskud ydet af Ministeriet for Handel og Industri.

- (86) Desuden hævder Finland, at Mikkeli Kommune behandlede alle selskaber, der søgte om garantier, på samme måde.

- (87) Hvis foranstaltningen skulle betragtes som statsstøtte, mener Finland, at denne støtte ville have været forenelig med det indre marked, idet den blev tildelt i overensstemmelse med regionalretningslinjerne 1998⁽³⁵⁾. Store selskaber var berettiget til regionale støtteforanstaltninger efter artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF, hvis de ikke oversteg 24 % af de støtteberettigede nettoomkostninger. Disse betingelser var opfyldt. Finland fremlagde navnlig en beregning, som viste, at bruttosubventionsækvivalenter ville forblive under 24 %, hvis hele statsstøtten til investeringen blev medregnet.

5.1.2. Overdragelse af grund (foranstaltning 2)

- (88) Finland hævder, at den aktuelle bogføringsmæssige værdi af grunden ikke er en sammenlignelig indikator for fastsættelsen af grundens værdi på tidspunktet for overdragelsen. Mikkeli Kommune vurderer markedsværdien

⁽³⁵⁾ EFT C 74, 10.3.1998, s. 9.

af grunden på tidspunktet for overdragelsen til 300 000 EUR. Ifølge Finland androg udgifterne til nivellering af grunden 2 mio. FIM (336 376 EUR).

- (89) Finland mener, at overdragelsen af grunden og dækningen af udgifterne til nivellering af grunden var i overensstemmelse med regionalretningslinjerne 1998 (se betragtning 87).

5.1.3. Køb af grunde (foranstaltning 3)

- (90) Ifølge Finland vedrørte købet af grundene i 2002 opførelsen af produktionsanlægget i Tikkala, som Karjaportti behøvede finansiering til. Finland hævder, at de blev købt til markedspris. Ved vurderingen tog man hensyn til, at grundene blev købt med henblik på at anvende dem til især boligformål gennem en ændring af lokalplanen, mens en del af området stadig blev anvendt til erhvervsformål. Desuden var grundene omfattet af pant til private kreditorer, og alene den ene af de seks grunde var behæftet med et samlet pant på omkring 9,6 mio. EUR, hvilket bekræfter, at grundenes værdi var højere end købsprisen. Dermed overholdt Mikkeli Kommune det markedsøkonomiske invest princip, og købet omfattede ikke statsstøtte.

5.1.4. Garanti ydet den 8. marts 2004 (foranstaltning 4)

- (91) Finland erklærer, at det garanterede lån blev ydet som erstatning for et gammelt pensionslån, der blev ydet i 1992. Dengang stillede Mikkeli Kommune sammen med Finnvera og [...] garanti for pensionslånet. Som modgaranti fik Mikkeli Kommune pant til en værdi af 7,5 mio. FIM (1 261 409 EUR) i en af Karjaporttis grunde. Ved udstedelsen af garantien den 8. marts 2004 beholdt Mikkeli Kommune denne sikkerhed.
- (92) Finland anfører, at den oprindelige garanti blev ydet forud for Finlands medlemskab af EU. Da Mikkeli Kommune stillede den nye garanti den 8. marts 2004, blev der ikke ydet ny støtte, idet den eksisterende oprindelige garanti blev konverteret til en ny garanti, mens man opretholdt de tilstrækkelige modgarantier. Desuden ydede andre kautionister for det oprindelige pensionslån fra 1992 samtidig lån til Karjaportti.
- (93) Endelig anfægter Finland, at Karjaportti var kriseramt efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 i foråret 2004. Ifølge Finland var markedsudsigterne tilfredsstillende i første halvdel af 2004, og Karjaportti havde budgetteret med et overskud på 3 mio. EUR for 2004. Desuden kunne Karjaportti skaffe lån fra private långivere til forholdsvis lave renter i foråret og sommeren 2004. Endelig blev Karjaportti i

december 2004 anset for at være en levedygtig virksomhed, da virksomhedens kreditorer godkendte omstruktureringen til trods for dens langvarige økonomiske problemer. Ellers ville Karjaportti være blevet erklæret konkurs.

5.1.5. Garanti ydet den 10. maj 2004 (foranstaltning 5)

- (94) Finland betragter garantien som en fortsættelse af Mikkeli Kommunes finansiering til investeringen i Tikkala-produktionsanlægget i 2000. Garantien blev ydet for at afslutte den oprindelige investeringsplan, der blev iværksat i 2000. Da garantien blev ydet, var Karjaportti ikke kriseramt efter definitionen i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999, som allerede fremført i forbindelse med den garanti, der blev ydet i marts 2004 (se betragtning 93).
- (95) Hvis garantien omfattede statsstøtte, var denne ifølge Finland forenelig, da den var i overensstemmelse med regionalretningslinjerne 1998. Store selskaber var berettiget til regionale støtteforanstaltninger i henhold til artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF, hvis de ikke oversteg 24 % af de støtteberettigede nettoomkostninger. Disse betingelser var opfyldt, da støtteelementet i garantien kun udgjorde 57 835 EUR, mens Karjaporttis samlede investering i Tikkala udgjorde [...] EUR.

5.1.6. Domstolsovervåget omstruktureringsprocedure (foranstaltning 6)

- (96) Finland fremfører, at alle de trufne foranstaltninger vedrørte indledningen af den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure. I henhold til retspraksis ved EU-Domstolen begrundes lovgivning om domstolsovervågede genopretningsordninger og insolvens ikke i sig selv, at denne lovgivning kan betragtes som støtte⁽³⁶⁾.
- (97) For det andet blev der ikke ydet nye lån under proceduren, men tilbagebetalingen af gæld, der var optaget forud for omstruktureringen, blev omlagt i overensstemmelse med den nationale lovgivning om omstrukturering af virksomheder, hvor kreditorerne blev behandlet ligeligt. Ud over Mikkeli Kommunes fordringer blev private aktørers fordringer ligeledes omlagt under proceduren. Karjaporttis kreditorer blev opdelt i flere grupper. Fordringerne for hver af grupperne af kreditorer var underlagt enslydende betingelser. Finland påpeger, at dette navnlig gælder de sikrede gældsposter tilhørende Mikkeli Kommune. Dermed må Mikkeli Kommune antages at have handlet som en markedsøkonomisk investor ved at gå med til den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure.

⁽³⁶⁾ Se sag C 480/98, Kongeriget Spanien mod Kommissionen, Sml. 2000, s. I-08717, præmis 18.

(98) Desuden påpeger Finland, at Mikkeli Kommune havde vurderet, at det var mere rentabelt at omlægge gældsposterne end at lade Karjaportti gå konkurs og lukke permanent, hvilket ligeledes fremgår af et likvidationsregnskab, som er vedlagt omstruktureringsprogrammet.

(99) For så vidt angår foranstaltningernes forenelighed efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999, anfører Finland, at et selskab, der er genstand for omstruktureringsprocedurer, generelt bør betragtes som en kriseramt virksomhed i henhold til betydningen i rammebestemmelserne. Man gentager herefter, at omstruktureringsproceduren ikke involverede statsstøtte, og at Mikkeli Kommune ikke gennemførte støtteforanstaltninger under omstruktureringsproceduren.

(100) Herefter fremlægger Finland argumenter vedrørende de enkelte foranstaltninger: For så vidt angår udløsningen af Mikkeli Kommunes garanti for lånet fra 2000, anfører Finland, at Mikkeli ikke ydede et nyt lån til Karjaportti, men blot indtrådte som kreditor efter anmodning fra Tapiola ved begyndelsen af den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure, hvilket er en almindelig foranstaltning i forbindelse med sådanne omstruktureringsprocedurer. For så vidt angår betingelserne for tilbagebetalingen af lånet, påpeger Finland, at disse var fastlagt i omstruktureringsprogrammet og var de samme for alle kreditorer inden for den samme gruppe af kreditorer.

(101) For så vidt angår de ubetalte afgifter, præciserer Finland, at det er kommunens ejendomsadministration og kommunens afdelinger for vandforvaltning og affaldsforvaltning, der er indehavere af fordringerne. Fordringerne består af ubetalte afgifter, der var påløbet forud for indledningen af den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure. Mikkeli Kommune stillede ingen garanti for disse udestående beløb, eftersom der var tale om fordringer, som kommunen var indehaver af. Da den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure gik i gang, blev de medtaget i omstruktureringsprogrammet som et samlet beløb.

5.1.7. Køb af aktier af Karjaportti (foranstaltning 7)

(102) Finland hævder, at aktierne i ejendomsselskabet Kiinteistö Oy Suksimäki blev købt af Karjaportti til markedspris. Finland fremlagde en erklæring fra en uafhængig vurderingsmand, hvoraf det fremgik, at aktiernes værdi udgjorde omkring 1 mio. EUR baseret på det daværende lejeniveau. Denne værdi blev justeret i henhold til det faktiske gældende lejeniveau, og aktierne blev derfor købt til en pris på 860 000 EUR. Dermed omfattede ejendomstransaktionen ikke noget støtteelement.

5.1.8. Konvertering af ubetalte renter til lån (foranstaltning 8)

(103) Med hensyn til konverteringen af de ubetalte renter til et lån anfører Finland for det første, at manglende betaling af renter er en typisk foranstaltning i forbindelse med domstolsovervågede omstruktureringsprocedurer. Konverteringen af sådanne ubetalte renter til lån, som vil blive prioriteret højere end andre lån, er mulig i henhold til finsk lov. Desuden mener Finland, at konverteringen af de ubetalte renter til et lån skete i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, idet private kreditorer konverterede ubetalte rentefordringer til lån sammen med Mikkeli Kommune.

5.1.9. Afskrivning af gæld i regnskaberne for 2006 og 2008 (foranstaltning 9 og foranstaltning 10)

(104) Finland bekræfter, at bogføringen af gældsposterne som tab blot er en regnskabsmæssig foranstaltning fra kreditors side og sker i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet og de respektive bestemmelser i regnskabsloven 1336/1997. Finland anfører, at gældsafskrivningen ikke påvirker det juridiske forhold mellem kreditor og debitor, dvs. at gældsposterne ikke blev eftergivet. Mikkeli Kommune har bekræftet, at man ikke har eftergivet de gældsposter, der er bogført som tab, og at den fortsætter inddrivelsen. Gælden er en del af den sikrede gæld under den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure.

5.1.10. Ikke-udnyttet garanti planlagt til 2009 (foranstaltning 11)

(105) Inden anmeldelsen af garantien blev trukket tilbage i marts 2010 anførte Finland, at garantien var forenelig i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004. Idet anmeldelsen blev trukket tilbage, beskrives Finlands argumenter ikke nærmere.

5.1.11. Omlægning af gæld siden 2009 (foranstaltning 12)

(106) Finland anfører, at omlægning af gæld er en foranstaltning inden for den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure og ikke udgør statsstøtte. Ifølge Finland havde Karjaporttis kreditorer en fælles forståelse af, at omlægningen af gælden var en fornuftig løsning for at sikre deres fordringer. Finland meddeler Kommissionen, at den anmeldte omlægning aldrig blev gennemført, idet den administrative domstol i Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) standsede gældsomlægningen. Finland forklarer, at Karjaporttis gældsposter ikke desto mindre blev omlagt i henhold til adskillige forslag fra Karjaportti i perioden 2009-2011, som blev accepteret af Mikkeli Kommune. Finland hævder, at denne efterfølgende omlægning var i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, idet Mikkeli Kommune og alle andre kreditorer gennemførte omlægningen på samme vilkår.

5.2. Foranstaltninger truffet af Finnvera

5.2.1. Garanti ydet den 17. marts 2004 (foranstaltning 13)

- (107) Finland mener, at garantien blev ydet i overensstemmelse med garantimeddelelsen 2000. Under alle omstændigheder udgjorde garantien ikke statsstøtte. For det første løb Finnvera ikke nogen øget risiko, idet garantien trådte i stedet for en garanti, som Finnvera havde ydet tidligere (i 1992) for et pensionslån. Dette lån blev erstattet med et nyt pensionslån i 2004, hvortil Finnvera ydede den omtalte garanti. Desuden stillede to private kreditorer samtidig kreditfaciliteter til rådighed for Karjaportti for at gøre det muligt at finansiere udskydelsen af udbetalingerne i 2004. Desuden var garantien belagt med en høj garantipræmie, og støtteelementet i garantien lå under de minimis-grænsen. Endelig var prognoserne for Karjaportti gode på det tidspunkt, hvor garantien blev ydet.

5.2.2. Lån ydet den 12. januar 2006 (foranstaltning 14)

- (108) Finland mener, at lånet fra 2006 ikke udgjorde statsstøtte, idet Finnvera handlede som en markedsøkonomisk kreditor, da man konverterede den ubetalte rente til et nyt lån i overensstemmelse med omstrukturingsprogrammet. Desuden konverterede private kreditorer deres ubetalte renter til nye lån, kort tid inden Finnvera gjorde det og på tilsvarende betingelser.

5.2.3. Garanti ydet den 14. september 2006 (foranstaltning 15)

- (109) Finland mener, at garantien blev ydet i overensstemmelse med garantimeddelelse 2000. Under alle omstændigheder omfatter garantien ikke statsstøtte, idet den kun dækker 16,7 % af 1,8 mio. EUR, og private kreditorer dækkede den resterende del af beløbet med garantier.

5.2.4. Lån ydet den 6. juli 2007 (foranstaltning 16)

- (110) Finland mener, at lånet fra 2007 ikke udgjorde statsstøtte, idet Finnvera handlede sammen med to private kreditorer, som ydede nye lån samtidig og på tilsvarende betingelser. Desuden blev det stillet sikkerhed for lånet i form af et værdifuldt pant og et erhvervspant.

5.2.5. Garanti ydet den 9. januar 2008 (foranstaltning 17)

- (111) Finland mener, at modgarantien blev ydet i overensstemmelse med garantimeddelelse 2000. Under alle omstændigheder udgjorde den ikke statsstøtte, eftersom den anden part var en privat långiver, og den garantipræmie, som Finnvera pålagde, var betydeligt højere end den garantipræmie, som den private långiver pålagde.

6. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

- (112) Den interesserede part havde kun bemærkninger til foranstaltning 1, 2, 3, 5, 7, 9 og 10.

6.1.1. Garanti ydet den 12. juni 2000 (foranstaltning 1)

- (113) Den interesserede part henviser til, at garantien blev ydet for at sikre et lån på 25 mio. FIM til investering i et nyt produktionsanlæg.

6.1.2. Overdragelse af grund (foranstaltning 2)

- (114) Den interesserede part hævder, at en grund blev overdraget til Karjaportti, og Mikkeli Kommune påtog sig at byggemodne den og udføre andre tekniske arbejder til en samlet omkostning på 2,5 mio. FIM. Karjaportti betalte 1,2 mio. FIM for grunden. I Karjaporttis regnskaber står grunden opført til en værdi på 403 000 EUR, og den interesserede part spørger, om overdragelsen af grunden kan have været statsstøtte.

6.1.3. Køb af grunde (foranstaltning 3)

- (115) Den interesserede part hævder, at Mikkeli Kommune købte seks forladte fabriksbygninger i Mikkeli og betalte i alt 6,7 mio. EUR for dem. En investor, der handler i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, ville ikke have købt grunde af et selskab i dyb økonomisk krise til denne pris.

6.1.4. Garanti ydet den 10. maj 2004 (foranstaltning 5)

- (116) Den interesserede part hævder, at Karjaportti var i alvorlige problemer på det tidspunkt, hvor garantien blev ydet. Selskabet havde allerede betydelige gældsposter over for Mikkeli Kommune og den gruppe af selskaber, som Mikkeli Kommune ejede.

6.1.5. Køb af aktier af Karjaportti (foranstaltning 7)

- (117) Den interesserede part hævder, at den pris, der blev betalt for aktierne i ejendomsselskabet, lå over deres regnskabsmæssige værdi.

6.1.6. Afskrivning af gæld i regnskaberne for 2006 og 2008 (foranstaltning 9 og foranstaltning 10)

- (118) Den interesserede part fremlagde en kopi af referatet af et møde i Mikkeli byråd dateret den 5. februar 2007, hvor man besluttede at afskrive gælden i regnskaberne for 2006. Desuden påpeger den interesserede part, at det i det mindste var usædvanligt, at Mikkeli Kommune afskrev millioner af euro af Karjaporttis gældsposter i sine 2008-regnskaber, og spørger navnlig, hvorfor Mikkeli Kommune samtidig var parat til at yde yderligere garantier til Karjaportti.

7. VURDERING

- (119) I artikel 107, stk.1, i TEUF bestemmes det, at statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, er uforenelig med det indre marked.
- (120) Bestemmelserne i artikel 107, stk. 1, i TFEU er kumulative, og for at en foranstaltning skal kunne betegnes som statsstøtte, skal alle betingelserne være opfyldt samtidig.
- (121) Mens artikel 107, stk. 1, i TEUF indeholder et generelt forbud mod statsstøtte inden for Unionen, indeholder artikel 107, stk. 2, og 107, stk. 3, i TEUF undtagelser fra den generelle regel om, at denne støtte er uforenelig med det indre marked i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF.
- (122) I de følgende afsnit vurderer Kommissionen, hvorvidt der er tale om statsstøtte for hver enkelt af de beskrevne foranstaltninger. Hvis en foranstaltning udgør statsstøtte, går Kommissionen videre og vurderer foreneligheden af støtteforanstaltningen. Kommissionen sonderer mellem foranstaltninger, der er trukket tilbage, foranstaltninger truffet af Mikkeli Kommune og foranstaltninger truffet af Finnvera. I første omgang vurderes det, hvornår Karjaportti kunne betragtes som en kriseramts virksomhed.

7.1. Kriseramts virksomhed

- (123) Både når det drejer sig om at vurdere, hvorvidt der er tale om statsstøtte, og foranstaltningernes forenelighed, er det relevant, hvorvidt støttemodtageren var kriseramt på det tidspunkt, hvor foranstaltningerne blev truffet. Spørgsmålet om, hvorvidt Karjaportti kan betragtes som en kriseramt virksomhed, skal vurderes efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 frem til 9. oktober 2004, som er den dato, hvor rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 udløb⁽³⁷⁾. Fra den 10. oktober 2004 finder rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 anvendelse⁽³⁸⁾.
- (124) I henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 kan et selskab betragtes som kriseramt, når det opfylder de såkaldte hårde kriterier i punkt

5 i disse rammebestemmelser, dvs. når mere end halvdelen af aktiekapitalen er tabt eller kan gøres til genstand for kollektive insolvensprocedurer i henhold til national lovgivning. Hvis de hårde kriterier ikke er opfyldt, kan en virksomhed stadig udvise "de typiske kendetegn for kriserammede virksomheder" i henhold til punkt 6 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999, f.eks. stigende tab, faldende omsætning, voksende lager, overskudskapacitet, faldende likviditet, stigende gældsætning, stigende rentebyrde eller faldende eller opbrugt nettoformue (såkaldte bløde kriterier). Rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 omfatter tilsvarende hårde og bløde kriterier i punkt 10 og 11.

- (125) På denne baggrund bemærker Kommissionen, at Karjaportti ikke har tabt kapital eller har udvist de "typiske tegn" på at være en kriseramt virksomhed i 2000. Det lader rent faktisk til, at Karjaportti var en sund virksomhed med en stor omsætning, et positivt driftsresultat, en stabil aktiekapital og forholdsvis store reserver i perioden mellem 2000 og 2002 (se ligeledes tabel I).
- (126) Situationen var mere dystre i de følgende år. Omsætningen var faldende, og tabene steg betydeligt fra 2003 til 2004. Gælden voksede, og allerede i begyndelsen af 2004 begyndte støttemodtageren at omlægge gæld og måtte anmode sine kreditorer om at få lov til at udskyde forfaldne betalinger⁽³⁹⁾. Det ser ligeledes ud til, at Karjaportti havde en vis overskudskapacitet. Desuden må der tages hensyn til, at allerede i 2004 kunne Karjaporttis tab ikke længere dækkes af nødreserven (se tabel I).
- (127) I henhold til Karjaporttis regnskaber forsvandt Karjaporttis aktiekapital nærmest i 2004, idet den faldt dramatisk til under en tiendedel af værdien sammenlignet med 2003. Derefter bogførte selskabet en negativ aktiekapital, der syntes at blive større i de senere år. Med undtagelse af 2006 har Karjaportti kørt med tab siden 2003. Overskuddet i 2006 kan ikke ses som et tegn på genopretning af selskabet, da det ikke stammede fra selskabets kerneaktivitet. Karjaporttis driftsoverskud var fortsat negativt i lighed med det foregående og det efterfølgende år. Overskuddet i 2006 var ikke tilstrækkeligt til at kompensere for det underskud, der var blevet akkumuleret i løbet af de tidligere regnskabsperioder, eller til at udligne den negative aktiekapital. Generelt var Karjaporttis økonomiske situation særdeles ugunstig. I 2008 indgav skattemyndighederne to gange konkursbegæring mod Karjaportti.

⁽³⁷⁾ Se punkt 79 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999: "Med forbehold af nedenstående bestemmelser træder disse rammebestemmelser i kraft på datoen for deres offentliggørelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende. De gælder i fem år, medmindre andet angives i en eventuel ny afgørelse". Rammebestemmelserne 1999 blev offentliggjort den 9. oktober 1999.

⁽³⁸⁾ Se punkt 102 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

⁽³⁹⁾ Ifølge referatet fra et byrådsmøde den 8. marts 2004 var Karjaportti gået i gang med at omstrukturere sin gæld tidligere på året og bad Mikkeli Kommune acceptere en udskydelse af det skyldige afdrag i 2004 til 2005 for lånet fra 2000, som var garanteret af Mikkeli Kommune (hvilket blev accepteret af byrådet).

- (128) I lyset af de forhold, der beskrives i betragtning 125-127, kan man konkludere, at Karjaportti har siden begyndelsen af 2004 opfyldt betingelserne for at blive betegnet som en kriseramt virksomhed i henhold til punkt 5 i henholdsvis rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 og punkt 11 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004. I 2008, hvor Karjaportti var under konkursbehandling, opfyldte virksomheden ligeledes kriterierne for at blive betragtet som en kriseramt virksomhed under punkt 10, litra c), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

7.2. Tilbagetrukne foranstaltninger

7.2.1. Ikke-anvendt garanti, der var planlagt for 2009 (foranstaltning 11)

- (129) I overensstemmelse med artikel 8 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93⁽⁴⁰⁾ ("procedureforordningen"), kan en medlemsstat trække anmeldelsen tilbage efter indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure, inden Kommissionen har truffet beslutning om karakteren af støtten i den anmeldte foranstaltning. I sådanne tilfælde vil Kommissionen beslutte at indstille proceduren med den begrundelse, at den er grundløs.
- (130) Da byrådet i Mikkeli besluttede om at yde garanti til Karjaportti ikke blev endelig, og forvaltningen i februar 2010 besluttede ikke at iværksætte garantien, trak Finland anmeldelsen af garantien tilbage i marts 2010. Derfor var undersøgelsen grundløs, for så vidt angår garantien.

7.3. Foranstaltninger truffet af Mikkeli Kommune

7.3.1. Garanti ydet den 12. juni 2000 (foranstaltning 1) og overdragelse af grund (foranstaltning 2)

Statsstøtte

- (131) Garanti (foranstaltning 1): Som beskrevet i betragtning 3.1.1-(14) ydede Mikkeli Kommune garantien i juni 2000 og foretog udbetalinger under garantien i december 2004. Efter at Mikkeli Kommune var indtrådt som kreditor for Karjaportti, blev lånebetingelserne ændret inden for den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure (nærmere detaljer i betragtning 34-39).
- (132) Derfor er man nødt til at skelne mellem flere forskellige trin. Mens støtten tildeles i det øjeblik, hvor der gives en statsgaranti, kan udbetalinger fra statens side i henhold til garantibetingelserne ikke betragtes som tildeling af statsstøtte⁽⁴¹⁾. På den anden side kan ændringer af lånebetingelserne, efter at staten som kautionist er indtrådt som

kreditor, medføre, at der er tale om statsstøtte. Nedenfor undersøges det, hvorvidt garantien, der blev givet i juni 2000, udgør statsstøtte. Spørgsmålet om, hvorvidt de ændrede lånebetingelser kunne indebære statsstøtte, vurderes under foranstaltning 6 (se betragtning 188-195).

- (133) Garantien blev stillet af Mikkeli Kommune og består derfor af statsmidler, som kan henføres til staten.
- (134) Hvis en foranstaltning skal udgøre statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, skal den medføre en fordel, som en virksomhed ikke ville have opnået på normale markedsvilkår. Når Kommissionen skal foretage denne vurdering, tager den udgangspunkt i garantimeddelelse 2000. På det tidspunkt hvor foranstaltningen blev truffet, var garantimeddelelse 2000 gældende. Men som det klart fremgår af retspraksis ved EU-Domstolen skal spørgsmålet om, hvorvidt støtte kan anses for statsstøtte, afgøres på grundlag af objektive elementer, som skal vurderes på den dato, hvor Kommissionen træffer sin beslutning⁽⁴²⁾. Derfor skal Kommissionen i forbindelse med den foreliggende vurdering tage udgangspunkt i garantimeddelelse 2008.
- (135) I henhold til punkt 3.2 i garantimeddelelse 2008 kan støttefaktorens eksistens i forbindelse med den individuelle statsgaranti udelukkes, hvis fire kumulative krav er opfyldt: "a) Låntageren er ikke i finansielle vanskeligheder [...], b) Garantien omfang kan vurderes korrekt på det tidspunkt, hvor den ydes, [...] c) Garantien dækker ikke mere end 80 % af det udestående lån eller en anden finansiel forpligtelse [...], d) Der betales markedspris for garantien [...]."

- (136) I den foreliggende sag var låntageren ikke i økonomiske problemer på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet (se betragtning 123-128). Men den garanti, der vurderes, dækker 100 % af lånet.

- (137) Desuden blev garantien stillet uden garantipræmie, selv om den myndighed, der stillede garantien, selv mente, at den indebar en stor risiko⁽⁴³⁾. Mens Finland anfører, at Karjaportti kunne have opnået en lignende garanti på markedet, mener Kommissionen, at en garantipræmie på nul ikke kan betragtes som værende tæt på markedspræmien på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet. Garantien dækkede 100 % af det pågældende lån, dvs. at den godkendende myndighed alene bar risikoen for støttemodtagerens manglende betalingsevne, og garantien blev ydet som en selvskyldnargaranti, dvs. at kautionisten

⁽⁴⁰⁾ EFT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽⁴¹⁾ Punkt 2.1 i garantimeddelelsen 2008.

⁽⁴²⁾ Se forenede sager C-341/06 P og C-342/06 P Chronopost SA og La Poste mod Union française de l'express (UFEX) m.fl., Sml. 2008, s. I-04777, præmis 95.

⁽⁴³⁾ I henhold til referatet fra byrådsmødet i Mikkeli den 12. juni 2000, "... skal det bemærkes, at kommunens risiko er stor i de første år ...".

hæftede for hovedstolen, som om gælden var hans egen, og kreditor kunne bede kautionisten tilbagebetale hovedstolen, når denne forfaldt.

(138) I den foreliggende sag mener Kommissionen i modsætning til Finland, at foranstaltningen ikke kan betragtes som værende fri for statsstøtte.

(139) Finlands argument om, at foranstaltningen blev ydet sammen med andre parter, kan afvises, idet de oplysninger, som Finland har fremlagt, viser, at de øvrige parter, der deltog i investeringen, ligeledes var statsejede. Derfor anses foranstaltningen for at indebære en fordel for Karjaportti.

(140) For at blive betragtet som statsstøtte skal en foranstaltning være specifik eller selektiv, idet den udelukkende begunstiger visse virksomheder eller fremstilling af visse varer. Den foranstaltning, der vurderes, blev ydet til Karjaportti, en specifik virksomhed. Derfor mener Kommissionen, at foranstaltningen medfører en selektiv fordel for støttemodtageren.

(141) Endelig skal Kommissionen tage stilling til, hvorvidt Mikkeli Kommunes foranstaltning over for Karjaportti vil kunne fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne, ved at give denne virksomhed fik en fordel i forhold til (potentielle) konkurrenter, der ikke modtager offentlig støtte. Der foregår handel med kødprodukter mellem medlemsstaterne – det område, inden for hvilket støttemodtageren opererer. Ifølge Finland eksporterer Karjaportti især sine produkter til Rusland, men ligeledes til medlemsstater. Derfor mener Kommissionen, at den trufne foranstaltning vil kunne fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

(142) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen udgør statsstøtte.

(143) Overdragelse af grund (foranstaltning 2): Finland afviser ikke, at foranstaltningen kan udgøre statsstøtte. Støttemodtageren fik tydeligvis en fordel, fordi man ikke skulle betale noget for jorden. Desuden godtgjorde Mikkeli Kommune støttemodtageren udgifterne til nivelering af grunden. Derfor mener Kommissionen, at foranstaltningen giver Karjaportti en fordel, som virksomheden ikke ville have fået på markedet.

(144) Desuden opfylder foranstaltningen alle øvrige krav for at blive kvalificeret som statsstøtte. Som nærmere beskrevet i betragtning 133, 140 og 141 består overdragelsen af

grunden af statsmidler og kan henføres til staten, den er selektiv, den fordrejer konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(145) På grundlag af det ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen udgør statsstøtte.

Forenelighed

(146) Finland anfører, at garantien sammen med overdragelsen af en grund til opførelse af produktionsanlægget i Tikkala er forenelig som regionalstøtte. På det tidspunkt, hvor foranstaltning 1 og 2 blev truffet, dvs. i 2000, var regionalretningslinjerne 1998 i kraft⁽⁴⁴⁾. De foranstaltninger, der gennemgås her, blev ikke truffet inden for en ordning, men som en individuel ad hoc-støtte. Da de blev truffet inden for en sektor, hvor regionalretningslinjerne 1998 finder anvendelse, falder foranstaltningerne i princippet inden for rammerne af regionalretningslinjerne 1998. På tidspunktet for foranstaltningernes indførelse var støttemodtageren ikke kriseramt som beskrevet i betragtning 123-128 ovenfor og var beliggende i Itä-Suomen, en region, der er berettiget til regionalstøtte i henhold til artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF. Derfor har Kommissionen vurderet projektet i henhold til regionalretningslinjerne 1998. Denne vurdering har givet anledning til følgende bemærkninger:

(147) I henhold til afsnit 2 i regionalretningslinjerne 1998 kan regionalstøtte kun være forenelig, hvis der er ligevægt mellem dens konkurrencefordrejende virkning og dens fordele med hensyn til udviklingen af en ugunstigt stillet region. I denne forbindelse bemærker Kommissionen, at det pågældende investeringsprojekt efter planen skulle indebære positive virkninger for den regionale udvikling. Det bidrog til videreudviklingen af den økonomiske aktivitet og til skabelse af nye og indirekte arbejdspladser. Som beskrevet i betragtning 24 skulle det nye produktionsanlæg øge antallet af job i regionen fra 400 til 550-600.

(148) I afsnit 4 i regionalretningslinjerne 1998 fastsættes betingelserne for tildeling af forenelig regionalstøtte.

(149) For det første er formålet med regionalstøtte i henhold til punkt 4.1 i regionalretningslinjerne 1998 at sikre enten produktive investeringer (initialinvestering) eller jobskabelse i forbindelse med investeringen. Initialinvestering betyder i henhold til punkt 4.4 i regionalretningslinjerne 1998 en investering i fast kapital i forbindelse med oprettelse af en ny virksomhed, udvidelse af en eksisterende virksomhed eller iværksættelse af en aktivitet, der indebærer en fundamental ændring af en eksisterende virksomheds produkt eller produktionsmetode. De foranstaltninger, der behandles her, blev anvendt til at opføre et nyt produktionsanlæg, hvilket er en initialinvestering i henhold til betydningen i punkt 4.4 i regionalretningslinjerne 1998.

⁽⁴⁴⁾ Se afsnit 6 i regionalretningslinjerne 1998.

(150) For det andet skal støtteintensiteten ligge under loftet for regionalstøtte på 24 %⁽⁴⁵⁾. Med henblik på at kunne beregne støtteintensiteten skal værdien af investeringen og støtteelementet i de pågældende foranstaltninger fastlægges.

(a) Hvad angår investeringens værdi, kan de støtteberettigede omkostninger i henhold til punkt 4.5 i regionalretningslinjerne 1998 i denne forbindelse omfatte udgifter til grund, bygninger og udstyr. I tilfælde af et køb vil kun købsprisen på disse aktiver skulle medtages. Finland beregnede rent faktisk de støtteberettigede udgifter i henhold til disse bestemmelser til et beløb på 25 935 928 EUR (se betragtning 22 og tabel III).

(b) Med hensyn til støtteelementet fremlagde Finland en beregning, som Kommissionen har krydstjekket troværdigheden af. Med hensyn til foranstaltning 1, garantien fra Mikkeli Kommune, kan garantimeddelelse 2000 anvendes til at kvantificere støtteelementet. Disse metoder er beregnet til at kvantificere støtteelementet, og en af dem består i, at beregningen foretages "efter enhver anden objektivt berettiget og almindeligt anerkendt metode" (afsnit 3.2 i garantimeddelelse 2000). Finland har sammenlignet markedssatsen for en sammenlignelig garanti med den garantipræmie, som Mikkeli Kommune opkrævede i praksis, hvilket synes at være en objektivt berettiget og almindeligt anerkendt metode. Med hensyn til foranstaltning 2 består støtteelementet af grundens værdi plus omkostningerne ved nivellering af grunden, hvilket ligeledes er acceptabelt. For så vidt angår finansieringen fra Finnvera og Ministeriet for Handel og Industri, som ikke er omfattet af denne afgørelse, ville der ligeledes skulle tages hensyn til støtteelementet, hvis finansieringen skulle anses for at omfatte statsstøtte. Finland fremlagde en beregning af støtteelementet i lånet fra Finnvera, som må anses for troværdig. I forbindelse med den direkte støtte fra Ministeriet for Handel og Industri tages der hensyn til hele beløbet. Under hensyntagen til støtteelementet i de foranstaltninger, der er truffet af Mikkeli Kommune, Finnvera og Ministeriet for Handel og Industri, udgør støtteelementet (beregnet som brutto-subventionsækvivalenten), 3 617 143 EUR (se tabel II).

(151) Støtteelementet på 3 617 143 EUR svarer til en støtteintensitet på 13,95 % af de samlede støtteberettigede udgifter på 25 935 928 EUR. Støtteintensiteten ligger dermed under grænsen på 24 %.

(152) For det tredje skal støtten til initialinvesteringen i henhold til punkt 4.10 i regionalretningslinjerne 1998 være betinget af, at den pågældende investering

opretholdes i en periode på minimum fem år. Finland bekræftede, at denne investering ville blive opretholdt i mindst fem år.

(153) For det fjerde skal støttemodtagerens bidrag til finansieringen af investeringen i henhold til punkt 4.2 i regionalretningslinjerne 1998 være på mindst 25 %. Finland bekræftede, at det forholdt sig sådan.

(154) For det femte bemærker Kommissionen, at støtteansøgningen i overensstemmelse med punkt 4.2 i regionalretningslinjerne 1998 var indgivet, inden arbejdet med projektet gik i gang, og at reglerne om kumulering af støtte er overholdt som angivet i punkt 4.18 i regionalretningslinjerne 1998, samt at loftet for regionalstøtte ikke var overskredet.

(155) På grundlag af ovenstående argumenter konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 1 og 2 opfyldte betingelserne i regionalretningslinjerne 1998 og derfor er forenelige.

7.3.2. Køb af grunde (foranstaltning 3)

(156) I princippet finder det markedsøkonomiske investorprincip ligeledes anvendelse på en stats køb af jord eller andre aktiver. Et sådant køb kunne omfatte statsstøtte, hvis det ikke kan betragtes som en normal kommerciel transaktion. Selv hvis en offentlig myndighed køber varer og tjenesteydelser til markedspris, kan der alligevel være tale om statsstøtte, hvis det viser sig, at staten ikke har et reelt behov for den pågældende jord eller de pågældende aktiver⁽⁴⁶⁾.

(157) Derfor skal Kommissionen vurdere, hvorvidt købet af jord kan betragtes som en normal kommerciel transaktion. I den forbindelse skal man tage stilling til, hvorvidt den pris, som Mikkeli Kommune betalte, afspejler værdien af de købte grunde og bygningen.

(158) I henhold til den interesserede part ville en markedsøkonomisk investor ikke have været villig til at betale 6,7 mio. EUR for fabriksbygningerne, som Mikkeli Kommune købte dem til.

(159) Finland fremlagde på den anden side en angivelse af grundenes værdi for Kommissionen. Ifølge Finland havde den private bank [...] et pant på 7,5 mio. EUR i en af de solgte grunde på tidspunktet for købet⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁵⁾ Kommissionens beslutning i sag N238/1999, brev til Finland dateret den 13. december 1999 vedrørende regionalstøttekortet 2000-2006.

⁽⁴⁶⁾ Se sag T-14/96, Bretagne Angleterre Irlande (BAI) mod Kommissionen, Sml. 1999, s. II-139 præmis 71, forenede sager T-116/01 og T-118/01, P & O European Ferries (Vizcaya), SA og Diputación Foral de Vizcaya mod Kommissionen, Sml. 2003, s. II-02957, præmis 114 ff.

⁽⁴⁷⁾ Se betragtning (24). Da ejerskabet til grundene blev overdraget til Mikkeli Kommune, var de fri for pantehæftelser.

(160) Finland informerede Kommissionen om, at der ikke foreligger nogen vurdering af grundene. Kommissionen mener, at værdien af det pant, som en privat bank havde, kan give en indikation af grundens værdi. Før en bank accepterer en sikkerhedsstillelse, vil den vurdere den pågældende ejendom, så hvis debitor ikke kan tilbagebetale sin gæld, kan banken få dækket sit krav ved at indfri pantet.

(161) Mikkeli Kommune betalte en købspris for de pågældende grunde på 6 646 787 EUR, hvilket er lavere end det tinglyste beløb på pantet i en af grundene, som en privat part er indehaver af, forud for afslutningen af salgsprocessen. Ud over denne ejendom blev fem andre grunde og en bygning solgt til Mikkeli Kommune. Desuden bemærker Kommissionen, at Mikkeli Kommune købte grundene med henblik på at omdanne dem til et boligområde ved at foretage ændringer af lokalplanerne. Grundene ligger tæt på bymidten og i et attraktivt boligkvarter.

(162) På grundlag af ovenstående bortfalder de betænkeligheder, som Kommissionen rejste i åbningsbeslutningen, vedrørende prisen, der blev betalt for grundene og bygningerne. Det konkluderes, at Mikkeli Kommune købte grundene og bygningen til en pris, der afspejlede deres værdi, og at kriteriet for den markedsøkonomiske investor er opfyldt. Derfor konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen ikke udgør statsstøtte.

7.3.3. *Garanti stillet den 8. marts 2004 (foranstaltning 4) og garanti stillet den 10. maj 2004 (foranstaltning 5)*

(163) Med hensyn til garantien, som blev stillet i juni 2000, må man skelne mellem adskillige trin (selve garantistillelsen, udbetaling under garantien og ændring af lånebetingelserne, jf. betragtning 132). Nedenfor undersøges det, hvorvidt de garantier, der blev ydet i marts 2004 og i maj 2004, udgør statsstøtte. Spørgsmålet om, hvorvidt ændringerne af lånebetingelserne kunne udgøre statsstøtte, vurderes som led i foranstaltning 6 (se betragtning til 188-195).

Statsstøtte

(164) Foranstaltning 4: I modsætning til Finlands argumenter, som blev præsenteret under betragtning (91), mener Kommissionen, at konverteringen af eksisterende passiver til en ny garanti kan udgøre statsstøtte. I denne forbindelse må man sondre mellem eksisterende støtte og ny støtte. Definitionen af eksisterende støtte omfatter individuelle støtteforanstaltninger, der er iværksat, inden traktaten trådte i kraft (artikel 1, litra b), i procedureforordningen). Ny støtte er derimod "enhver støtte [...] som ikke er eksisterende støtte, herunder ændringer i eksisterende støtte" (artikel 1, litra c), i procedureforordningen).

I henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999⁽⁴⁸⁾, er en ændring "enhver ændring, der ikke er af rent formel eller administrativ art, der ikke kan påvirke vurderingen af støtteforanstaltningens forenelighed med fællesmarkedet".

(165) Mikkeli Kommune stillede rent faktisk en ny garanti den 8. marts 2004, som sikrede et nyt lån fra Tapiola den 14. april 2004. Den nye garanti kan ikke betragtes som en videreførelse af den gamle garanti, da den blev stillet for et nyt lån med nye betingelser. Det forhold, at dette lån erstattede et lån, som Tapiola ydede i 1992, og som allerede var blevet garanteret af Mikkeli Kommune, ændrer ikke Kommissionens synspunkt. Selv om det er korrekt, at det nye lån havde samme størrelse som det udestående beløb på det gamle lån, og rentesatsen var mere gunstig for Karjaportti (4,5 % p.a. for det gamle lån, og 4 % p.a. for det nye lån), ændrede man lånets løbetid (mens det gamle lån skulle have været tilbagebetalt 10 år, efter at det blev ydet, dvs. i november 2002, skulle det nye lån være tilbagebetalt senest i 2014). Samlet set er beløbet for det nye lån (hovedstol plus rente for perioden 2004 til 2014) højere end beløbet for det gamle lån. Ved at stille den nye garanti påtog Mikkeli Kommune sig en større risiko, og beløbet for foranstaltningen steg sammenlignet med den gamle garanti. At stille den nye garanti skal betragtes som en ændring af den gamle garanti, hvilket giver mulighed for at klassificere den nye garanti som ny støtte. Dermed kan Finlands argument om, at den gamle garanti blev ydet før Finlands tiltrædelse og dermed kan betragtes som eksisterende støtte, og at den nye garanti ikke kan betragtes som indførelse af en ny støtteforanstaltning, afvises.

(166) Spørgsmålet om, hvorvidt garantien indebar en fordel for støttemodtageren, kan vurderes på grundlag af garantimeddelelse 2008. På det tidspunkt hvor foranstaltningen blev truffet, var garantimeddelelse 2000 gældende. Men som forklaret i betragtning (133) vil Kommissionen tage udgangspunkt i garantimeddelelse 2008 ved vurderingen af foranstaltningen. I henhold til punkt 3.2 i garantimeddelelse 2008 kan statsstøtte i forbindelse med en individuel statsgaranti udelukkes, hvis fire kumulative krav er opfyldt (se betragtning 135). Den vurderede garanti dækker 100 % af lånet. Dette er tilstrækkeligt til at konstatere, at statsstøtte ikke kan udelukkes på grundlag af punkt 3.2 i garantimeddelelse 2008. Desuden, og i modsætning til Finlands argumenter, mener Kommissionen, at Karjaportti var kriseramet i betydningen i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 allerede i marts 2004 (se betragtning 123-128), hvilket er endnu en grund til, at garantien ikke henhører under punkt 3.2 i garantimeddelelse 2008.

⁽⁴⁸⁾ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

- (167) Desuden blev garantien ydet uden nogen garantipræmie, selv om selskabet var kriseramt, og risikoen for Mikkeli Kommune kunne anses for betydelig. Garantien dækkede 100 % af det pågældende lån, dvs. at den garantistillende myndighed alene bar risikoen for, at støttemodtageren ikke kunne tilbagebetale lånet, og garantien blev ydet som en selvskyldnergaranti, dvs. at kautionisten hæfter for hovedstolen, som om det var kautionistens egen, og kreditor kan bede kautionisten tilbagebetale hovedstolen, når denne forfalder.
- (168) Desuden mener Finland, at foranstaltningen er i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, bl.a. fordi private parter var involveret. Dette argument kan afvises. Ifølge de af Finland fremlagte oplysninger stillede de private parter ikke garantier, men ydede lån til støttemodtageren. For det andet blev lånene fra de private parter ikke ydet samtidig med de garanterede pensionslån. For det tredje var den rentesats, som mindst en af de private parter krævede for et lån, allerede højere end rentesatsen for pensionslånet. Endnu vigtigere var det, at de private parter kun aftalte et kortsigtet lån med en løbetid på nogle måneder, mens garantien fra Mikkeli Kommune dækkede et lån med en løbetid på 10 år.
- (169) I lyset af ovenstående konkluderes det, at foranstaltningen giver Karjaportti en fordel. Desuden opfylder foranstaltning 4 alle andre krav til at blive kvalificeret som statsstøtte. Som beskrevet indgående i betragtning 133, 140 og 141, består denne garanti ligeledes af statslige midler og kan henføres til staten, den er selektiv, den fordrejer konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (170) Foranstaltning 5: Finlands argument om, at foranstaltningen blev truffet for at videreføre investeringen, der blev iværksat i 2000, kan afvises, idet garantien tydeligvis var en ny foranstaltning.
- (171) I henhold til punkt 3.2 i garantimeddelelse 2008 kan statsstøtte i forbindelse med en individuel statsgaranti udelukkes, hvis fire kumulative krav er opfyldt (se betragtning 135). I lighed med foranstaltning 4 dækker den undersøgte garanti 100 % af lånet, og Karjaportti var allerede kriseramt efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 i maj 2004 (se betragtning 123-128). Derfor kan garantien ikke falde ind under punkt 3.2 i garantimeddelelse 2008.
- (172) Desuden og i lighed med foranstaltning 4 blev garantien ydet uden nogen garantipræmie, selv om selskabet var kriseramt, og Mikkeli Kommunes risiko kunne betragtes som betydelig. Garantien dækkede 100 % af det pågældende lån og blev ydet som en selvskyldnergaranti. Derfor mener Kommissionen i modsætning til den finske holdning i den foreliggende sag, at foranstaltningen giver Karjaportti en fordel.
- (173) Desuden opfylder foranstaltning 5 alle andre krav til at blive kvalificeret som statsstøtte. Som beskrevet indgående i betragtning 133, 140 og 141 består denne garanti ligeledes af statslige midler og kan henføres til staten, den er selektiv, den fordrejer konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (174) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 4 og foranstaltning 5 udgør statsstøtte.

Forenelighed

- (175) Finland fremførte ingen argumenter med hensyn til foreneligheden af foranstaltning 4. For foranstaltning 5 påberåbte Finland sig artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF og regionalretningslinjerne 1998 (se betragtning 95). Regionalretningslinjerne 1998 kan imidlertid ikke tjene som grundlag for vurdering af foreneligheden, idet Karjaportti var kriseramt på tidspunktet, hvor garantierne blev stillet (se betragtning 123-128). I henhold til regionalretningslinjerne 1998 skal støtte til kriseramte selskaber vurderes i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering⁽⁴⁹⁾. Derfor vurderer Kommissionen først, hvorvidt foranstaltning 4 og 5 er forenelige som støtte til redning og omstrukturering i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering. På det tidspunkt, hvor foranstaltningerne blev truffet, var rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 gældende⁽⁵⁰⁾.
- (176) I henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 skal redningsstøtte opfylde visse krav, som ikke alle opfyldes af den undersøgte foranstaltning.
- (a) For det første gælder det, at mens foranstaltningerne består af likviditetsstøtte i form af en garanti (punkt 23, litra a), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999), blev lånene, der er omfattet af de respektive garantier, ikke ydet til en rentesats, der som minimum er sammenlignelig med dem, man kan iagttage for lån til sunde virksomheder (referencsats for Finland i marts 2004: 4,43 % plus 100 basispoint, referencesats for Finland i maj 2004: 4,43 % plus 100 basispoint).
- (b) For det andet var garantierne ikke kædet sammen med et lån, der skulle tilbagebetales over en periode på højst 12 måneder efter udbetalingen af sidste rate til virksomheden (punkt 23, litra b), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999).

⁽⁴⁹⁾ Se punkt 4.4, fodnote 10 og fodnote 21 i regionalretningslinjerne 1998.

⁽⁵⁰⁾ Ifølge afsnit 6 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 var de gældende frem til den 9. oktober 2004; se fodnote 37 ovenfor.

- (c) For det tredje fremlagde Finland ingen oplysninger om, at støtten var begrundet i alvorlige sociale vanskeligheder og ikke havde alvorlige negative spill-over-effekter i andre medlemsstater (punkt 23, litra c), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999).
- (d) For det fjerde blev garantierne ikke tilbagebetalt inden for seks måneder, og der blev heller ikke udarbejdet en omstruktureringsplan efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 (punkt 23, litra d), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999).
- (e) Endelig er der ingen tegn på, at garantien var begrænset til det beløb, der var nødvendigt for at holde virksomheden kørende i den periode, hvor støtten var tilladt (punkt 23, litra e), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999).
- (177) Foranstaltning 4 og 5 opfylder heller ikke kravet til omstruktureringsstøtte efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999.
- (a) For det første var foranstaltningerne ikke betinget af iværksættelsen af en omstruktureringsplan (punkt 31 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999). Det bemærkes, at der ikke er udarbejdet en omstruktureringsplan efter punkt 32 ff. i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999.
- (b) For det andet forventes støttemodtagerne at yde et betydeligt bidrag til omstruktureringsplanen ved hjælp af deres egne ressourcer (punkt 40 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999), og på baggrund af de undersøgte foranstaltninger er der ingen tegn på, at støttemodtageren selv skal yde et bidrag.
- (c) For det tredje gælder det, at med henblik på at undgå at fordreje konkurrencevilkårene skal der træffes kompenserende foranstaltninger (punkt 37 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999). Sådanne foranstaltninger er ikke truffet.
- (178) Derfor mener Kommissionen, at foranstaltningerne ikke er truffet i overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999.
- (179) Desuden må det overvejes, hvorvidt foranstaltning 4 og 5 kunne være forenelige på grundlag af andre undtagelser, jf. artikel 107, stk. 2 og 3, i TEUF.
- (180) Undtagelserne i artikel 107, stk. 2, i TEUF, finder ikke anvendelse i dette tilfælde, idet de pågældende foranstaltninger ikke har social karakter, ikke ydes til enkelte forbrugere, ikke har til formål at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder og ikke er ydet som støtteforanstaltninger til økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling.
- (181) Artikel 107, stk. 3, i TEUF indeholder yderligere grunde til fritagelse.
- (182) Det hedder i artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF, at "støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse" kan betragtes som forenelig med det indre marked. På det tidspunkt, hvor støtten blev iværksat, var Karjaportti beliggende i et sådant område.
- (183) På det tidspunkt, hvor foranstaltning 4 og foranstaltning 5 blev truffet, var foreneligheden af statsstøtte til støttede områder reguleret i regionalretningslinjerne 1998. I henhold til disse rammebestemmelser er kriseramte selskaber ikke berettiget til regionalstøtte. I lyset af ovenstående konkluderer Kommissionen, at støtten ikke kan falde ind under den i artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF hjemlede undtagelse.
- (184) I artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF hedder det, at "støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi", kan betragtes som forenelig med det indre marked. Kommissionen bemærker, at den pågældende støtte ikke er beregnet til at fremme gennemførelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse, og Kommissionen har ej heller fundet det bevist, at den skal afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i den finske økonomi. I lyset af ovenstående konkluderer Kommissionen, at støtten ikke opfylder betingelserne for undtagelsen, jf. artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF.
- (185) I artikel 107, stk. 3, litra d), i TEUF hedder det, at støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven kan betragtes som forenelig med TEUF, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Unionen i et omfang, der strider mod de fælles interesser. Denne artikel finder tydeligvis ikke anvendelse i det foreliggende tilfælde.
- (186) Artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF giver mulighed for at yde støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Kommissionen har udsendt adskillige vejledninger og meddelelser, der forklarer, hvordan den har til hensigt at anvende undtagelsen i denne artikel. Imidlertid mener Kommissionen, at på grund af støttens art og kendetegn er det indlysende, at undtagelserne fra disse vejledninger og meddelelser ikke finder anvendelse i den foreliggende sag.

- (187) På grundlag af ovenstående argumenter finder Kommissionen, at foranstaltning 4 og 5 udgør statsstøtte, der ikke er forenelig med det indre marked.

7.3.4. Domstolsovervåget omstrukturingsprocedure (foranstaltning 6)

- (188) Finlands hovedargument som beskrevet i betragtning 96-98 er, at Mikkeli Kommune ikke var mere generøs end andre af selskabets kreditorer, men at Mikkeli Kommune handlede sammen med støttemodtagerens private kreditorer og på de samme betingelser. Derfor handlede den som en markedsøkonomisk investor, da den accepterede omstrukturingsprogrammet.

- (189) Det første spørgsmål, der skal undersøges i denne forbindelse, er, hvorvidt der handles som en privatøkonomisk operatør i situationer, hvor en eller flere offentlige enheder, hvis adfærd kan henføres til staten, træffer flere foranstaltninger over for én virksomhed. Domstolen har behandlet dette spørgsmål i BP Chemicals mod Kommissionen⁽⁵¹⁾. Ifølge Domstolen betyder det forhold, at en offentlig virksomhed allerede har foretaget kapitalindsprøjtninger i et datterselskab, der klassificeres som "støtte", ikke automatisk, at yderligere kapitalindsprøjtninger ikke kan klassificeres som en investering, der opfylder kriterierne for en investering foretaget af en markedsøkonomisk investor. Kommissionen skal imidlertid afgøre, hvorvidt flere foranstaltninger over for samme virksomhed kan adskilles og betragtes som uafhængige foranstaltninger. I den forbindelse skal man ifølge Domstolen tage højde for kronologien af de pågældende foranstaltninger, deres formål og datterselskabets situation på tidspunktet, da beslutningen om kapitalindsprøjtningen blev truffet⁽⁵²⁾.

- (190) I den foreliggende sag skal Kommissionen fastslå, hvorvidt de garantier, der blev ydet i marts og maj 2004 (foranstaltning 4 og foranstaltning 5), kan adskilles fra den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure (foranstaltning 6). Selv om det er korrekt, at alle tre foranstaltninger blev besluttet inden for et år, bemærkede Kommissionen, at de blev gennemført i forskellige sammenhænge. I mellemtiden var en domstolsovervåget omstrukturingsprocedure blevet indledt, hvor alle selskabets kreditorer deltog. Formålet med foranstaltning 6 var derfor ikke længere at give selskabet mulighed for igen at blive levedygtigt uden insolvens ved at skaffe nye midler fra private banker. I stedet sigtede Mikkeli Kommune ligesom alle andre kreditorer mod at maksimere inddrivelsen af deres udestående krav inden for rammerne af den nationale konkurslovgivning. Derfor mener Kommissionen, at foranstaltning 6 kan adskilles fra foranstaltning 4 og 5.

- (191) Som beskrevet i betragtning 31, anmodede Karjaportti sammen med sine private kreditorer byretten i Mikkeli

om at iværksætte den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure i overensstemmelse med loven om omstrukturering af virksomheder 47/1993. Man forelagde et omstrukturingsprogram for retten, der omfattede en beskrivelse af de foranstaltninger, som vurderes her. Efter at have gennemgået oplysningerne godkendte retten omstrukturingsprogrammet. Kommissionen bemærker, at Karjaportti har været genstand for en domstolsovervåget omstrukturingsprocedure i henhold til finsk lov. Formålet med en sådan domstolsovervåget omstrukturingsprocedure er at genoprette en kriseramt debitors levedygtige virksomhed, at sikre dens fortsatte levedygtighed og at nå frem til en ordning vedrørende gælden. Derfor mener Kommissionen, at de foranstaltninger, som Mikkeli Kommune har truffet under den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure, kan vurderes i henhold til det markedsøkonomiske investorprincip.

- (192) Ifølge retspraksis fra Magefesa-sagen⁽⁵³⁾ gælder det, at hvis staten er mere generøs end selskabets øvrige kreditorer, kan foranstaltningerne under en domstolsovervåget omstrukturingsprocedure udgøre statsstøtte. Derfor efterprøver Kommissionen, hvorvidt de private og offentlige kreditorer blev behandlet ens ved omstrukturingsproceduren.

- (193) For det første bemærkes det generelt, at [...] af de omstrukturerede gældsposter (omkring [30-70] %) vedrører private kreditorer. De vigtigste private kreditorer er Nordea Bank, Pohjola Bank og Nordea Financing. For det andet kan man konstatere, at Karjaporttis kreditorer blev opdelt i forskellige grupper i henhold til deres prioritering. Sammen med de private kreditorer Nordea Bank, OKO/Pohjola Bank og Nordea Financing samt det stats-ejede specialiserede finansieringsselskab Finnvera tilhørte Mikkeli Kommune gruppen af kreditorer med store sikrede gældsposter. Som det fremgår af tabel IV ejer Mikkeli Kommune en andel på [10-40] % af disse store sikrede gældsposter, mens de private kreditorer tilsammen ejer en andel på [30-70] %. Finnvera ejer en andel på [10-40] %.

- (194) Nedenfor vurderes hver af de foranstaltninger, som Mikkeli Kommune har truffet, nærmere:

- (195) Nedsættelse af renter på sikrede gældsposter: Som det fremgår af tabel V, var renten på lånene og de øvrige gældsposter (ubetalte afgifter), der blev betragtet som "store sikrede gældsposter", den samme for private og offentlige kreditorer med undtagelse af [...]. Denne kreditor fik en rente på [...] EURIBOR for alle udestående beløb fra begyndelsen af omstrukturingsproceduren, mens de øvrige kreditorer for en del af det udestående beløb kun fik [...] EURIBOR minus [...] % frem til 2010. Denne forskel skyldtes, at [...] havde den højeste

⁽⁵¹⁾ Sag T-95/11, BP Chemicals mod Kommissionen, Sml. 1998, s. II-3235.

⁽⁵²⁾ Sag T-95/11, BP Chemicals mod Kommissionen, Sml. 1998, s. II-3235, præmis 171 og 172.

⁽⁵³⁾ Se sag C 480/98, Kongeriget Spanien mod Kommissionen, Sml. 2000, s. I-08717, præmis 19.

prioritering i forbindelse med sikkerhedsstillelsen fra Karjaportti. Man anser [...] højere prioritering for at begrunde forskellen i de anvendte rentesatser.

- (196) Omlægning af lån: Mikkeli Kommunes krav blev udsat i samme omfang som de øvrige sikrede kreditors krav. Som det fremgår af tabel VI, skulle Karjaportti betale afdrag til alle sikrede kreditorer fra juli 2009 frem til 2015, hvor størstedelen af afdragene forfalder (43 % af beløbet for hver af de sikrede gældsposter). De afdrag, der skal betales til de enkelte kreditorer, svarer alle til de respektive kreditors andel af det samlede beløb (2 % af det udestående beløb for de første tre rater, 4 % for de næste to rater, 6 % for den resterende rate). Den sidste rate udgør 43 % af kapitalen for hver af de sikrede kreditorer. Dermed er Mikkeli Kommune ikke blevet behandlet mindre fordelagtigt end de private kreditorer i en tilsvarende situation.
- (197) Betinget gældsreturnering: I henhold til omstrukturingsprogrammet som beskrevet i betragtning 42 og 43 er det beløb, der skal afskrives ved afslutningen af den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure, hvis visse økonomiske krav ikke er opfyldt, baseret på en sammenligning mellem værdien af sikkerhedsstillelsen, hvis Karjaportti fortsætter sine operationer, og værdien af sikkerhedsstillelsen, hvis den realiseres, som fastsættes for de enkelte kreditorer under hensyntagen til deres respektive prioritering. Værdien af sikkerhedsstillelsen i de to scenarier blev fastslået af to uafhængige vurderingsmænd på det tidspunkt, hvor omstrukturingsprogrammet blev iværksat, baseret på sammenlignelige pris- og huslejeoplysninger. På denne baggrund er [...] ikke nødt til at afskrive gældsposter ved afslutningen af den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure, idet man er den højest prioriterede kreditor. Beløbet for de øvrige kreditorer blev ligeledes fastsat i henhold til den omtalte metode, hvilket resulterede i de beløb, der er anført i betragtning 43. Den metodologi, der blev anvendt til at fastsætte de respektive beløb, kan betragtes som troværdig, især fordi den sætter den respektive prioritering i forhold til de respektive sikkerhedsstillelser i de to scenarier. I praksis var beregningen baseret på uafhængige ekspertvurderinger, og de samme principper blev anvendt for alle kreditorer ved fastsættelsen af det beløb, som de omstrukturerede gældsposter maksimalt kan nedskrives med ved afslutningen af den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure. I lyset af dette kan alle kreditorer anses for at være blevet behandlet på lige fod.
- (198) Samlet set mener Kommissionen, at Mikkeli Kommune ikke blev behandlet mindre gunstigt end de private kreditorer under den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure. Når der forekommer forskelle i forhold til de øvrige kreditorer, var de begrundet i den forskellige kvalitet af de respektive kreditors sikkerhed. I lyset af

ovenstående må det derfor konkluderes, at støttemodtageren ikke opnåede en fordel efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, ved den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure. De betænkeligheder, som Kommissionen gav udtryk for i åbningsbeslutningen, kan afvises, og de i betragtning 31-43 beskrevne foranstaltninger udgør ikke statsstøtte.

7.3.5. Køb af aktier (foranstaltning 7)

- (199) For det første bemærker Kommissionen, at købet af aktier ikke var en del af den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure.
- (200) Finland hævder, at Mikkeli Kommune handlede i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip ved købet af aktierne. Hvis man følger logikken i BP Chemicals-sagen (se betragtning 189-191), skal det for det første fastslås, hvorvidt det markedsøkonomiske investorprincip kan anvendes på foranstaltning 7, idet Mikkeli Kommune allerede tidligere havde gennemført støtteforanstaltninger over for Karjaportti. I denne forbindelse bemærker Kommissionen, at foranstaltning 4 og 5 blev truffet forud for den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure, mens købet af aktier først fandt sted bagefter. Mens formålet med foranstaltning 4 og 5 var at give støttemodtageren mulighed for fortsat at have adgang til likviditet, var det efter indledningen af den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure klart, at der ville blive taget hensyn til disse behov inden for denne procedure. Derfor finder Kommissionen, at foranstaltning 7 kan adskilles fra foranstaltning 4 og 5, og at det markedsøkonomiske investorprincip i princippet finder anvendelse på foranstaltning 7.
- (201) Som beskrevet i betragtning 156, finder det markedsøkonomiske investorprincip anvendelse på en stats køb af jord eller andre aktiver. Finland fremlagde en vurdering af aktiernes værdi, som var udført af [...] ⁽⁵⁴⁾, et ejendomsforvaltningsbureau i Helsinki. Vurderingen er dateret den 29. marts 2005, og aktierne i ejendomsselskabet blev vurderet til mellem 1 mio. og 1,1 mio. EUR. Vurderingen var baseret på værdien af den ejendom, selskabet ejede. Der blev anvendt to metoder til at fastslå værdien: kapitalværdien til markedsleje (i henhold til boligstatistikker udarbejdet af Finlands statistiske kontor) og gensalgsværdien (i henhold til udbudspriser).
- (202) På det tidspunkt hvor aktierne blev solgt, var grunden udlejet til under markedslejen. I henhold til vurderingen kunne man nå op på markedslejen på to år med den maksimale årlige huslejestigning. Derfor blev grundens værdi justeret på købstidspunktet, og i sidste ende købte Mikkeli Kommune aktierne til en pris på 860 000 EUR.

⁽⁵⁴⁾ Se [...].

(203) Vurderingen blev foretaget af en uafhængig ekspert. Den anvendte metodologi, der er beskrevet ovenfor, var først at undersøge kapitalværdien til markedsleje og derefter gensalgsværdien. Begge værdier var baseret på markedsdata, og de to værdier blev anvendt til at fastslå aktiernes værdi, som ligeledes blev justeret til det gældende huslejeniveau på tidspunktet for købet. Denne metodologi anses for troværdig. Kommissionen konkluderer, at aktierne i Kiinteistö Oy Suksimäki blev købt til markedspris, og at foranstaltningen ikke indebar en fordel for Karjaportti.

(204) På grundlag af ovenstående er de betænkeligheder, som Kommissionen gav udtryk for i åbningsbeslutningen, elimineret, og det konkluderes, at foranstaltningen ikke udgør statsstøtte.

7.3.6. Konvertering af ubetalte renter til lån (foranstaltning 8)

Statsstøtte

(205) Finland anfører, at konverteringen af ubetalte renter til lån er en typisk foranstaltning for domstolsovervågede omstrukturingsprocedurer. Det er korrekt, at en sådan foranstaltning kan betragtes som en typisk bestanddel af domstolsovervågede omstrukturingsprocedurer. I den foreliggende sag var konverteringen af ubetalte renter til lån i 2005 i princippet fastlagt i omstrukturingsprogrammet for alle kreditorer med store sikrede gældsposter ([to private kreditorer] og Finnvera). I lyset af dette betragter Kommissionen som sådan ikke konverteringen af ubetalte renter til et lån som statsstøtte. Den har imidlertid kontrolleret, hvorvidt den rentesats, som Mikkeli Kommune anvendte over for Karjaportti, gav sidstnævnte en fordel.

(206) I denne forbindelse mener Finland, at Mikkeli Kommune handlede i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, idet private kreditorer konverterede ubetalte renter til lån sammen med Mikkeli Kommune. Først og fremmest mener man i henhold til samme princip som for den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure, at det markedsøkonomiske investorprincip kan anvendes for foranstaltning 8, idet denne foranstaltning er adskilt fra foranstaltning 4 og 5 (se betragtning 189-191). Ved anvendelsen af det markedsøkonomiske investorprincip i den foreliggende sag bemærker Kommissionen følgende: Selv om det er korrekt, at ikke kun Mikkeli Kommune, men også [de private kreditorer] var omfattet af konverteringen, var renten på lånene ikke den samme. [En privat kreditor] opkrævede 3-måneders EURIBOR plus 1,5 % og [den anden private kreditor] 3-måneders EURIBOR plus 2 %, mens Mikkeli Kommune kun opkrævede 3-måneders EURIBOR plus 0,3 %. Dermed ligger den rentesats, som Mikkeli Kommune gik med til at opkræve for lånet, 1,2 % under den rente, som [en privat kreditor] opkrævede, og 1,7 % under den rente, som [en anden privat kreditor] opkrævede. Derfor kan argumentet om, at Mikkeli Kommune anvendte samme betingelser som de private kreditorer, afvises. I lyset af forskellen i rentesatser kan man ligeledes udelukke, at Mikkeli Kommune

opkrævede markedsrente for lånet. Derfor giver lånet, som de ubetalte renter blev konverteret til af Mikkeli Kommune, en fordel for Karjaportti.

(207) Desuden opfylder foranstaltning 8 alle de andre krav til at blive kvalificeret som statsstøtte. Som beskrevet nærmere i betragtning 133, 140 og 141, består lånet af statslige midler og kan henføres til staten, det er selektivt, det fordrejer konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(208) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 8 udgør statsstøtte.

Forenelighed

(209) Finland fremlagde ingen argumenter med hensyn til foreneligheden af foranstaltning 8. Eftersom Karjaportti var kriseramt på tidspunktet for konverteringen af de ubetalte renter (se betragtning 123-129), vurderer Kommissionen først, hvorvidt foranstaltning 8 er forenelig som støtte til redning og omstrukturering efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering. På det tidspunkt, hvor foranstaltningen blev truffet, var rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 gældende ⁽⁵⁵⁾.

(210) I henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004, skal redningsstøtte opfylde visse krav, som ikke alle opfyldes af den pågældende foranstaltning.

(a) For det første gælder det, at selv om foranstaltningen består af likviditetsstøtte i form af et lån (punkt 25, litra a), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004), svarer den opkrævede rentesats ikke mindst til de satser, der gælder for lån til sunde virksomheder (referencesatsen for Finland i december 2005: 4,08 % plus 100 basispoint, mens lånet blev ydet til en rentesats på 3-måneders EURIBOR + 0,3 %, hvilket den 19. december 2005 svarede til 2,486 % plus 30 basispoint).

(b) For det andet gav Finland ikke tilsagn om at fremsende en omstrukturingsplan senest seks måneder efter godkendelsen af støtten, og varigheden af støtteforanstaltningen var ikke begrænset til seks måneder (punkt 25, litra a) og c), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004).

(c) For det tredje er princippet om engangsstøtte (punkt 25, litra e), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004) ikke opfyldt, idet selskabet tidligere har modtaget uforenelig og ulovlig statsstøtte, når det har været kriseramt.

⁽⁵⁵⁾ Se punkt 102 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

(211) Foranstaltningen opfylder heller ikke alle kravene til omstrukturingsstøtte, som opstilles i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

(a) For det første er foranstaltningen betinget af, at der gennemføres en omstrukturingsplan (punkt 34 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004). Selv om det er korrekt, at der blev udformet et omstrukturingsprogram for Karjaportti under den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure, overholder dette ikke kravet i punkt 35 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 (varighed på 10 år, ingen følsomhedsanalyse, ingen tilbagevendende til langsigtet levedygtighed inden for en rimelig periode).

(b) For det andet forventes støttemodtagerne at yde et betydeligt bidrag til omstrukturingsplanen med deres egne midler (punkt 43 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004), og for de omhandlede foranstaltninger er der ingen tegn på, at støttemodtageren har ydet et bidrag selv.

(c) For det tredje opfylder foranstaltningen ikke princippet om engangsstøtte, idet selskabet tidligere havde modtaget uforenelig og ulovlig statsstøtte, når det var kriseramet.

(212) Derfor mener Kommissionen, at foranstaltningen ikke blev gennemført i overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

(213) Det skal desuden overvejes, hvorvidt foranstaltning 8 kunne være forenelig på grundlag af andre af undtagelserne, jf. artikel 107, stk. 2 og 3, i TEUF. Af de samme grunde som angivet for foranstaltning 4 og foranstaltning 5 (se betragtning 179-186) mener Kommissionen ikke, at nogen af disse undtagelser er opfyldt. Derfor konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 8 udgør statsstøtte, der ikke er forenelig med det indre marked.

7.3.7. Afskrivning af gæld i regnskaberne for 2006 og 2008 (foranstaltning 9 og foranstaltning 10)

(214) Først skal det kontrolleres, hvorvidt denne afskrivning af gæld kunne indebære en fordel for Karjaportti. Dette ville være tilfældet, hvis Mikkeli Kommune opgav at fortsætte inddrivelsen af gælden og gav afkald på de pågældende gældsposter.

(215) Som beskrevet i betragtning 105, bekræftede Finland, at afskrivningen af gæld blot var en regnskabsmæssig foranstaltning, der ikke påvirker det juridiske forhold mellem kreditor og debitor, hvilket vil sige, at gældsposterne ikke blev eftergivet. I henhold til de dokumenter, som Finland har indsendt, fortsætter Mikkeli Kommune inddrivelsen af gælden.

(216) I henhold til forsigtighedsprincippet inden for god regnskabspraksis og i overensstemmelse med regnskabsloven 1336/1997, må værdien af fordringer, der medtages i balancen, ikke overstige deres sandsynlige værdi. Derfor bogføres fordringer, der formentlig ikke kan inddrives, som en udgift i resultatopgørelsen.

(217) Som følge af ovenstående mener Kommissionen, at afskrivningen af gælden kun skete i Mikkeli Kommunes regnskaber i overensstemmelse med regnskabsstandarderne, og at de respektive fordringer fortsat forsøges inddrevet inden for den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure.

(218) De betænkeligheder, som Kommissionen gav udtryk for i åbningsbeslutningen, er blevet fjernet, og man kan konkludere, at foranstaltningerne ikke indebar en fordel for Karjaportti. Derfor omfatter foranstaltning 9 og 10 ikke statsstøtte.

7.3.8. Omlægning af gæld siden 2009 (foranstaltning 12)

Statsstøtte

(219) Finlands argument om, at foranstaltningen er typisk for domstolsovervågede omstrukturingsprocedurer og ikke udgør statsstøtte, kan afvises. For det første var omlægningen af gæld i 2009 ikke en del af det oprindelige omstrukturingsprogram, og for det andet er det forhold, at denne omstrukturering ville ske i overensstemmelse med den nationale lovgivning, ikke tilstrækkeligt til at udelukke, at der er tale om statsstøtte⁽⁵⁶⁾.

(220) I princippet kan foranstaltninger, der reducerer de afgifter, som normalt medtages på en virksomheds budget, ligeledes betragtes som statsstøtte. Med hensyn til omlægning af gæld vurderer Kommissionen en sådan foranstaltning ved at sammenligne med en privat kreditors adfærd⁽⁵⁷⁾. Her betragtes staten snarere som en offentlig kreditor, der i lighed med en privat kreditor søger at inddrive skyldige beløb, og som med henblik herpå indgår aftaler med debitor, i henhold til hvilke de akkumulerede gældsposter skal omlægges eller tilbagebetales i rater for at lette tilbagebetalingen⁽⁵⁸⁾. Der er tale om begunstigelse i betydningen i artikel 107, stk. 1, i TEUF, hvis det skyldige beløb kan tilbagebetales til den offentlige kreditor på gunstigere betingelser, end en privat kreditor ville have accepteret. Kommissionen bemærker Finlands argument om, at omlægningen aldrig blev gennemført, idet den administrative domstol i Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) forbød gennemførelsen. Men ifølge Finland er tilbagebetalingsplanen for gælden ikke desto mindre blevet forlænget, hvilket har betydet en udsættelse af de forfaldne betalinger. I denne forbindelse

⁽⁵⁶⁾ Se sag T-152/99 Hamsa mod Kommissionen, Sml. 2002, s. II-3049, præmis 158.

⁽⁵⁷⁾ Se sag T-36/99 Lenzing AG mod Kommissionen, Sml. 2004, s. II-3597, præmis 152.

⁽⁵⁸⁾ Se sag C-342/96 Spanien mod Kommissionen, Sml. 1999, s. I-2459, præmis 46.

bemærker Kommissionen, at den gennemførte omlægning adskiller sig fra den anmeldte omlægning med hensyn til beløbet og tidsplanen. Det faktiske beløb, som Mikkeli Kommune omlagde, er lavere end det oprindeligt anmeldte beløb, og omlægningen blev kun tilladt for kortere perioder end oprindeligt anmeldt. I lyset af dette finder Kommissionen, at de anmeldte foranstaltninger er blevet gennemført med ændringer. Uanset disse ændringer bemærker Kommissionen, at ingen private kreditorer ville have accepteret en omlægning af gæld uanset hvilke grunde, der anføres i denne betragtning.

(221) En privat kreditor vil normalt søge tvangsfuldbyrdelse, hvis man tidligere har indgået aftale om omlægning af gælden, som debitor ikke har overholdt⁽⁵⁹⁾. Mikkeli Kommune accepterede tværtimod en efterfølgende omlægning af gæld, efter at Karjaportti ikke havde overholdt de aftalte betingelser for omlægning af gælden under den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure. Desuden er der ingen særlige grunde til den manglende inddrivelse som f.eks. større sikkerhedsstillelse til Mikkeli Kommune. Endelig mener Kommissionen med hensyn til udsigterne for selskabets fremtidige rentabilitet og levedygtighed, at selskabets økonomiske situation var sådan, at der ikke var grundlag for at tro, at investeringerne ville nå et acceptabelt rentabilitetsniveau inden for en rimelig periode. På det tidspunkt, hvor foranstaltningerne blev truffet, var Karjaportti under konkursbehandling, og siden 2004 havde selskabet desuden været omfattet af domstolsovervågede omstrukturingsprocedurer. I lyset af dette bemærker Kommissionen, at en hypotetisk privat kreditor i samme situation som Mikkeli Kommune ikke ville have accepteret en fortsat omlægning af gælden.

(222) I denne forbindelse anfører Finland, at Mikkeli Kommune har handlet på lige vilkår med Karjaporttis øvrige kreditorer.

(223) Men med hensyn til den anmeldte omlægning af gælden var aftalen med de private kreditorer ifølge Finland betinget af aftalen med Mikkeli Kommune. For det andet indebar den planlagte omlægning af gælden tilsyneladende ikke de samme betingelser for alle de sikrede kreditorer. Mens Mikkeli Kommune ville have udskudt betalingen af de udestående gældsposter til 2011, ønskede de private kreditorer fortsat at modtage en rate i 2009. I lyset af dette kan argumentet fra Finlands side afvises.

(224) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen ikke overholder principperne for private kreditorer, og at den giver Karjaportti en fordel.

(225) For så vidt angår de øvrige krav til kvalificering som statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, bemærker

Kommissionen, at Mikkeli Kommune godkendte omlægningen, og at den derfor består af statslige midler og kan henføres til staten. Desuden kan foranstaltningen anses for at være selektiv. Endelig fordrejer den konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne som nærmere beskrevet i betragtning 133, 140 og 141.

(226) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen udgør statsstøtte.

Forenelighed

(227) Finlands hovedargument var, at denne foranstaltning ikke udgjorde statsstøtte. Landet havde imidlertid ligeledes anmeldt foranstaltning 12 som redningsstøtte (se betragtning 1). Da Mikkeli Kommune accepterede omlægningen af gælden, var Karjaportti kriseramt efter punkt 10, litra c), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 (se betragtning 123-129). Derfor skal foreneligheden af den pågældende foranstaltning vurderes på grundlag af rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

(228) I henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 skal redningsstøtte opfylde visse krav, som den pågældende foranstaltning ikke alle opfylder.

(a) For det første består foranstaltningen ikke af likviditetsstøtte i form af lånegarantier eller lån (punkt 25, litra a), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004, men af udskydelse af betaling.

(b) For det andet gav Finland ikke tilsagn om at fremsende en omstruktureringsplan senest seks måneder efter godkendelsen af støtten, og varigheden af støtteforanstaltningen var ikke begrænset til seks måneder (punkt 25, litra a) og c), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004).

(c) For det tredje er princippet om engangsstøtte (punkt 25, litra e), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004) ikke opfyldt, idet selskabet tidligere har modtaget uforenelig og ulovlig statsstøtte, når det har været kriseramt.

(229) Foranstaltningen opfylder heller ikke alle kravene til omstruktureringsstøtte, som opstilles i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

(a) For det første er foranstaltningen betinget af, at der gennemføres en omstruktureringsplan (punkt 34 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004). Det bemærkes, at der ikke blev udarbejdet nogen omstruktureringsplan efter punkt 35 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

⁽⁵⁹⁾ Se sag T-36/99 Lenzing AG mod Kommissionen, Sml. 2004, s. II-3597, præmis 140 ff.

- (b) For det andet forventes støttemodtagerne at yde et betydeligt bidrag til omstrukturingsplanen med deres egne midler (punkt 43 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004), og for de omhandlede foranstaltninger er der ingen tegn på, at støttemodtageren har ydet et bidrag selv.
- (c) For det tredje gælder det, at med henblik på at undgå at fordreje konkurrencevilkårene skal der træffes kompenserende foranstaltninger (punkt 38 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004). Sådanne foranstaltninger fandtes ikke.
- (d) For det fjerde opfyldte foranstaltningen ikke princippet om engangsstøtte, idet virksomheden tidligere havde modtaget uforenelig og ulovlig statsstøtte, når den var kriseram.
- (230) Derfor mener Kommissionen, at foranstaltningen ikke blev gennemført i overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.
- (231) Det skal desuden overvejes, hvorvidt foranstaltning 12 kunne være forenelig på grundlag af andre af undtagelserne, jf. artikel 107, stk. 2 og 3, i TEUF.
- (232) Undtagelserne i artikel 107, stk. 2, i TEUF finder ikke anvendelse i den foreliggende sag, eftersom denne foranstaltning ikke har social karakter, ikke ydes til enkelte forbrugere, ikke har til formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder og ikke er ydet som støtteforanstaltninger til økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling.
- (233) Der findes yderligere undtagelser i artikel 107, stk. 3, i TEUF.
- (234) Det hedder i artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF, at "støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse", kan betragtes som forenelig med det indre marked. På det tidspunkt, hvor støtten blev iværksat, var Karjaportti beliggende i et sådant område.
- (235) Foreneligheden af statsstøtte til støttede områder reguleres i regionalretningslinjerne 1998. I henhold til disse rammebestemmelser er kriseramte selskaber ikke berettiget til regionalstøtte. Derfor konkluderer Kommissionen, at støtten ikke er berettiget til den i artikel 107, stk. 3, litra a), i TEUF anførte undtagelse.
- (236) Det hedder i artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF, at "støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi", kan betragtes som forenelig med det indre marked. Kommissionen bemærker, at den pågældende støtte ikke er beregnet til at fremme gennemførelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse, og Kommissionen har ej heller fundet det bevist, at den skal afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i den finske økonomi. I lyset af ovenstående betragtninger konkluderer Kommissionen, at støtten ikke kan være omfattet af den i artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF anførte undtagelse.
- (237) I artikel 107, stk. 3, litra d), i TEUF hedder det, at støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven kan betragtes som forenelig med TEUF, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Unionen i et omfang, der strider mod de fælles interesser. Denne artikel finder tydeligvis ikke anvendelse i det foreliggende tilfælde.
- (238) Artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF giver mulighed for at yde støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervs-grene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Kommissionen har udarbejdet adskillige vejledninger og meddelelser, der forklarer, hvordan den har til hensigt at anvende undtagelsen i denne artikel. Imidlertid mener Kommissionen, at på grund af støttens art og kendetegn er det indlysende, at undtagelserne fra disse vejledninger og meddelelser ikke finder anvendelse i den foreliggende sag.
- (239) På grundlag af ovenstående argumenter finder Kommissionen, at foranstaltning 12 udgør statsstøtte, der ikke er forenelig med det indre marked.

7.4. Foranstaltninger truffet af Finnvera

- (240) Kommissionen erindrer indledningsvis om, at Finland i forbindelse med statsstøttebeslutning N 715/2006 har afgivet løfte om, at Finnveras aktiviteter vil være begrænset til administration af statsstøtteordninger. På dette grundlag har Kommissionen den 25. september 2007 (datoen for Kommissionens beslutning) besluttet, at Finnveras fritagelse for indkomstskat ikke udgør statsstøtte. Foranstaltning 13 til 17 er truffet forud for Kommissionens beslutning i sag N 715/2006. Foranstaltning 18 er truffet efter vedtagelsen af Kommissionens beslutning i sag N 715/2006. Derfor skal Kommissionen tage hensyn til de finske myndigheders løfte i denne sag ved sin vurdering af foranstaltning 18.

7.4.1. Garanti stillet den 17. marts 2004 (foranstaltning 13)

Statsstøtte

(241) For at kunne betragtes som statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF skal en foranstaltning gennemføres direkte eller indirekte med statslige midler, og den skal kunne henføres til staten. Finland har ikke anfægtet, at de foranstaltninger Finnvera har truffet, består af statslige midler og kan henføres til staten. Ifølge retspraksis skal en virksomheds midler betragtes som statslige midler, hvis staten ved at udøve sin dominerende indflydelse på sådanne virksomheder er i stand til at styre anvendelsen af deres midler⁽⁶⁰⁾. Foranstaltninger, der træffes af en særlig finansieringsinstitution, der kan anses for at være en offentlig instans i henhold til sin statut, kan generelt henføres til staten⁽⁶¹⁾. Domstolen har forklaret begrebet henførelse nærmere i Stardust Marine⁽⁶²⁾. Den fremførte følgende indikatorer for konstatering af, hvorvidt foranstaltninger kan henføres til staten: Den offentlige virksomhed er integreret i den offentlige myndigheds strukturer, arten af dens aktiviteter og udøvelsen af disse på markedet på samme konkurrencebetingelser som for private operatører, virksomhedens juridiske status (om den er omfattet af offentlig ret eller almindelig virksomhedslovgivning) og intensiteten af de offentlige myndigheders tilsyn med ledelsen af virksomheden. I denne forbindelse bemærker Kommissionen, at Finnveras foranstaltninger er omfattet af forvaltningsretten, hvilket er tegn på, at selskabet er tæt knyttet til myndighederne. Finnvera er et 100 % statsejet specialfinansieringsselskab, der er omfattet af en statsgaranti og hovedsagelig yder statsstøtte og finansiering, som ikke umiddelbart findes på markedet, f.eks. eksportkreditter. Så selv om selskabets aktiviteter delvis kan overlappe de kommercielle bankers, udøver det ikke aktiviteter på samme konkurrencevilkår som private operatører. Selskabet er stiftet i henhold til den almindelige virksomhedslovgivning, men samtidig udøver staten et omfattende tilsyn: Staten udpeger medlemmerne af tilsynsrådet fra de politiske partiers grupper i parlamentet på grundlag af deres repræsentation i det finske parlament. Størstedelen af bestyrelsens medlemmer skal vælges blandt kandidater, der udpeges af flere ministerier (se betragtning 56-57). I lyset af dette finder Kommissionen, at de foranstaltninger, som Finnvera har truffet, består af statslige midler og kan henføres til Finland.

(242) Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt foranstaltning 13 udgør en fordel for støttemodtageren, blev foranstaltningen i modsætning til Finlands opfattelse ikke truffet sammen med private kreditorer på de samme betingelser. Selv om det er korrekt, at både [...] og [...] ydede lån til Karjaportti i 2004, har Kommissionen ingen indikationer på, at disse banker ligeledes ydede garantier. Desuden blev lånene fra de to private kreditorer først ydet i sommeren 2004, dvs. et par måneder efter, at Finnvera havde truffet foranstaltning 13, og det kan derfor ikke

godtgøres, at Finnvera handlede "sammen" med dem. Finlands argument om, at garantien blev ydet i overensstemmelse med garantimeddelelse 2000, kan ligeledes afvises. Som forklaret ovenfor tager Kommissionen udgangspunkt i garantimeddelelse 2008 ved vurderingen af foranstaltningen (se betragtning 134). I henhold til punkt 3.2 i garantimeddelelse 2008 kan det udelukkes, at der er tale om statsstøtte i forbindelse med en individuel statsgaranti, hvis låntager ikke er i finansielle problemer. Eftersom Kommissionen mener, at Karjaportti allerede var kriseramt efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 i marts 2004 (se betragtning 123-128), er anvendelsen af garantimeddelelsen ubegrundet. Finland anfører ligeledes, at garantien var belagt med en høj afgift. I lyset af Karjaporttis økonomiske problemer på det tidspunkt, hvor garantien blev ydet, kan den garantipræmie, som Finnvera opkrævede, ikke betragtes som en markedsræssig afgift. Støttemodtageren havde rent faktisk samlede finansieringsudgifter på [5-8] % for lånet sammen med garantien, mens den daværende referencesats var 4,43 %, hvortil skal lægges mindst 400 basispoint som følge af støttemodtagerens økonomiske problemer. I lyset af ovenstående må foranstaltningen anses for at have medført en fordel for Karjaportti.

(243) For at blive betragtet som statsstøtte skal en foranstaltning desuden være specifik eller selektiv, idet den udelukkende gavner visse virksomheder eller fremstillingen af visse varer. Foranstaltning 13 blev truffet over for Karjaportti, en specifik virksomhed. Derfor mener Kommissionen, at den udgør en selektiv fordel for støttemodtageren.

(244) Desuden skal Kommissionen undersøge, hvorvidt foranstaltning 13 vil kunne fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. I denne forbindelse anfører Finland, at støtteelementet for garantien lå under de minimis-grænsen. Da foranstaltning 13 blev truffet, fandt Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte⁽⁶³⁾ ("de minimis-forordningen 2001") anvendelse⁽⁶⁴⁾. Et at kravene for anvendelse af de minimis-forordningen 2001 er, at den samlede de minimis-støtte til en virksomhed ikke må overstige 100 000 EUR i en given treårig periode. Den omhandlede garanti udgjorde kun 91 000 EUR, hvilket betyder, at den ville ligge under loftet på 100 000 EUR, hvis hele beløbet skulle medtages som støtteelement. Det skal imidlertid afklares, hvorvidt foranstaltning 13 skal vurderes sammen med foranstaltning 4, en garanti, som Mikkeli Kommune ydede i marts 2004, kun ni dage før foranstaltning 13, garantien, som blev ydet af Finnvera. Selv om de to garantier blev ydet af to forskellige enheder og dækkede to separate lån med forskellig løbetid, erstattede disse to lån ét enkelt lån fra Tapiola fra 1992. Foranstaltning 4 og foranstaltning 13

⁽⁶⁰⁾ Sag C-482/99 Republikken Frankrig mod Kommissionen (Stardust Marine), Sml. 2002, s. I-4397.

⁽⁶¹⁾ Sag T-358/94 Air France mod Kommissionen, Sml. 1996, s. II-2109, præmis 55-61.

⁽⁶²⁾ Sag C-482/99 Republikken Frankrig mod Kommissionen (Stardust Marine), Sml. 2002, s. I-4397, præmis 50-59.

⁽⁶³⁾ EFT L 10, 13.1.2001, s. 30.

⁽⁶⁴⁾ Se artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning (EF) nr. 1998/2006, EUT L 379, 28.12.2006, s. 5.

kan derfor anses for at være indført med samme formål, nemlig at konvertere lånet fra Tapiola fra 1992 til nye lån. I lyset af denne tætte forbindelse mellem de to foranstaltninger mener Kommissionen, at foranstaltning 4 og foranstaltning 13 skal betragtes som én foranstaltning, for så vidt angår anvendelsen af loftet på 100 000 EUR i de minimis-forordningen fra 2001. Samlet set overstiger støtteelementet i disse to foranstaltninger 100 000 EUR. Kommissionen konkluderer derfor, at foranstaltning 13 ikke falder inden for de minimis-forordningen fra 2001.

- (245) Endelig anfører Finland, at foranstaltning 13 er en videreførelse af allerede eksisterende passiver, og at Finnveras eksponering derfor ikke øges. Finland fremsatte et tilsvarende argument i forbindelse med foranstaltning 4. På samme måde som for foranstaltning 4 anser Kommissionen ikke foranstaltning 13 for blot at være en videreførelse af en tidligere truffet foranstaltning (se betragtning 164-165).
- (246) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 13 udgør statsstøtte.

Forenelighed

- (247) Finland fremsatte ingen argumenter vedrørende foreneligheden af foranstaltning 13. Eftersom Karjaportti var kriseram, da Finnvera ydede garantien (se betragtning 123-128), vurderer Kommissionen først, hvorvidt den er forenelig som rednings- og omstrukturingsstøtte i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering. På det tidspunkt, hvor støtten blev ydet, var rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 gældende ⁽⁶⁵⁾.
- (248) I henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 skal redningsstøtte opfylde visse krav, som ikke alle opfyldes af den pågældende foranstaltning.
- (a) For det første hang garantien ikke sammen med et lån, der skulle tilbagebetales over en periode på ikke over 12 måneder efter udbetalingen af sidste rate til virksomheden (punkt 23, litra b), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999).
- (b) For det andet fremlagde Finland ikke dokumentation for, at støtten var begrundet i alvorlige sociale vanskeligheder, og at den ikke fik alvorlige negative spillover-effekter i andre medlemsstater (punkt 23, litra c), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999).

(c) For det tredje blev garantierne ikke tilbagebetalt inden for seks måneder, og der blev heller ikke udarbejdet en omstruktureringsplan efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 (punkt 23, litra d), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999).

(d) Endelig er der ingen tegn på, at garantien var begrænset til det beløb, der var nødvendigt for at holde virksomheden kørende i den periode, hvor støtten var tilladt (punkt 23, litra e), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999).

(249) Af de samme årsager som anført ovenfor vedrørende foranstaltning 4 og foranstaltning 5 (se betragtning 177-178) finder Kommissionen heller ikke, at foranstaltning 13 opfylder alle kravene til omstrukturingsstøtte som defineret i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999. Derfor mener Kommissionen, at foranstaltningen ikke blev gennemført i overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999.

(250) Det skal desuden overvejes, hvorvidt foranstaltning 13 kunne være forenelig på grundlag af andre af undtagelserne, jf. artikel 107, stk. 2 og 3, i TEUF. Af de samme grunde som anført for foranstaltning 4 og foranstaltning 5 (se betragtning 179-186), mener Kommissionen ikke, at nogen af undtagelserne er til stede. Derfor konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 13 udgør statsstøtte, der ikke er forenelig med det indre marked.

7.4.2. Lån ydet den 12. januar 2006 (foranstaltning 14)

- (251) Finland anfører, at foranstaltningen var planlagt i omstruktureringsprogrammet for den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure, og at Finnvera traf foranstaltningen sammen med private kreditorer.
- (252) Det er korrekt, at foranstaltningen allerede var planlagt i omstruktureringsprogrammet for både Karjaporttis private og offentlige kreditorer. I henhold til den dokumentation, som Finland har fremlagt, fandt konverteringen af renter sted i slutningen af 2005 og begyndelsen af 2006. Private kreditorer konverterede ligeledes deres renter til lån.
- (253) I henhold til logikken i BP Chemicals-sagen (se betragtning 189-191) skal det for det første afgøres, hvorvidt det markedsøkonomiske investorprincip finder anvendelse på foranstaltning 14. I denne forbindelse bemærker Kommissionen, at foranstaltning 4, 5 og 13 blev truffet inden iværksættelsen af den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure, mens foranstaltning 14 blev truffet i løbet af denne procedure. Af de årsager, der anføres ovenfor i betragtning 189-191, mener Kommissionen, at foranstaltning 14 kan adskilles fra foranstaltning 4, 5, og 13. Desuden var foranstaltning 14 også planlagt i selve omstruktureringsprogrammet, som havde til formål at bringe selskabet tilbage på sporet.

⁽⁶⁵⁾ Ifølge afsnit 6 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 gjaldt de frem til den 9. oktober 2004, jf. fodnote 37 ovenfor.

(254) For det andet mener Kommissionen med hensyn til anvendelsen af det markedsøkonomiske investorprincip på den foreliggende foranstaltning, at lånene fra de private kreditorer [...] og fra [...] kan sammenlignes med lånet fra Finnvera. Som sikrede kreditorer i den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure befinder alle selskaberne sig i en tilsvarende situation. Eftersom disse lån blev ydet på betingelser, der svarede til betingelserne for lånet fra Finnvera (samme løbetid, sammenlignelig tilbagebetalingsperiode), og eftersom den rentesats, som Finnvera opkrævede, var endnu mere gunstig for Finnvera (6-måneders EURIBOR + 2 % var 4,643 % den 1. januar 2006) end den rentesats, de private kreditorer fik (den 1. januar 2006 var 3-måneders EURIBOR + 1,5 % 3,988 % og 3-måneders EURIBOR + 2 % var 4,488 %), konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen ikke gav Karjaportti en fordel.

(255) På grundlag af ovenstående konkluderes det, at foranstaltningen ikke udgør statsstøtte.

7.4.3. Modgaranti stillet den 14. september 2006 (foranstaltning 15)

(256) For det første mener Kommissionen, at støttemodtageren for foranstaltningen er Karjaportti, selv om modgarantien blev stillet over for [...]. Den lavere præmie, som [...] opkrævede af Karjaportti, tyder på, at [...] kun stillede garantien på grund af garantien fra Finnvera. I praksis betaler Karjaportti og ikke [...] garantipræmien for modgarantien til Finnvera.

(257) Under alle omstændigheder mener Finland, at Finnvera handlede på de samme betingelser som de private kreditorer [...] og [...]. Det er korrekt, at [...] og [...] befandt sig i en situation, der svarede til Finnveras. Alle tre selskaber er sikrede kreditorer i den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure. De har alle tidligere ydet lån og garantier til Karjaportti ([...]).

(258) På samme måde som for foranstaltning 14 og i henhold til logikken fra BP Chemicals-sagen (se betragtning 189-191) mener Kommissionen, at det markedsøkonomiske investorprincip finder anvendelse for foranstaltning 15, eftersom denne foranstaltning kan adskilles fra foranstaltning 4, 5 og 13 (se betragtning 253).

(259) Hvad angår den omhandlede foranstaltning, udgjorde det samlede garanterede lån 1,8 mio. EUR. Finnvera stillede kun modgaranti [...] for 16,7 % af dette beløb (300 000 EUR). Den resterende del af lånet var dækket af garantier fra [...] og [...] (henholdsvis 825 000 EUR og 675 000 EUR), for hvilke Finnvera ikke stillede nogen modgaranti. Set fra støttemodtageren Karjaporttis perspektiv var de samlede udgifter til garantien med modgaranti højere end til garantierne fra [...] og [...]. Mens de to sidstnævnte opkrævede en garantipræmie på 1,75 % af Karjaportti, var de samlede finansieringsomkostninger til modgarantien for Karjaportti 2,9 %

(1,65 % for [...] -garantien plus 1,25 % for modgarantien). Det følger heraf, at foranstaltningen, som Finnvera havde truffet, ikke gav Karjaportti en fordel.

(260) På grundlag af ovenstående konkluderes det, at foranstaltningen ikke udgør statsstøtte.

7.4.4. Lån ydet den 6. juli 2007 (foranstaltning 16)

(261) Som beskrevet i betragtning 110 anfører Finland, at lånet ikke udgjorde statsstøtte, eftersom det var en del af en større finansieringsforanstaltning, der ligeledes havde deltagelse af private kreditorer.

(262) På samme måde som for foranstaltning 14 og i henhold til logikken i BP Chemicals-sagen (se betragtning 189-191) finder Kommissionen, at det markedsøkonomiske investorprincip finder anvendelse på foranstaltning 16 (se betragtning 253).

(263) Som skitseret i betragtning 254 mener Kommissionen, at [...] og [...] befinder sig i en situation, der kan sammenlignes med Finnveras. For så vidt angår den specifikke omhandlede foranstaltning, er det korrekt, at Finnvera ydede lånet samtidig og på betingelser svarende til [...] og [...]. Lånenes løbetid var seks måneder for alle kreditorer. For alle lån blev tilbagebetalingen udsat i samme udstrækning (det udestående beløb for alle kreditorer er omkring [...] % af det oprindelige beløb). Alle tre lån var sikret med samme sikkerhed som beskrevet i betragtning 66, og sikkerhedsstillelsen er fordelt mellem kreditorerne i henhold til de respektive kreditors risiko ved de lån, de har ydet. For så vidt angår rentesatsen, opkrævede Finnvera en rente, der er endnu mere gunstig for Finnvera (6-måneders EURIBOR + 2,5 % var 6,847 % den 6. juli 2007) end rentesatsen, som de private kreditorer fik (den 9. juli 2007 var 1-måneders EURIBOR + 2 % 6,105 %). Dermed kan lånet betragtes som værende i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip og udgør ikke statsstøtte.

(264) På grundlag af ovenstående konkluderes det, at foranstaltningen ikke udgør statsstøtte.

7.4.5. Garanti stillet den 9. januar 2008 (foranstaltning 17)

Statsstøtte

(265) Først skal det fastslås, hvilken enhed der har gavn af den omhandlede foranstaltning, [...] eller Karjaportti. Finnvera stillede modgarantien over for [...], Karjaporttis hovedbankforbindelse. [...] stillede igen en garanti for Karjaportti. [...] opkrævede en meget lav afgift af Karjaportti for denne garanti, hvilket indikerer, at [...] kun stillede garantien til Karjaportti, fordi den var dækket af modgarantien fra Finnvera. Kommissionen bemærker ligeledes, at ikke [...], men Karjaportti betaler garantipræmien for modgarantien til Finnvera. I lyset af dette mener Kommissionen, at støttemodtageren for foranstaltningen er Karjaportti.

- (266) For det andet skal det vurderes, hvorvidt foranstaltningen medfører en fordel for Karjaportti. I den forbindelse hævder Finland, at modgarantien ikke udgør statsstøtte, idet en anden privat part deltog i ordningen. Dette argument kan afvises, idet Finnvera stillede en modgaranti for garantien til den involverede private part, hvilket betyder, at Finnvera og den private part overhovedet ikke befandt sig i den samme situation.
- (267) I lyset af dette vurderer Kommissionen foranstaltningen på grundlag af garantimeddelelsen 2008. Selv om det er korrekt, at Finnveras modgaranti ikke dækker mere end 80 % af [...] garanti, var støttemodtageren, Karjaportti, kriseramt på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet som beskrevet nærmere i betragtning 123-128. Dermed kan det ikke udelukkes, at der var tale om støtte efter punkt 3.2 i garantimeddelelsen 2008.
- (268) Selv om en garanti ikke opfylder alle kravene i punkt 3.2 i garantimeddelelsen 2008, kan præmien på en garanti stadig føre til den konklusion, at garantien ikke udgør statsstøtte. Under alle omstændigheder mener Kommissionen i den foreliggende sag og i modsætning til Finlands synspunkt, at foranstaltningen ikke kan betragtes som værende fri for støtte. Garantien blev ydet til en lav garantipræmie, selv om selskabet stod over for problemer (se betragtning 123-128), og risikoen for Finnvera kunne betragtes som betydelig. Derfor anses foranstaltningen for at indebære en fordel for Karjaportti. Kommissionen bemærker ligeledes i denne forbindelse, at Finnvera i henhold til de finske myndigheders løfte i forbindelse med sag N 715/2006 ikke måtte yde markedsbaseret finansiering.
- (269) Desuden opfylder foranstaltningen alle de øvrige krav til at blive kvalificeret som statsstøtte. Som beskrevet i betragtning 241 består de foranstaltninger, der træffes af Finnvera, af statslige midler og kan henføres til staten. Foranstaltning 17 er ligeledes selektiv, eftersom den eneste begunstigede virksomhed er Karjaportti. Endelig fordrejer den konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (270) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen udgør statsstøtte.
- Forenelighed
- (271) Finland anførte ikke, at foranstaltning 17 var forenelig med det indre marked. Da Finnvera traf foranstaltningen, var Karjaportti kriseramt efter rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 (se betragtning 123-128). Dermed kunne foranstaltningen kun være forenelig som rednings- og omstrukturingsstøtte i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.
- (272) I henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 skal redningsstøtte opfylde visse krav, som ikke alle opfyldes af den undersøgte foranstaltning.
- (a) For det første ophørte garantien ikke senest seks måneder efter udbetalingen af første rate (punkt 25, litra a), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004).
- (b) For det andet tilsendte Finland ikke Kommissionen en omstruktureringsplan eller en likvidationsplan eller dokumentation for, at garantien var ophævet senest seks måneder efter godkendelsen af foranstaltningen (punkt 25, litra c), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004).
- (c) For det tredje er betingelsen om engangsstøtte (punkt 25, e), i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004) ikke opfyldt, idet selskabet tidligere havde modtaget uforenelig og ulovlig statsstøtte, når det var kriseramt.
- (273) Foranstaltningen opfylder heller ikke alle kravene til omstrukturingsstøtte, som opstilles i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.
- (a) For det første er foranstaltningen betinget af, at der gennemføres en omstruktureringsplan (punkt 34 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004). Det bemærkes, at der ikke var udarbejdet en omstruktureringsplan i henhold til punkt 35 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering.
- (b) For det andet forventes støttemodtagerne at yde et betydeligt bidrag til omstruktureringsplanen med deres egne midler (punkt 43 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004), og for de omhandlede foranstaltninger er der ingen tegn på, at støttemodtageren har ydet et bidrag selv.
- (c) For det tredje gælder det, at med henblik på at undgå at fordreje konkurrencevilkårene skal der træffes kompenserende foranstaltninger (punkt 38 i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004). Sådanne foranstaltninger fandtes ikke.
- (d) For det fjerde opfyldte foranstaltningen ikke princippet om engangsstøtte, idet virksomheden tidligere havde modtaget uforenelig og ulovlig statsstøtte, når den var kriseramt.
- (274) Derfor mener Kommissionen ikke, at foranstaltningen blev gennemført i overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004.

(275) Det skal desuden overvejes, hvorvidt foranstaltning 17 kunne være forenelig på grundlag af andre af undtagelserne, jf. artikel 107, stk. 2 og 3, i TEUF. Af de samme grunde som angivet for foranstaltning 4 og foranstaltning 5 (se betragtning 179-186) mener Kommissionen ikke, at nogen af disse undtagelser er opfyldt. Derfor konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 17 udgør statsstøtte, der ikke er forenelig med det indre marked.

8. TILBAGESØGNING

(276) I henhold til TEUF og retspraksis ved Domstolen har Kommissionen beføjelser til at beslutte, at den pågældende stat skal ophæve eller ændre en støtteforanstaltning⁽⁶⁶⁾, når det konstateres, at den er uforenelig med det indre marked. Domstolen har ligeledes konsekvent statueret, at formålet med en stats forpligtelse til at ophæve støtteforanstaltninger, som Kommissionen anser for uforenelig med det indre marked, er at genoprette den tidligere situation⁽⁶⁷⁾. I den forbindelse har Domstolen bestemt, at dette mål er nået, når støttemodtageren har tilbagebetalt det beløb, der er modtaget i ulovlig støtte og således mister sin fordel i forhold til sine konkurrenter på markedet, og situationen forud for støtteudbetalingen er genoprettet⁽⁶⁸⁾.

(277) I henhold til denne retspraksis bestemmes det i artikel 14 i procedureforordningen, at "i negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren."

(278) Dermed skal seks af de omhandlede foranstaltninger betragtes som ulovlig og uforenelig støtte:

— garanti stillet den 8. marts 2004 af Mikkeli Kommune (foranstaltning 4)

— garanti stillet den 10. maj 2004 af Mikkeli Kommune (foranstaltning 5)

— konvertering af ubetalte renter til lån (foranstaltning 8)

— omlægning af gæld siden 2009 (foranstaltning 12)

— garanti stillet den 17. marts 2004 af Finnvera (foranstaltning 13)

— garanti stillet den 9. januar 2008 af Finnvera (foranstaltning 17).

(279) Denne støtte skal derfor tilbagesøges for at genoprette den situation, der fandtes på markedet, inden støtteforanstaltningen blev gennemført. Tilbagesøgningen skal derfor finde sted fra det tidspunkt, hvor støttemodtageren opnåede en fordel, dvs. da støtten blev stillet til rådighed for støttemodtageren, og skal pålægges renter, indtil den er fuldt tilbagebetalt.

8.1. Tilbagebetaling af støtte i form af garantier

(280) Det uforenelige støtteelement i to garantier fra Mikkeli Kommune i 2004 (foranstaltning 4 og foranstaltning 5) og i garantierne fra Finnvera i 2005 (foranstaltning 13) og 2008 (foranstaltning 17) fastsættes i henhold til følgende principper.

(281) I princippet kan en statsgaranti udgøre støtte op til den samlede størrelse af det bagved liggende lån, hvis støttemodtageren ikke selv har mulighed for at få adgang til de finansielle markeder⁽⁶⁹⁾. I den foreliggende sag har Finland imidlertid påvist, at Karjaportti stadig kunne få adgang til de finansielle markeder på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet i 2004, ved at fremlægge oplysninger om lån, som private långivere havde ydet til støttemodtageren (se betragtning 93). Der foreligger få oplysninger om, hvorvidt Karjaportti stadig havde adgang til markederne i 2008, da støtteforanstaltning 17 blev gennemført. I denne forbindelse bemærker Kommissionen, at modgarantien fra Finnvera kun dækkede 80 % af garantien fra en privat kreditor, hvilket betyder, at den private kreditor stadig bar 20 % af risikoen. I lyset af dette må virksomheden stadig anses for at have adgang til de finansielle markeder uden garantien fra 2008.

(282) Men i lyset af Karjaporttis økonomiske problemer på tidspunktet, hvor støtteforanstaltningerne blev indført, ville kommercielle banker have opkrævet en tilsvarende højere rentesats end den, virksomheden opnåede med statsgarantierne, idet sidstnævnte giver bankerne en yderligere sikkerhed. Derfor mener Kommissionen, at Karjaportti fik en lavere rentesats takket være garantierne.

(283) I henhold til punkt 4.2 i garantimeddelelsen 2008 skal de samlede finansieringsomkostninger ved garanterede lån (rentesats plus garantipræmie) sammenlignes med markedsrenten for et tilsvarende lån uden statsgaranti, når der ikke forefindes en sammenlignelig garantipræmie på markedet. I mange tilfælde findes der ikke en sådan markedsrente. Derfor har Kommissionen i sin meddelelse

⁽⁶⁶⁾ Se sag C-70/72 Kommissionen mod Tyskland, Sml. 1973, s. 00813, præmis 13.

⁽⁶⁷⁾ Se forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92 Spanien mod Kommissionen, Sml. 1994, s. I-4103, præmis 75.

⁽⁶⁸⁾ Se sag C-75/97 Belgien mod Kommissionen, Sml. 1999, s. I-030671, præmis 64-65.

⁽⁶⁹⁾ Punkt 2.2 og punkt 4.1., litra a), i garantimeddelelsen 2008.

om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten ⁽⁷⁰⁾ ("referencesatsmeddelelsen 2008") indført en finansiel metodologi, der kan anvendes i stedet for en markedsrente i henhold til begrundelserne i punkt 4.2 i garantimeddelelsen 2008.

- (284) I den foreliggende sag er der ingen indikation af, hvad Karjaportti skulle have betalt for et sammenligneligt lån uden statsgaranti. Desuden stammer de tre garantier fra perioden forud for den økonomiske og finansielle krise. Kommissionen er desuden af den opfattelse, at eftersom der er gået lang tid siden støtteforanstaltningerne blev indført, vil det være vanskeligt at beregne en "reel" markedsrente for en finsk kødproducent. Derfor vil Kommissionen benytte den relevante referencesats i stedet for markedsrenten.

8.1.1. Garanti stillet den 8. marts 2004 (foranstaltning 4)

- (285) For så vidt angår foranstaltning 4, kunne sikringen af Karjaporttis lån betragtes som normal i henhold til referencesatsmeddelelsen 2008. Karjaportti stillede et ejendoms pant og et erhvervspant som sikkerhed for foranstaltning 4. De tinglyste værdier af disse to instrumenter er temmelig høje (se betragtning 27). Man skal imidlertid tage højde for, at præcis den samme sikkerhed allerede var blevet brugt til at sikre krav fra Mikkeli Kommune (f.eks. foranstaltning 1), således at det fulde beløb ikke ville være tilgængeligt for den omhandlede foranstaltning. Man skal også tage højde for, at den faktiske værdi af ejendoms pantet og af erhvervspantet afhænger af værdien af de pantsatte goder og Mikkeli Kommunes placering i konkursordenen.
- (286) I denne forbindelse bemærkes det, at Finland ikke kunne fremlægge en vurdering af sikkerhedsstillelsens værdi på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet. Finland fremlagde imidlertid to uafhængige vurderinger af den overordnede sikkerhed, som blev anvendt til at udforme omstruktureringsprogrammet, dateret den 15. februar 2005 (se betragtning 43), hvilket er ret tæt på den dato, hvor garantien blev stillet. I denne forbindelse nævnes det, at i lyset af Mikkeli Kommunes placering i konkursordenen kan ejendoms pantet være tilstrækkeligt til at dække kravet, hvis grunden fortsat anvendes. Hvis Karjaportti skal likvideres, er grundens værdi muligvis for lav til at dække alle Mikkeli Kommunes krav. Erhvervspantet kan kun dække en del af Mikkeli Kommunes krav. I lyset af dette virker det plausibelt at betragte den stillede sikkerhed som sikkerhedsstillelse af normal kvalitet.

- (287) Derfor er den rentesats, som Karjaportti skulle have betalt for et lån på markedsbetingelser uden en garanti, referencesatsen på 4,43 % plus en risikopræmie på 650

basispoint, som afspejler den gældende risikopræmie for en kriseramt virksomhed, der stiller normal sikkerhed. Støttebeløbet skal derfor beregnes som forskellen mellem denne teoretiske markedsrente og den reelle rentesats for det garanterede lån (4 %), efter fradrag af den faktiske pris på garantien, dvs. 0 basispoint. Forskellen mellem disse satser skal beregnes for den periode, hvor den faktiske sats reelt blev anvendt.

- (288) Støtten pålægges renter fra det tidspunkt, hvor forskellen mellem den teoretiske rente og den faktiske rente for det garanterede lån ville være forfaldet, og frem til den faktiske tilbagebetaling.

8.1.2. Garanti stillet den 10. maj 2004 (foranstaltning 5)

- (289) For så vidt angår foranstaltning 5, kan sikkerheden betragtes som normal i henhold til referencesatsmeddelelsen 2008. Karjaportti stillede samme sikkerhed som for foranstaltning 4, dvs. et ejendoms pant i produktionsanlægget i Tikkala og et erhvervspant. Desuden blev der stillet et "særligt pant" i produktionsanlægget i Tikkala med en tinglyst værdi på 1 135 268 EUR (se betragtning 29). For alle disse elementer af sikkerhedsstillelse finder det samme ræsonnement som for foranstaltning 4 anvendelse, og det virker plausibelt at betragte den stillede sikkerhed som normal sikkerhedsstillelse.
- (290) Rentesatsen, som Karjaportti skulle have betalt for et lån på markedsbetingelser uden garantien, er igen referencesatsen på 4,43 % plus en risikopræmie på 650 basispoint. Støttebeløbet skulle derfor beregnes som forskellen mellem denne teoretiske markedsrente og den faktiske rentesats for det garanterede lån (12-måneders EURIBOR + 0,3 %) efter fradrag af den faktiske pris, der blev betalt for garantien, dvs. 0 basispoint. Forskellen mellem disse satser skal beregnes for den periode, hvor den faktiske sats reelt blev anvendt.
- (291) Støtten pålægges renter fra det tidspunkt, hvor forskellen mellem den teoretiske rente og den faktiske rente for det garanterede lån ville være forfaldet, og frem til den faktiske tilbagebetaling.

8.1.3. Garanti stillet den 17. marts 2004 (foranstaltning 13)

- (292) Kommissionen er ikke klar over de nærmere detaljer i sikkerhedsstillelsen for foranstaltning 13 og kan derfor kun beskrive metoden for, hvordan tilbagebetalingen skal foregå. Hvis der rent faktisk var stillet garanti for foranstaltning 13, skulle værdien af denne sikkerhedsstillelse fastslås først, jf. referencesatsmeddelelsen.

⁽⁷⁰⁾ EUT C 14, 19.1.2008, s. 6.

(293) Rentesatsen, som Karjaportti skulle betale for et lån på markedsbetingelser uden garantien, er igen referencesatsen på 4,43 % plus en risikopræmie, der afspejler sikkerhedsstillelsens værdi. Støtteelement bør beregnes som forskellen mellem denne teoretiske markedsrente og den faktiske rentesats for det garanterede lån ([2-5] %), efter fradrag af den faktisk betalte pris for garantien, som var 3 %. Forskellen mellem disse satser skal beregnes for den periode, hvor den faktiske sats reelt blev anvendt.

(294) Støtten pålægges renter fra det tidspunkt, hvor forskellen mellem den teoretiske rente og den faktiske rente for det garanterede lån ville være forfaldet, og frem til den faktiske tilbagebetaling.

8.1.4. Garanti stillet den 9. januar 2008 (foranstaltning 17)

(295) For så vidt angår foranstaltning 17, kunne sikkerhedsstillelsen betragtes som normal i henhold til referencesatsmeddelelsen 2008. Karjaportti stillede sikkerhed i form af en aktiepost i et selskab, som ifølge Finnvera vurderes til en værdi på [...] EUR som nærmere beskrevet i betragtning 3.2.5. Rentesatsen, som Karjaportti skulle have betalt for et lån på markedsbetingelser uden garantien, er igen referencesatsen på 5,19 % plus en risikopræmie på 650 basispoint. Støttebeløbet bør derfor beregnes som forskellen mellem denne teoretiske markedsrente og den faktiske rentesats for det garanterede lån ([0-3] % plus renten på udestående beløb i henhold til underleverandøraftalen) efter fradrag af den faktiske pris, der blev betalt for garantien, dvs. 250 basispoint. Forskellen mellem disse satser skal beregnes for den periode, hvor den faktiske sats reelt blev anvendt.

(296) Støtten pålægges renter fra det tidspunkt, hvor forskellen mellem den teoretiske rente og den faktiske rente for det garanterede lån ville være forfaldet, og frem til den faktiske tilbagebetaling.

8.2. Tilbagebetaling af støtte i form af konvertering af ubetalte renter til lån (foranstaltning 8)

(297) Det uforenelige støtteelement i foranstaltning 8, et lån ydet af Mikkeli Kommune, skal fastslås. Som beskrevet i betragtning 45-46 ydede Mikkeli Kommune lånet til en lavere rente end Karjaporttis private kreditorer. I princippet beregnes støtteelementet for et lån som forskellen mellem den faktiske rentesats for lånet og markedsrenten. I den foreliggende sag ydede private kreditorer lånet sammen med Mikkeli Kommune. De rentesatser, som de private kreditorer opkrævede, kan betragtes som en indikation på en markedsrent.

(298) Støttebeløbet bør derfor beregnes som forskellen mellem den gennemsnitlige rentesats på lånene fra de private kreditorer (3-måneders EURIBOR + 2 % og 3-måneders EURIBOR + 1,5 %) og den faktiske rentesats for lånet (3-måneders EURIBOR + 0,3 %).

(299) Forskellen mellem disse satser skal beregnes for den periode, hvor den faktiske sats reelt blev anvendt.

(300) Støtten pålægges renter, der beregnes fra det tidspunkt, hvor forskellen mellem de teoretiske renter og den faktiske rentesats for lånet ville være forfaldet, frem til den faktiske tilbagebetaling.

8.3. Tilbagebetaling af støtte i form af omlægning af gæld siden 2009 (foranstaltning 12)

(301) Det uforenelige støtteelement i foranstaltning 12, Mikkeli Kommunes omlægning af gæld siden 2009, skal fastslås. Som beskrevet i betragtning 219-226 blev den anmeldte omlægning af gæld gennemført med visse ændringer. Kommissionen er ikke klar over de nærmere detaljer ved den gennemførte omlægning, og den kan derfor kun beskrive metoden for, hvordan tilbagebetalingen skal foregå.

(302) Støtten blev stillet til rådighed for virksomheden fra det tidspunkt, hvor Osuuskunta Karjaportti fraveg den aftalte betalingsplan i henhold til den domstolsovervågede omstruktureringsprocedure i 2006. Kommissionen mener, at Karjaportti på det tidspunkt, hvor støtten blev gennemført, ikke længere var i stand til at optage lån på de finansielle markeder. Derfor svarer støtten til størrelsen af den omlagte gæld. Det beløb, der skal tilbagebetales, er derfor lig med beløbet på de omlagte gældsposter over for Mikkeli Kommune. Allerede tilbagebetalte dele af beløbet kan imidlertid fratrækkes det beløb, der skal tilbagebetales.

(303) Støtten pålægges renter fra den dato, hvor den blev stillet til rådighed for virksomheden, og frem til den faktiske tilbagebetaling.

9. KONKLUSION

(304) Kommissionen bemærker, at en formel undersøgelse af garantien på 2,75 mio. EUR, som Finland anmeldte, men efterfølgende trak tilbage, ikke længere havde noget formål i henhold til artikel 8 i procedureforordningen.

- (305) For så vidt angår garantien fra 2000 og Mikkeli Kommunes overdragelse af grunden samme år, betragter Kommissionen disse foranstaltninger som statsstøtte, der er forenelig som investeringsstøtte i henhold til regionalretningslinjerne 1998.
- (306) Mikkeli Kommunes køb af grunden i 2002 anses ikke for at udgøre støtte, da købet skete på markedsbetingelser.
- (307) Garantierne, som Mikkeli Kommune ydede i marts 2004 og maj 2004, kan betragtes som statsstøtte, eftersom Karjaportti var en kriseramt virksomhed i henhold til definitionen i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999 på det tidspunkt, hvor garantierne blev ydet. Disse foranstaltninger er ikke forenelige med det indre marked, eftersom ingen af bestemmelserne i 107, stk. 2 og 3, i TEUF er opfyldt.
- (308) De foranstaltninger, som Mikkeli Kommune traf inden for den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure, blev truffet sammen med sammenlignelige private kreditorer og på tilsvarende betingelser. Derfor konkluderer Kommissionen, at det markedsøkonomiske investorprincip var overholdt, og at foranstaltningerne ikke udgør statsstøtte.
- (309) Både Mikkeli Kommunes køb af aktier og afskrivningen af gæld i regnskaberne for 2007 og 2008 kan betragtes som værende fri for statsstøtte.
- (310) Mikkeli Kommunes konvertering af ubetalte renter til et lån i december 2005 kan betragtes som statsstøtte, eftersom Karjaportti var en kriseramt virksomhed i henhold til definitionen i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet. Disse foranstaltninger er ikke forenelige med det indre marked, eftersom ingen af bestemmelserne i 107, stk. 2 og 3, i TEUF er opfyldt.
- (311) For så vidt angår omlægningen af gæld, som Mikkeli Kommune accepterede i 2009, bemærkes det, at der var tale om en efterfølgende omlægning af gæld. I lyset af dette mener Kommissionen, at en privat kreditor ikke ville have accepteret en sådan omlægning af gæld, og at foranstaltningen udgør statsstøtte. Da Karjaportti var kriseramt i henhold til definitionen i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet, ville foranstaltningen kun have været forenelig i henhold til disse rammebestemmelser. Da ikke alle krav er opfyldt, konkluderes det, at foranstaltningen udgør uforenelig statsstøtte.
- (312) Garantien fra Finnvera den 17. marts 2004 udgør ligeledes statsstøtte, som ikke er forenelig i henhold til rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 1999. Lånet fra Finnvera den 12. januar 2006 udgør ikke statsstøtte, da det blev ydet sammen med sammenlignelige private kreditorer og på tilsvarende betingelser. Det samme gælder for garantien fra Finnvera i september 2006 og lånet, der blev ydet i juli 2007.
- (313) Endelig kan garantien, som Finnvera ydede den 9. januar 2008 betragtes som statsstøtte, idet Karjaportti var kriseramt i henhold til definitionen i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering 2004 på det tidspunkt, hvor garantien blev ydet. Foranstaltningen er ikke forenelig med det indre marked, idet ingen af bestemmelserne i artikel 107, stk. 2 og 3, i TEUF er opfyldt —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde vedrørende garantien på 2,75 mio. EUR (foranstaltning 11), som Finland anmeldte, men efterfølgende trak tilbage, indstilles.

Artikel 2

Støtteforanstaltningerne, som Finland har gennemført over for Osuuskunta Karjaportti, og som består af:

- køb af grunde i 2002 (foranstaltning 3)
- foranstaltninger truffet inden for den domstolsovervågede omstrukturingsprocedure (foranstaltning 6)
- købet af aktier fra Osuuskunta Karjaportti (foranstaltning 7)
- afskrivningen af gæld i regnskaberne for 2006 og 2008 (foranstaltning 9 og foranstaltning 10)
- Finnvera-lånet, som blev ydet i juni 2006 (foranstaltning 14)
- Finnvera-modgarantien, som blev stillet i september 2006 (foranstaltning 15) og
- Finnvera-lånet, som blev ydet i juli 2007 (foranstaltning 16)

udgør ikke statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 3

Statsstøtteforanstaltningerne, som Finland har gennemført over for Osuuskunta Karjaportti, og som består af:

- en garanti stillet i juni 2000 (foranstaltning 1) og
- overdragelsen af en grund samme år (foranstaltning 2)

er forenelige med det indre marked efter artikel 107, stk. 3, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 4

Statsstøtteforanstaltningerne, som Finland har gennemført over for Osuuskunta Karjaportti, og som består af:

- garanti stillet den 8. marts 2004 af Mikkeli Kommune (foranstaltning 4)
- garanti stillet den 10. maj 2004 af Mikkeli Kommune (foranstaltning 5)
- konvertering af ubetalte renter til lån (foranstaltning 8)
- garanti stillet af Finnvera den 17. marts 2004 (foranstaltning 13)
- garanti stillet af Finnvera den 9. januar 2008 (foranstaltning 17)
- omlægning af gæld siden 2009 (foranstaltning 12)

blev gennemført ulovligt af Finland i strid med artikel 108, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og er uforenelige med det indre marked.

Artikel 5

1. Finland skal tilbagesøge den i artikel 4 omhandlede støtte fra støttemodtageren.

2. Den støtte, der skal tilbagesøges, pålægges renter fra det tidspunkt, hvor den blev udbetalt til støttemodtagerne, og indtil den er tilbagebetalt.

3. Rentebeløbet beregnes med renters rente i overensstemmelse med kapitel V i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004.

4. Finland skal indstille alle udestående udbetalinger af den i artikel 4 omhandlede støtte med virkning fra datoen for meddelelsen af denne afgørelse.

Artikel 6

1. Tilbagesøgningen af støtte, der er tildelt i henhold til den i artikel 4 omhandlede støtteordning, iværksættes omgående og effektivt.

2. Finland sikrer, at denne afgørelse efterkommes senest fire måneder efter datoen for dens meddelelse.

Artikel 7

1. Senest to måneder efter meddelelsen af denne afgørelse sender Finland Kommissionen følgende oplysninger:

- (a) det samlede beløb (hovedstol og renter), som støttemodtageren skal tilbagebetale
- (b) en detaljeret beskrivelse af de foranstaltninger, der allerede er truffet eller er planlagt for at efterkomme beslutningen
- (c) dokumentation for, at støttemodtagerne har fået påbud om at tilbagebetale støtten.

2. Finland holder Kommissionen underrettet om udviklingen i de foranstaltninger, der på nationalt plan træffes for at efterkomme denne afgørelse, indtil den støtte, der er tildelt i henhold til artikel 4, er fuldt tilbagebetalt. Finland indsender på Kommissionens anmodning straks oplysninger om de foranstaltninger, der allerede er truffet eller er planlagt for at efterkomme afgørelsen. Finland giver tillige detaljerede oplysninger om de støttebeløb og renter, støttemodtagerne allerede har tilbagebetalt.

Artikel 8

Denne afgørelse er rettet til Republikken Finland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. juni 2012.

På Kommissionens vegne
Joaquín ALMUNIA
Næstformand

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 25. juli 2012

om statsstøtte SA.33114 (12/C) (ex 11/NN) — Polen Påstået støtte til skibsværftet Crist

(meddelt under nummer C(2012) 5057)

(Kun den polske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2013/9/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

oplysninger og underbyggende dokumenter vedrørende transaktionen. Oplysningerne blev givet den 25. november 2010 og 5. december 2011.

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig første led i artikel 108, stk. 2, første afsnit,

- (3) Kommissionen mødtes med de polske myndigheder den 6. december 2011.

under henvisning til aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

- (4) En række udvekslinger fandt sted mellem Kommissionens næstformand, Joaquín Almunia, og den polske finansminister Aleksander Grad, bl.a. et brev fra finansministeren af 25. oktober 2011 til Kommissionen om, at likvidationsproceduren efter planen skulle slutte med udgangen af 2011 for både Gdynia skibsværft og Szczecin skibsværft.

efter at have opfordret de interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med disse artikler⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (5) Ved brev af 25. januar 2012 meddelte Kommissionen Polen, at den havde besluttet at indlede proceduren efter artikel 108, stk. 2, i EUF-traktaten (herefter benævnt "TEUF") over for den omhandlede foranstaltning (herefter benævnt "åbningsbeslutningen").

I. SAGSFORLØB

- (1) Den 6. november 2008 vedtog Kommissionen to beslutninger om tilbagebetaling⁽²⁾ i forbindelse med ulovlig statsstøtte til skibsværfterne i Gdynia og Szczecin (herefter benævnt "Gdynia skibsværft" og "Szczecin skibsværft"), hvori den tillod en særlig salgsstrategi, dvs. de polske myndigheder fik mulighed for at sælge værfternes aktiver bundtvis i åbne, gennemsigtige, ubetingede og ikkediskriminerende udbud.
- (2) Mens Kommissionen fulgte genopretningsprocessen, anmodede den om præciseringer af førnævnte udbudsprocedurer. Efter presseforlydender om, at det statsejede erhvervsudviklingsagentur (herefter benævnt "IDA") kan have ydet et lån i september 2010 (herefter benævnt "foranstaltningen") til Crist S.A. (herefter benævnt "Crist" eller "selskabet") til køb af visse aktiver i Gdynia skibsværft, forlangte Kommissionen præciseringer af dette forlydende på et møde med de polske myndigheder den 22. oktober 2010. De polske myndigheder redegjorde for deres syn på sagen og lovede at indgive alle nødvendige

- (6) Åbningsbeslutningen blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*⁽³⁾. Kommissionen opfordrede de interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til foranstaltningen.
- (7) Polen indsendte sine bemærkninger den 27. februar 2012. Kommissionen modtog ingen bemærkninger fra interesserede parter. Polen fremsendte yderligere oplysninger den 4. og 5. juni 2012.

II. BAGGRUND

1. Beskrivelse af støttemodtageren

- (8) Ifølge de polske myndigheder er Crist et privat selskab beliggende i Gdansk, hvor det blev stiftet i 1990 af sine to nuværende aktionærer. Det har ca. 150 ansatte og ca. 500 selvstændige leverandører, der leverer tjenesteydelser til selskabet. Crists primære aktivitetsområder er skibsbyggeri, reparation af skibe og hydrotekniske anlæg. I perioden mellem 2004 og 2008 arbejdede selskabet

⁽¹⁾ EUT C 129 af 4.5.2012, s. 9.

⁽²⁾ Kommissionens beslutning af 6. november 2008 om Polens statsstøtte C 19/05 (ex N 203/05) til Stocznia Szczecińska, EUT L 5 af 8.1.2010, s. 1, og Kommissionens beslutning af 6. november 2008 om Polens statsstøtte C 17/05 (ex N 194/05 og PL 34/04) til Gdynia skibsværft, EUT L 33 af 4.2.2010, s. 1.

⁽³⁾ Se fodnote 1.

årligt på ca. 20 skibe og andre bygninger. Selskabets kunder er primært skibsredere fra Europa (Tyskland, Nederlandene, Skandinavien og Polen).

- (9) Ifølge de polske myndigheder er selskabet især aktivt i følgende tre markedssegmenter:

- hydroteknisk bygge- og anlægsvirksomhed: stålkonstruktioner til sluser, dæmninger, sænkekasser og andre stålkonstruktioner til anlæggelse af kajanlæg og havnemoler
- vedvarende energi: systemer og/eller komponenter til brug ved anlæggelse af havvindmølleparker
- offshoreindustri: offshore undersøgelses-, efterforsknings- og forarbejdningsanlæg til støtte for boreplatforme og byggemoduler i stålplatforme.

- (10) Strukturen i Crists indtjening opdelt efter markedssegmenter er vist i nedenstående tabel 1. De polske myndigheder oplyste Kommissionen om, at denne indtjeningsstruktur er et resultat af gennemførelsen af forretningsplanen, ifølge hvilken aktiviteterne er målrettet mod et skifte fra traditionelt skibsbyggeri til den vedvarende energisektors offshoredel og til det hydrotekniske marked.

Tabel 1

Crists indtjeningsstruktur pr. segment

Indtjeningskategori	2009	2010 ⁽¹⁾	2011
Hydroteknik	[17-23] (*) %	[4-6]%	[3-5]%
Vedvarende energi	[23-28]%	[75-80]%	[67-74]%
Offshore	[21-26]%	[6-8]%	[6-8]%
Andet (skibsbyggeri)	[29-34]%	[9-12]%	[17-20]%

(¹) Kommissionen bemærker, at summen af procentandelene, som opgivet af Polen i kolonnen for 2010, ikke er 100. Kommissionen mener, at denne mindre uoverensstemmelse skyldes afrunding til to decimaler.

(*) Forretningshemmelighed

- (11) Ifølge de polske myndigheder øgede Crist sin indtjening med en faktor 10 i perioden 2002-2009 og nåede op på 383 mio. PLN i 2009 (95,75 mio. EUR ⁽⁴⁾). Indtjeningen

(⁴) Tallene i EUR i denne afgørelse er tilnærmelser, som kun angives vejledende, med undtagelse af tallet [...] mio. EUR, som repræsenterer værdien af kontrakten mellem Beluga Hochtief Offshore og Crist, som er indgået i euro. Alle tal i PLN er omregnet til EUR til kursen 1 EUR = 4 PLN.

faldt i 2010 til 236 mio. PLN (59 mio. EUR), men nåede op på 630 mio. PLN (157,5 mio. EUR) i 2011. Crists primære finansielle resultater i perioden 2007-2009, som ligger forud for lånet fra IDA, og perioden 2010-2011, der ligger efter långivningen, er gengivet i tabel 2.

Tabel 2

Crists primære finansielle resultater 2007-2011 (i mio. PLN)

	2007	2008	2009	2010	2011
Indtjening ved salg	323,41	361,06	383,77	236,48	630,29
Overskud af salg	19,10	20,80	27,10	5,5	53,1
Driftsoverskud	20,80	19,50	25,80	15,37	49,33
Nettoresultat	22,20	20,10	15,50	12,62	31,66
Afskrivning	2,40	3,30	4,20	5,58	10,75
Årets resultat	24,60	23,40	19,70	18,20	42,41

- (12) Ifølge de polske myndigheder havde selskabet i 2011 kreditter og grænser for store engagementer på ca. [...] mio. PLN ([...] mio. EUR), herunder lånet fra IDA (se afsnit 3, "Beskrivelse af foranstaltningen") og finansiell støtte af forskellig art ydet af fire banker. Selskabet har i øjeblikket 10 kontrakter under udførelse med en samlet værdi af ca. [...] mio. PLN ([...] mio. EUR) og forhandler om yderligere kontrakter til en samlet værdi af ca. [...] mio. PLN ([...] mio. EUR).

2. Beskrivelse af programmet

- (13) Den 27. maj 2010 ansøgte Crist om lånet fra IDA (se afsnit 3, "Beskrivelse af foranstaltningen") i henhold til IDA's "støtteprogram til initiativer, der skal stimulere den polske økonomi" (herefter benævnt "programmet"), i underprogramkategorien "støtte til virksomheder i de mest sårbare regioner, der er berørt af den økonomiske krise".

- (14) Virksomheder, som er støtteberettigede til programmet, er mellemstore og store virksomheder, der gennemfører projekter med sigte på at stimulere efterspørgslen i den polske økonomi og er aktive i de mest sårbare regioner, som er berørt af den økonomiske krise eller af alvorlige oversvømmelser. Disse regioner er præcist defineret i programmet. Regionen Gdansk er en af de sårbare regioner ifølge programmet, men ikke Gdynia.

- (15) Ifølge programmet vil IDA deltage i projekter og joint ventures for at stimulere økonomisk efterspørgsel og udvikling. IDA skal opnå et rimeligt afkast, dvs. deltagelsen bør foregå på markedsvilkår. IDA's maksimale finansieringsintensitet kan ikke overskride 80 % af netto-værdien af den planlagte investering.
- (16) Ifølge de polske myndigheder bør IDA ikke støtte projekter, som kunne indeholde elementer af statsstøtte, med undtagelse af projekter, der er relateret til nationens sikkerhed og forsvar i overensstemmelse med artikel 346 i TEUF⁽⁵⁾.
- (17) Programmet udgør en del af IDA's kommercielle, over-skudsgivende virksomhed, og der anvendes ifølge de polske myndigheder standarder, som er relevante på markedet for kommerciel finansiering af virksomheder. Som Polen har forklaret, er denne aktivitet adskilt fra IDA's ydelse af statsstøtte til store virksomheder i krise.

3. Beskrivelse af foranstaltningen

- (18) Den foranstaltning, der undersøges, er et lån på 150 mio. PLN (33,4 mio. EUR) ydet af IDA til Crist den 14. september 2010 (herefter benævnt "IDA-lånet") til køb af et bundt aktiver, bl.a. en tørdok, det såkaldte Crist skibsværftsområde 2. Ifølge de polske myndigheder udgjorde lånet på ydelsestidspunktet mindre end [...] % af selskabets samlede værdi af kreditter og grænser for store engagementer.
- (19) I henhold til programmet bør renten på IDA-lånet være lig med gældende basissats forhøjet med et nettorentetillæg på 0,9-4 % p.a. (herefter benævnt "rentetillægget") alt efter finansieringsrisikoen og kvaliteten af den sikkerhed, som støttemodtageren stiller, som vist i tabel 3.

Tabel 3

Rentetillæg gældende for foranstaltningen ifølge programmet

Finansiell risiko	Stærk sikkerhed	Moderat sikkerhed	Svag sikkerhed
Lav	0,9 %	1,0 - 1,4 %	1,5 - 1,8 %
Moderat	1,0 - 1,4 %	1,5 - 1,8 %	1,9 % - 3,3 %
Høj	1,5 - 1,8 %	1,9 % - 3,3 %	3,4 % - 4,0 %

- (20) Rentetillægget for IDA-lånet til Crist blev sat til 1,8 %. Den samlede rente på lånet til Crist var 6,81 %⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ I denne artikel hedder det: "Traktaternes bestemmelser er ikke til hinder for følgende regler: [...] b) hver medlemsstat kan træffe de foranstaltninger, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser ...".

⁽⁶⁾ I brevet af 25. november 2010 meddelte Polen fejlagtigt Kommissionen, at renten var fastsat på niveau med basissatsen defineret som seksmåneders WIBOR (i stedet for tremåneders WIBOR), og at den samlede rente på lånet til Crist var 7,02 % (i stedet for 6,81 %). Polen rettede denne oplysning ved brev af 27. februar 2012.

Renten blev fastsat til samme niveau som basissatsen defineret som tremåneders WIBOR⁽⁷⁾ (3,81 %, da lånet blev ydet) plus 1,2 %, hvortil der blev lagt et rentetillæg på 1,8 %. Rentetillægget blev fastsat af IDA til 1,8 %, da både den finansielle risiko ved transaktionen og sikkerhedsstillelsen blev anset som moderate, hvilket som vist i tabel 3 bør udløse et tillæg på mellem 1,5 % og 1,8 %. IDA-lånet udløber den 31. december 2015, dvs. en løbetid på ca. 5 år og 3 måneder, idet foranstaltningen blev bevilget den 14. september 2010.

- (21) Sikkerheden for IDA-lånet består af:

- registreret håndpant i den samlede mængde Crist-aktier
- realkreditlån i fast ejendom (del af skibsværftsområde 2)
- registreret håndpant i en række løsøreaktiver, der udgør en del af skibsværftsområde 2
- en blankoveksel underskrevet af Crist
- en erklæring fra Crist om, at selskabet frivilligt underkaster sig fuldbyrdelse
- erklæringer fra hver af Crists aktionærer om, at de frivilligt underkaster sig fuldbyrdelse.

- (22) Ifølge programmet skal sikkerhedsstillelsen svare til mindst 150 % af den finansiering, som IDA yder.

- (23) Den tredje udbudsrunde for salget af Gdynia skibsværftsaktiver fandt sted den 15. september 2010. Ifølge pressen var Crist som følge af finansieringen fra IDA i stand til at overbyde en anden tilbudsgiver, Patia (et selskab registreret i Cypern og knyttet til det ukrainske selskab ISD, som ejer Gdynia skibsværft). Crist bød 175 mio. PLN (43,75 mio. EUR) for det udbudte bundt aktiver (herefter omtalt som "tørdokken"). Grundprisen for tørdokken var blevet sat til 96,7 mio. PLN (24,17 mio. EUR).

III. BEGRUNDELSER FOR INDLEDNING AF DEN FORMELLE UNDERSØGELSESPROCEDURE

- (24) I åbningsbeslutningen udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt Crist ville have været i stand til at finde den nødvendige finansiering på markedet på lignende vilkår

⁽⁷⁾ Warsaw Interbank Offered Rate.

på baggrund af de oplysninger, som IDA havde til rådighed på tidspunktet for beslutningen om at yde lånet.

(25) Ifølge den foreløbige analyse af foranstaltningen på baggrund af de oplysninger, som Kommissionen havde fået, kunne IDA-lånet have givet Crist en fordel ved hjælp af statslige midler. Kommissionen udtrykte sine bekymringer med hensyn til: i) den rentesats, som kreditten blev ydet til, ii) den sikkerhedsstillelse, som IDA accepterede, iii) den benchmarking, som IDA brugte, iv) den forretningsplan, som Crist forelagde, og v) en eventuel fortrinsbehandling af Crist fra IDA's side.

(26) For så vidt angår rentesatsen, var Kommissionen ikke i stand til at fastslå, om renten på IDA-lånet (formodedes at være på 7,02 % på tidspunktet for indledningsbeslutningen) var i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, idet de polske myndigheder ikke havde fremlagt beviser for selskabets rating og sikkerhedsstillelsesniveau.

(27) Med hensyn til sikkerhedsstillelsen modtog Kommissionen ikke den underliggende kontrakt mellem IDA og Crist om IDA-lånet og ekspertvurderingerne af Crists aktier og tørdokken, der blev stillet som sikkerhed for lånet. Kommissionen mente derfor, at Polen ikke umiddelbart havde påvist, at ekspertvurderingerne var foretaget konservativt, og at en privat investor ville have accepteret en sådan sikkerhedsstillelse.

(28) Hvad angår benchmarkingen, havde Kommissionen sine tvivl om, hvorvidt [...] banklånet kunne bruges som benchmarking til at vurdere, om IDA-lånet opfylder princippet om den private markedsinvestor. Kommissionen mente, at [...] banklånet adskilte sig fra IDA-lånet, idet i) det gik til refinansiering af den transaktion, som Crist oprindeligt havde finansieret med egne midler, ii) beløbet på [...] banklånets hovedstol var betydeligt lavere, og iii) IDA-lånet medførte en højere risiko end risikoen ved [...] banklånet, eftersom beløbet oversteg Crists egne midler, og løbetiden var væsentlig længere (5 år og 3 måneder sammenlignet med 3 år og 8 måneder).

(29) Vedrørende forretningsplanen bemærkede Kommissionen, at Crist på det tidspunkt, hvor lånet blev ydet, havde udsigt til tre år med faldende nettoresultat, om end selskabet samlet set var i en god finansiel sundhedstilstand. På grund af de involverede markedsrisici, en mulig overkapacitet på markedet og det forhold, at finanskrisen langt fra var overstået, da foranstaltningen blev truffet, var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt en privat investor ville have tilført den pågældende finansiering.

(30) Uden at det berører spørgsmålet om, hvorvidt programmet som sådan udgør statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, udtrykte Kommissionen endelig også tvivl om, hvorvidt Crist var berettiget til den støtte, som IDA ydede i henhold til programmet, idet lånet blev givet til en investering i Gdynia, som ikke var en sårbar region og dermed ikke kunne få støtte fra programmet. Kommissionen satte også spørgsmålstegn ved, om IDA's finansieringsintensitet hos Crist overholdt tærsklen for maksimal intensitet som defineret i programmet (se betragtning 15). IDA-lånet beløber sig til 150 mio. PLN (37,5 mio. EUR). Crist købte tørdokken til en pris af 175 mio. PLN (43,75 mio. EUR). På baggrund af disse tal blev IDA's finansieringsintensitet 86 %, dvs. over programmets tærskel. Kommissionen mente derfor, at Crist kan have modtaget fortrinsbehandling ved at få bevilget IDA-lånet i henhold til programmet.

(31) I lyset af ovenstående havde Kommissionen sine tvivl om, hvorvidt en privat investor ville have forsynet Crist med den omhandlede finansiering, og besluttede at indlede en formel undersøgelsesprocedure.

IV. POLENS BEMÆRKNINGER

(32) De polske myndigheder fremførte, at der var blevet foretaget en omfattende vurdering af selskabets økonomiske og finansielle situation, forretningsplan og eventuelle markedsreferencer forud for ydelsen af lånet til Crist, og at det følger af det utvetydige resultat af denne analyse, at det pågældende lån svarer til normale markedsvilkår forstået som de betingelser, på hvilke en privat investor ville gå med til at finansiere en given investering. Derfor udgør IDA-lånet ifølge Polen ikke statsstøtte.

1. Rentesatsen

(33) Polen forklarede, at der forud for bevillingen af IDA-lånet var foretaget en vurdering i tre trin af selskabets økonomiske og finansielle situation i henhold til relevante standarder for markedet for kommercielle finansieringsprodukter til virksomheder. Første trin af vurderingen var en indledende pointgivning for selskabets kreditværdighed foretaget af en uafhængig ekstern rådgiver, som resulterede i en score, der gav selskabet adgang til næste trin, dvs. en mere detaljeret vurdering. I næste trin blev de sidste tre regnskabsår vurderet sammen med de forventede resultater, nøgletalsanalysen, de kvantitative mål såsom likviditetsgraden, aktivernes omsætnings-hastighed, kapitalstrukturen, rentabiliteten og udviklingen samt de kvalitative mål såsom kvaliteten af ledelsen, graden af afhængighed af markedet og kvaliteten af de foreslåede elementer i sikkerhedsstillelsen. Det sidste trin bestod i at fastsætte et avanceniveau ved at anvende en model, der tager højde for risici og den foreslåede sikkerhedsstillelse på baggrund af ekspertanalysen.

Rating af Crist

- (34) Med henvisning til dynamikken i Crists resultater i perioden 2006-2009 (se tabel 4) understregede Polen, at selskabets økonomiske og finansielle situation som fastslået i ekspertanalysen på tidspunktet for låneansøgningen var god.

Tabel 4

Dynamikken i Crists resultater 2006-2009 (i mio. PLN)

	2006	2007	Dynamik	2008	Dynamik	2009	Dynamik
Overskud af salg	21,20	19,10	90,09 %	20,8	108,90 %	27,10	130,29 %
Driftsoverskud	20,90	20,80	99,52 %	19,50	93,75 %	25,80	132,31 %
Nettoresultat	16,50	22,20	134,55 %	20,10	90,54 %	15,50	77,11 %
Afskrivning	1,97	2,40	121,83 %	3,30	137,50 %	4,20	127,27 %
Årets resultat	18,47	24,60	133,19 %	23,40	95,12 %	19,70	84,19 %
Salgsindtægter	228,75	323,41	141,38 %	361,06	111,64 %	383,77	106,29 %

- (35) For så vidt angår faldet i nettoresultatet i 2008 og 2009, forklarede Polen, at det skyldtes en ændring i forretningsmodellen i form af indgåelse af kontrakter med en højere værdi og bedre rentabilitet, men med frister for udførelsen på op til 12-15 måneder. Dette betyder, at de højeste fortjenester indkasseres ved færdiggørelsen af produktet og overdragelsen heraf til bygherren.
- (36) Vurderingen af Crists forretningsplan blev foretaget af IDA på flere niveauer. Polen forklarede, at planen blev udarbejdet i samarbejde med [...], analysen af den blev udført af [...] ("[...]"), og en detaljeret gennemgang af dokumentet, herunder antagelser og forventede virkninger, blev foretaget af IDA's eksperter. De polske myndigheder bemærkede, at der i hvert trin var en positiv opfattelse af dokumentet, og fremførte, at dets nøjagtighed er blevet bekræftet af de faktiske resultater, som Crist har opnået, og som er i overensstemmelse med tallene i prognosen eller endda bedre. Polen forklarede yderligere, at den gunstige finansielle prognose, som Crist forelagde, var troværdig og understøttedes af de indgåede kontrakter.
- (37) For så vidt angår rentabiliteten af investeringen, gav Polen af detaljeret redegørelse for de beregnede nøgletal baseret på pengestrømsanalysen, nettonutidsværdien (NPV) og den interne rente (IRR), som alle lå højt. Nettonutidsværdien (NPV) af projektet, der omfattede købet af tørdokken til 150 mio. PLN, var [...] mio., og den interne rente (IRR) var [...] %. Polen tilføjede, at selv om tørdokken i sidste ende blev købt for 175 mio. PLN, er nøgletallene stadig meget høje for denne transaktion (NPV på [...] mio. PLN og IRR på [...] %).
- (38) På baggrund af ovennævnte analyse fastsatte IDA selskabets rating i henhold til sit interne tretrins-ratingsystem. Crist blev vurderet til at udgøre en gennemsnitlig kreditrisiko, med en god finansiell pålidelighed og tilstrækkelig kapacitet til at betale sine kreditorer over en længere periode foruden at have en styrket modstandskraft mod længerevarende ugunstige økonomiske betingelser. Polen fremførte, at resultatet af IDA's metode er i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten⁽⁸⁾ ("referencesatsmeddelelsen"). De data, som IDA havde til rådighed, blev vurderet til at svare til ratingkategori BBB (god) som defineret af ratingbureauet EuroRating, men for at være på den sikre side fastholdt Polen en BB-rating for at kontrollere, hvad anvendelsen af referencesatsmeddelelsen gav sig udslag i.
- Sikkerhedsstillelse**
- (39) De polske myndigheder anførte, at Crist havde stillet følgende som sikkerhed: registreret håndpant i den samlede mængde Crist-aktier, realkreditlån i fast ejendom (del af skibsværftsområde 2), registreret håndpant i en række løsøreaktiver, der udgør en del af skibsværftsområde 2, en blankoveksel underskrevet af Crist, en erklæring fra Crist om, at selskabet frivilligt underkaster sig fuldbyrdelse, og erklæringer fra hver af Crists aktionærer om, at de frivilligt underkaster sig fuldbyrdelse.
- (40) Polen fremlagde ekspertvurderinger af Crists aktier, der var foretaget af [...] ved hjælp af to metoder, nemlig

⁽⁸⁾ EUT C 14 af 19.1.2008, s. 6.

den aktivbaserede værdiansættelsesmetode (metoden med korrigerede nettoaktiver) pr. 29. juli 2010 og den indtægtsbaserede værdiansættelsesmetode (en kombination af Discounted Cash Flow og korrigeret nutidsværdi (APV)) pr. 1. august 2010. De to vurderinger faldt meget forskelligt ud. Mens den første metode gav en værdi på [...] mio. PLN, viste den anden metode næsten [...] mio. PLN. Samtidig påviste [...] i et andet dokument af 3. august 2010, som de polske myndigheder fremsendte, at metoden med korrigerede nettoaktiver lå tættere på selskabets realisationsværdi og ikke afspejlede den reelle værdi af Crist (navnlig egenkapitalen). [...] konkluderede, at [...] mio. PLN burde antages som den reelle værdi.

(41) Hvad angår værdien af det andet element i sikkerhedsstillelsen, nemlig realkreditlånet i fast ejendom, fremlagde Polen en værdiansættelse af 4. marts 2009 fra en uafhængig ekspert, som ansatte markedsværdien af tørdokken til 169,5 mio. PLN (eller 84,7 mio. PLN ved et tvangssalg). Derudover bestilte IDA i januar 2011 en vurdering, som skulle udføres af en uafhængig ekspert efter transaktionen og fremsendes til Kommissionen, hvor værdien af realkreditlånet blev vurderet til [...] mio. PLN.

(42) Som svar på Kommissionens skepsis med hensyn til, om den pris, som Crist betalte i tredje udbudsrunde for

tørdokken (175 mio. PLN), kan antages som en erstatning for værdien af denne sikkerhed, foreslog Polen, at man kunne betragte det konkurrerende tilbud på 166 mio. PLN, som Patia fremsatte på samme tidspunkt, som en markedsværdi.

(43) Endvidere styrkes værdien af sikkerhedsstillelsen ifølge Polen yderligere i kraft af variationen i elementerne heri (fast ejendom, løsøre og finansielle aktiver) og det forhold, at alle elementer i sikkerhedsstillelsen var ubehæftede inden ydelsen af lånet.

(44) De polske myndigheder mente sammenfattende, at den samlede værdi af sikkerhedsstillelsen for lånet på baggrund af de forskellige vurderinger lå et sted mellem [...] mio. PLN og [...] mio. PLN (se tabel 5). Til brug for sin interne rating havde IDA vurderet Crists sikkerhedsstillelse til at være moderat (se tabel 3). Med henvisning til referencesatsmeddelelsens regler (se tabel 6) fremførte de polske myndigheder, at den samlede værdi af sikkerhedsstillelsen i overensstemmelse med markedsværdien er [...] mio. PLN⁽⁹⁾ og udgør [...] % af det ydede lån. Denne værdi af sikkerhedsstillelsen overstiger lånebeløbet og svarer til sikkerhedsstillelseskategorien "høj" som defineret i referencesatsmeddelelsen, eftersom det forventede tab ved misligholdelse af lånet (LGD – Loss Given Default) er lig 0.

Tabel 5

Værdien af sikkerhedsstillelsen afhængigt af den valgte værdiansættelsesmetode

			Element og værdiansættelsesmetode	
			Crist-aktier Aktivbaseret værdiansættelsesmetode (korrigerede nettoaktiver)	Crist-aktier Indtægtsbaseret værdiansættelsesmetode (korrigeret nutidsværdi)
		Værdi (PLN)	[...]	[...]
Element og værdiansættelsesmetode	Skibsværftsområde 2	169 471 000	I ALT	I ALT
	Markedsværdimetoden (indtægtsbaseret)		[...]	[...]
	Skibsværftsområde 2	84 735 500	I ALT	I ALT
	Værdi ved tvangssalg		[...]	[...]
	Skibsværftsområde 2	180 439 000	I ALT	I ALT
	Markedsværdimetoden (indtægtsbaseret)		[...]	[...]
	Skibsværftsområde 2	166 000 000	I ALT	I ALT
	Værdi af sidste modbud		[...]	[...]

⁽⁹⁾ Crist-aktierne ansat med indtægtsbaseret værdiansættelsesmetode (anbefalet af en ekspert) på [...] mio. PLN, og realkreditlån i fast ejendom (del af skibsværftsområde 2) ansat af en ekspert til 169,5 mio. PLN.

- (45) De polske myndigheder aflagde også en [...] rapport, som blev udfærdiget i maj 2012, dvs. efter at transaktionen fandt sted. Den indeholder bl.a. en verifikation af de [...] værdiansættelser, som var til rådighed for IDA på tidspunktet for transaktionen. Polen understreger kritikken af værdiansættelsen af nettoværdien, idet [...] ikke medtog værdien af immaterielle aktiver som f.eks. kontraktporteføljen, kunderelationer og arbejdsstyrken, som kunne rumme betydelige værdier og forbedre vurderingsresultatet. [...] konkluderer, at vurderingen er en væsentlig undervurdering af værdien af Crists egenkapital. I henseende til den indtægtsbaserede værdiansættelsesmetode bemærker Polen, at [...] når frem til de samme værdier som [...] (dvs. ca. [...] mio. PLN).

Rentesatsen

- (46) I forbindelse med bevillingen af lånet vurderede IDA både kreditrisikoen ved selskabet og sikkerhedsstillelsen som moderat. Derfor bevilgede IDA lånet til en rente på 6,81 % beregnet som summen af basissatsen (tremåneders WIBOR (3,81 %) plus 1,2 %) og rentetillægget, som det blev beregnet ud fra modellen i tabel 3, dvs. 1,8 %.
- (47) Ud over IDA's beregninger baseret på interne regler tilvejebragte Polen yderligere præciseringer ved hjælp af metoden til fastsættelse af en erstatning, der beskrives i referencesatsmeddelelsen (se tabel 6).

Tabel 6

Lånemargener i basispoint ifølge referencesatsmeddelelsen

Ratingkategori	Sikkerhedsstillelse		
	Høj	Normal	Lav
Meget god (AAA-A)	60	75	100
God (BBB)	75	100	220
Tilfredsstillende (BB)	100	220	400
Svag (B)	220	400	650
Dårlig/finansielle vanskeligheder (CCC og derunder)	400	650	1 000

- (48) Polen anførte, at renten på lånet ikke burde være lavere end 5,49 % i betragtning af den referencesats, som Kommissionen offentliggjorde for Polen (4,49 %), Crists BB-rating og den høje grad af sikkerhedsstillelse (se betragtning 44). Polen understregede derfor, at den rentesats, IDA anvendte, på 6,81 % er 132 basispoint højere end den referencesats, der er defineret i referencesatsmeddelelsen, dvs. 5,49 %.

- (49) Den af Polen fremsendte [...] rapport indeholder et detaljeret estimat af Crists rating på tidspunktet for transaktionen baseret på to forskellige ekspertmetoder. Ratingmodellerne blev udviklet af [...] på grundlag af pointgivnings-/ratingmodeller, som forretningsbanker bruger. Ifølge rapporten ligger Crists rating i området BB til B. Ikke desto mindre mener [...], at rentesatsen er tilstrækkelig set i lyset af den høje værdi af sikkerhedsstillelsen, som vurderet under ét giver en "høj" sikkerhedsstillelse.

2. Benchmarking

- (50) De polske myndigheder oplyste Kommissionen om, at [...] banklånet ikke var det eneste grundlag for fastsættelsen af det endelige niveau for rentesatsen på lånet til Crist, idet det primært foregik på basis af et internt vurderingssystem. Uanset forskellene på lånene bemærkede Polen, at både IDA og [...] bank nåede frem til samme konklusion med hensyn til rentesatsen.
- (51) Desuden fremførte Polen som en generel bemærkning, at det i betragtning af det høje beløb på det omhandlede lån (150 mio. PLN) praktisk taget er umuligt at finde en ideel benchmarking på det polske marked til den type lån, der blev ydet til Crist. Med henvisning til dom afsagt af Retten i Første Instans i sag T-296/97, *Alitalia mod Kommissionen*, mente Polen, at en eventuel gevinst til Crist burde vurderes ved henvisning til et lignende og ikke et identisk lån.
- (52) Polen fremsendte en sammenligning mellem de to kreditter (se tabel 7 nedenfor) og mindede om, at begge lån blev ydet i 2010, at [...] bankens rentesats endda var lavere (6,68 % mod IDA's 6,81 %), og at [...] bankens beslutning indebar en højere risiko. Efter de polske myndigheders mening udgør transaktionen derfor en værdifuld reference.

Tabel 7

Sammenligning mellem [...] banks og IDA's lån til Crist

	[...] banklån	IDA-lån
Hovedstol	[...] PLN	150 000 000 PLN
Lånet ydet den	18.2.2010	14.9.2010
Løbetid	3 år, 10 måneder	5 år, 3 måneder
Rentesats	6,62 %	6,81 %
Værdi af sikkerhedsstillelse	[...] PLN	[...] PLN

	[...] banklån	IDA-lån
Udviklingsperspektiver ⁽¹⁾	[...] PLN	[...] PLN
Yderligere risici	Manglende sikkerhed for, at tørdokken (skibsværftsområde 2) bliver købt, og at produktionslinjen bliver fuldendt	Lånet ydet til køb af tørdokken (skibsværftsområde 2) til fuldendelse af produktionslinjen

⁽¹⁾ Værdien af de kontrakter, der var indgået på tidspunktet for underskrivelse af låneaftalen.

(53) Med hensyn til kreditrisikoen bemærkede Polen, at både [...] bank og IDA baserede deres beslutninger på den samme forretningsplan, hvor Crist påregnede at købe både skibsværftsområde 1 og 2. Derfor var risikoen ved fuldendelsen af anlægget højere, før den første transaktion fandt sted (selv om [...] bank kun refinansierede den transaktion, som Crist oprindeligt finansierede med egne midler). Faktisk sikrede IDA's udlånsbeslutning, der muliggjorde købet af skibsværftsområde 2, at Crist kunne fuldføre den nye forretningsstrategi, ifølge hvilken selskabet skal skifte sit forretningsfokus fra traditionelt skibsbyggeri til offshore delen af sektoren for vedvarende energi. Yderligere påpegede Polen, at ydelsen af [...] bankkredit til Crist skete, førend Crist undertegnede en meget lukrativ kontrakt med Beluga Hochtief til den højeste transaktionsværdi i Crists historie (på [...] mio. EUR), hvilket yderligere forbedrede selskabets kreditværdighed på tidspunktet for IDA's udlånsbeslutning.

(54) I øvrigt understregede de polske myndigheder, at der på tidspunktet for bevillingen af lånet forelå yderligere oplysninger, som IDA tog skyldigt hensyn til. Polen påpegede således, at ud over IDA og [...] bank havde Crist også et godt og mangeårigt forretningsforhold til en række andre finansieringsinstitutter, der tilførte kapital til selskabets aktiviteter ⁽¹⁰⁾. Dette var et bevis på Crists evne til at rejse kapital på kapitalmarkedet på tidspunktet for udlånsbeslutningen. Til det formål fremsendte Polen en liste over kredit- og garantigrænser i de enkelte finansieringsinstitutter, som Crist havde på tidspunktet for transaktionen.

(55) Endelig henlede de polske myndigheder Kommissionens opmærksomhed på den polske nationalbanks rentesatsoversigt for september 2010 med en periodisk offentliggjort liste over de gennemsnitlige rentesatser for nye lån

⁽¹⁰⁾ Crist havde benyttet sig af en række andre eksterne private finansieringskilder. Der var bl.a. tale om kreditter og garantier fra [...], [...], [...], [...] og [...] for over [...] mio. PLN i 2010 og over [...] mio. PLN i 2011.

til virksomheder i PLN. Det fremgår af denne oversigt, at den gennemsnitlige rentesats for kreditter på 4 mio. PLN med et udsving i rentesatsen på ikke over 3 måneder (som i Crists tilfælde) var lig med 5,4 %, dvs. lavere end den rente, IDA tog af lånet til Crist.

3. Forretningsplan

(56) De polske myndigheder tilsendte Kommissionen Crists forretningsplan. Polen oplyste Kommissionen, at IDA forud for bevillingen af lånet til Crist havde konsulteret selskabets handelspartnere ([...] og [...]) samt private banker og modtaget svar, der bekræftede Crists finansielle stabilitet. De polske myndigheder tilsendte Kommissionen disse bekræftende svarbreve fra private banker sammen med en analyse foretaget af [...] af Crists gennemførelse af forretningsplanen i perioden forud for IDA's beslutning om at yde lånet.

(57) I forretningsplanen antoges det, at nettonutidsværdien af investeringsprojektet ville beløbe sig til [...] mio. PLN ([...] mio. EUR), og den interne rente ville være [...] %. Disse skøn blev foretaget ud fra den antagelse, at selskabet ville betale 150 mio. PLN for tørdokken. Som svar på Kommissionens bemærkning i indledningsbeslutningen om, at den faktiske pris, der i sidste ende blev betalt, var 175 mio. PLN, fremsendte Polen en analyse foretaget af [...]. Den viser, at NPV og IRR af investeringen beløber sig til henholdsvis [...] mio. PLN og [...] % på grundlag af viden, som var tilgængelig på transaktionstidspunktet. [...] tilføjer, at NPV og IRR med den nuværende viden svarer til henholdsvis [...] mio. PLN og [...] %.

(58) Den samme rapport indeholder en oversigt over markedssituationen og Crists udviklingsperspektiver. I rapporten noteres det, at Crist ændrede sin produktionsprofil fra traditionelt skibsbyggeri til skræddersyede fartøjer, platforme og komponenter til offshore anlæg. Denne forretningsstrategi giver Crist en nichestilling, hvorfra selskabet kan deltage i planlagte offshoreprojekter i Nordsøen, og som giver vide muligheder for dynamisk vækst. [...] konkluderer, at selskabet drives i en sektor med betydeligt vækspotentiale.

(59) Polen fremførte, at IDA på baggrund af ekspertanalysen af forretningsplanen konkluderede, at selskabet trods den økonomiske krise, der begyndte i 2008, havde registreret positive resultater de seneste tre år, at værdien af de underskrevne og indgåede kontrakter indikerede en hurtig udvikling for selskabet, og at de finansielle prognoser blev vurderet positivt og viste, at selskabet var i stand til at tilbagebetale lånet.

- (60) Endelig bemærkede de polske myndigheder, at selskabet med en nettoindtjening på 12,6 mio. PLN (2,8 mio. PLN) i 2010 og 31,6 mio. PLN (7,03 mio. EUR) i 2011 genererede et nettoresultat, som oversteg tallene i forretningsplanen [...] gange. Ligeledes blev det noteret, at selskabets balance ved udgangen af 2011 var ca. [...] % højere end budgetteret.

4. Fortrinsbehandling af selskabet

- (61) For så vidt angår den påståede fortrinsbehandling af Crist fra IDA's side, forklarede de polske myndigheder først, at selskabet var berettiget til programstøtte, idet Crists hovedkontor og to af selskabets forretningsadresser er beliggende i Gdansk. Investeringen i Gdynia, som ellers ikke berettiger til sådan støtte, var ikke et resultat af selskabets flytning af aktiviteter, men snarere en geografisk udvidelse af Crists aktiviteter.
- (62) Med hensyn til finansieringsniveauet bekræftede Polen, at finansieringsgraden af Crists investering med midler fra IDA ikke oversteg den grænse på 80 %, som er fastlagt i programmet. Polen anførte, at den samlede udgift, der var planlagt af selskabet for investeringsprogrammet, var på 188,2 mio. PLN og omfattede Crists køb af ikke blot tørdokken (skibsværftsområde 2), men også området, hvor man samler skibsskrog (skibsværftsområde 1). Polen forklarede, at de to investeringer hører til samme produktionslinje, som gav Crist mulighed for at målrette forretningen mod markedet for vedvarende energi og offshoreanlæg. Kun det fulde investeringsprogram satte Crist i stand til at ændre sin forretningsmodel fra traditionelt skibsbyggeri til skræddersyede fartøjer, platforme og komponenter til havvindmølleparker.
- (63) Derfor svarer IDA's lån (150 mio. PLN) i forhold til hele Crists investering (213,2 mio. PLN⁽¹¹⁾) til en finansieringsintensitet på 70 % og ligger dermed pænt under programmets grænse på 80 %.
- (64) Endelig hævdede Polen, at programmet, hvorefter lånet til Crist blev finansieret, var et kommercielt program og ikke et støtteprogram. Polen bemærkede, at IDA's beslutninger om at finansiere visse projekter vurderes på et forretningsmæssigt grundlag af eksperter med erfaring fra de største finansieringsinstitutter i Polen.

V. VURDERING

1. Forekomsten af statsstøtte efter EUF-traktatens artikel 107, stk. 1

- (65) I EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, hedder det, at statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler

under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, er uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

- (66) Klassificeringen af en national foranstaltning som statsstøtte forudsætter, at følgende betingelser er opfyldt samtidig: 1) foranstaltningen giver en fordel ved hjælp af statsmidler, 2) fordelene er selektive, og 3) foranstaltningen forvrider eller truer med at forvride konkurrencen og kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

1.1. Forekomsten af en fordel

- (67) For at fastslå, om den undersøgte foranstaltning udgør statsstøtte, er det nødvendigt at fastslå, om Crist fik en økonomisk fordel, som selskabet ikke ville have fået på normale markedsvilkår, dvs. betingelser, på hvilke en privat investor ville tilbyde en kapitaltilførsel til Crist.

Rentesatsen

- (68) For at fastslå, om den undersøgte foranstaltning er forenelig med princippet om den private investor, vurderede Kommissionen, om en privat kreditor på baggrund af den information, som IDA havde på tidspunktet for beslutningen, ville have ydet Crist en tilsvarende kredit.
- (69) Som beskrevet i betragtning 33 ff. informerede Polen Kommissionen om, at Crist forud for lånebevillingen var genstand for en nøje vurdering af sin økonomiske og finansielle situation udført af IDA i samarbejde med eksterne eksperter, som udmøntede sig i Crists rating. Ifølge sit interne system bedømte IDA Crist til at være i ratingkategorien moderat, hvilket ifølge Polen svarer til mindst kategorien BB (tilfredsstillende) ved anvendelse af referencesatsmeddelelsen.
- (70) Med hensyn til sikkerhedsstillelsen fremsendte Polen alle ekspertvurderingerne og gav detaljerede forklaringer på hvert enkelt element i sikkerhedsstillelsen for lånet (se betragtning 39-45). På grundlag af disse vurderinger, ifølge hvilke værdien af panten i aktierne burde sættes til [...] mio. PLN, og realkrediten i tørdokken var over [...] mio. PLN værd, og i betragtning af programmets betingelse om, at sikkerhedsstillelsen skulle udgøre mindst 150 % af finansieringen, bedømte IDA værdien af Crists sikkerhedsstillelse som moderat med god dækning af kreditrisikoen. Polen anførte ikke desto mindre, at dette var en forsigtig tilgang, og at de uafhængige eksperters værdisættelse af sikkerhedsstillelsen indikerer en høj værdi af denne.

⁽¹¹⁾ Heri indgår 38,2 mio. PLN for skibsværftsområde 1 og 175 mio. PLN for skibsværftsområde 2.

- (71) Endelig ydede IDA på baggrund af den moderate risiko og sikkerhedsstillelse lånet til en rentesats på 6,81 % som en sum af basissatsen (tremåneders WIBOR plus 1,2 %) og et rentetillæg på 1,8 % (se tabel 3). Polen udtalte, at denne rente oversteg minimumsrentesatsen, da den ville blive beregnet i henhold til referencesatsmeddelelsen (se tabel 6 og betragtning 46-49). Kommissionen bemærker, at selv om Polen bruger "høj" sikkerhedsstillelse i sine beregninger, holder udtalelsen stik, selv med IDA's vurdering af sikkerhedsstillelsen som "moderat" (eller normal), nemlig basissatsen plus 220 point eller 6,69 %.
- (72) Kommissionen minder med en generel bemærkning om, at dens foreløbige tvivl med hensyn til renteniveauet, som den udtrykte i indledningsbeslutningen, primært skyldtes manglen på beviser for selskabets rating og sikkerhedsstillelsesniveau. I den henseende bemærker Kommissionen, at Polen som svar på indledningsbeslutningen fremsendte den pågældende information, som IDA havde til rådighed forud for bevillingen af lånet. Derudover leverede Polen en efterfølgende værdiansættelse af realkreditbelåningen af fast ejendom og en rapport udarbejdet af [...] efter transaktionen, men baseret på de oplysninger, som var til rådighed på tidspunktet, hvor beslutningen om at yde lånet blev taget.
- (73) For så vidt angår sikkerhedsstillelsen, var Kommissionens vurdering rettet mod, hvorvidt eksperternes værdiansættelse var konservativ i den forstand, at en privat investor ville have accepteret den tilbudte sikkerhedsstillelse. I denne henseende bemærker Kommissionen, at de forskellige værdiansættelser af Crist-aktierne afhængigt af den valgte metode falder meget forskelligt ud (se betragtning 40). Kommissionen bemærker også kritikken fra [...] af værdiansættelsen af nettoværdien til [...] mio. PLN, som udelader en række vigtige faktorer (se betragtning 45), og den deraf følgende undervurdering af værdien af Crists egenkapital. Endelig bemærker Kommissionen, at [...] og [...] når frem til samme konklusion på deres værdiansættelse ved hjælp af APV-metoden (dvs. en værdi af ca. [...] mio. PLN), og at begge uafhængige eksperter mener, at denne metode bør anses som mest repræsentativ. Ud over at sende disse værdiansættelser til Kommissionen foreslog Polen at vælge værdien af modtilbuddet fra Patia på 166 mio. PLN, som blev fremsat i tredje udbudsrunde, som erstatning for værdien af sikkerhedsstillelsen for tørdokken. Kommissionen bemærker, at denne erstatning faktisk ser ud til at repræsentere den værdi, som Crists konkurrent var parat til at betale for tørdokken i en situation med tvangs salg af dette aktiv.
- (74) Uden at udtale sig om, hvilken af rapporterne der bør vælges som grundlag, bemærker Kommissionen, at IDA var i besiddelse af en række værdiansættelser vedrørende kvaliteten af den tilbudte sikkerhedsstillelse, hvoraf kun den mest pessimistiske lå under 150 % af det ansøgte lån, og en række ekspert anbefalinger, som indikerede, at sikkerhedsstillelsen var tilstrækkelig til at dække kreditrisikoen.
- (75) Med hensyn til selskabets rating vurderede Kommissionen kritisk de samtidige beviser, som Polen havde fremsendt, og som IDA havde til rådighed forud for beslutningen om at yde lånet. Kommissionen bemærker, at IDA i forbindelse med sin interne ratinganalyse foretog den fulde nøgletalsanalyse af Crist med likviditetsgrad, aktivers omsætningshastighed, kapitalstruktur og rentabilitet. Desuden omfattede IDA's vurdering elementer som pengestrømsanalyse, finansielle prognoser, investeringseffektivitet, nulpunkt og projektets sårbarhed over for ydre faktorer såsom rente eller valutakursen.
- (76) Kommissionen noterer sig også rapporten fra [...]. Selv om den ligger efter transaktionen, indeholder den et detaljeret skøn over Crists rating og den tilbudte sikkerhedsstillelse på grundlag af samme information, som IDA havde til rådighed på tidspunktet for lånebevillingen. Ifølge rapporten ligger Crists rating en smule lavere end IDA's (i området BB til B). Hvad angår sikkerhedsstillelsen, konkluderes det i rapporten, at [...] aktivbaserede værdiansættelse er en væsentlig undervurdering af værdien af Crists egenkapital. [...] mener, at APV-metoden er mere konsistent og udbredt. [...] konkluderer på basis af sin analyse af Crists rating og værdien af den tilbudte sikkerhedsstillelse, at rentesatsen på IDA-lånet ikke var lavere end markedsrenten.
- (77) Kommissionen analyserede også, om den af IDA fastsatte rentesats svarer til metoden til fastsættelse af referencesatser, som Kommissionen kan anvende som en erstatning for markedsrenten i henhold til referencesatsmeddelelsen. Ifølge referencesatsmeddelelsen er referencesatsen resultatet af et rentetillæg lagt til en basissats svarende til den etårige IBOR (den etårige pengemarkedsrente i den pågældende medlemsstat). Tillægget, der skal anvendes, afhænger af den omhandlede virksomheds rating og sikkerhedsstillelsen (se tabel 6).
- (78) Da basissatsen for september 2010 i Polen var 4,49 %⁽¹²⁾, ville IDA's lånerente (6,81 %) være højere end den gældende referencesats, såfremt følgende var opfyldt på tidspunktet for ydelsen af lånet:
- ratingen af Crist var "svag" (B) og sikkerhedsstillelsen "høj"
 - ratingen af Crist var "tilfredsstillende" (BB) og sikkerhedsstillelsen mindst "normal", eller
- (12) Basisrentesatsen beregnet i overensstemmelse med referencesatsmeddelelsen for Polen i september 2010 kan ses på følgende side på Kommissionens websted: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

— sikkerhedsstillelsen var "lav" og ratingen af Crist mindst "god" (BBB).

I alle tre scenarier ville referencesatsen være 6,69 % (4,49 % og 2,20 %), dvs. lavere end renten på IDA-lånet (6,81 %).

- (79) På grundlag af denne analyse mener Kommissionen, at Crists rating på tidspunktet for ydelsen af lånet i værste fald var "svag" (B). For så vidt angår sikkerhedsstillelsen, repræsenterer selv det værste scenario med en sikkerhedsstillelse på [...] mio. PLN over 100 % af værdien af lånet, og Kommissionen mener derfor, at det forventede tab i tilfælde af misligholdelse (LGD) ligger under 30 %, hvilket svarer til en høj grad af sikkerhed som defineret i referencesatsmeddelelsen. I betragtning af den høje sikkerhedsstillelse for lånet burde renten på lånet i værste scenario på tidspunktet for transaktionen ikke have været under 6,69 % (dvs. referencesatsen for Polen 4,49 % plus 2,20 %, se tabel 6). IDA-lånet blev ydet til en højere rentesats (6,81 %).

- (80) Kommissionen kan ud fra de foreliggende elementer konkludere, at IDA med sin beslutning om at yde Crist et lån handlede, som en privat investor ville have gjort på grundlag af de tilgængelige oplysninger, og fastsatte en rente, som svarede til markedsrenten.

Benchmarking

- (81) I sin åbningsbeslutning satte Kommissionen spørgsmålstegn ved brugen af [...] banklånet som benchmarking i dette tilfælde. Kommissionen bemærkede bl.a., at [...] banklånet adskilte sig fra IDA-lånet med sin meget lavere værdi, og at [...] bank kun refinansierede den transaktion, som Crist oprindeligt havde finansieret med egne midler. Desuden var det Kommissionens foreløbige skøn, at IDA-lånet medførte en højere risiko end [...] banklånet, da løbetiden var væsentlig længere end for lånet fra [...] bank.
- (82) Som beskrevet i betragtning 50-55 bekræftede de polske myndigheder deres holdning om, at det var passende at anvende [...] banklånet som benchmarking for IDA-lånet. Ikke desto mindre understregede Polen, at andre elementer også blev taget i betragtning forud for udlånsbeslutningen.
- (83) Kommissionen bemærker, at IDA's beslutning om at yde lånet til Crist byggede på en kompleks ekspertanalyse af selskabets finansielle og økonomiske situation, som af dækkede rentabiliteten af den planlagte investering, og at

den beslutning, der tidligere var truffet af en uafhængig finansiell aktør, [...] bank, dvs. den omhandlede benchmarking, udgjorde en yderligere reference for IDA.

- (84) Kommissionen har også taget hensyn til det forhold, at Crists køb af tørdokken udgjorde fuldendelsen af en produktionslinje og derfor kan betragtes som et mindre risikabelt skridt i realiseringen af forretningsstrategien end den situation, som [...] banklånet blev ydet i. Da [...] banklånet blev godkendt, kunne det ikke tages for givet, at Crist ville kunne fuldføre sidste trin i den planlagte investering, dvs. købet af tørdokken. Desuden bemærker Kommissionen, at underskrivelsen i perioden mellem de to lån af den største kontrakt i Crists historie (værdi [...] mio. EUR) styrker selskabets stilling sammenlignet med det tidspunkt, hvor [...] banklånet blev ydet.

- (85) Endelig bemærker Kommissionen, at den finansielle sektor, som det er påvist af utallige eksterne finansieringskilder, som selskabet benyttede på samme tidspunkt, som IDA-lånet blev bevilget, havde en positiv opfattelse af Crists finansielle potentiale og selskabets kapacitet til at generere indtægt.

- (86) Idet den tvivl, som Kommissionen udtrykte i åbningsbeslutningen, er blevet fjernet, mener Kommissionen, at betingelserne for [...] banklånet og det forhold, at Crist havde adgang til andre eksterne finansieringskilder, støtter konklusionen om, at en privat kreditor ville have ydet Crist et lån på lignende vilkår som IDA-lånet.

Forretningsplan

- (87) I åbningsbeslutningen hed det, at selv om Crist overordnet set var et finansielt sundt selskab, da IDA-lånet blev ydet, viste regnskaberne en treårig tendens til faldende nettoresultat, og markedet var kendetegnet ved overkapacitet. Kommissionen var først i tvivl om, hvorvidt en privat investor ville have tilvejebragt den pågældende finansiering, på grund af de involverede markedsrisici og det forhold, at finanskrisen langt fra var overstået, da foranstaltningen blev truffet.
- (88) Som beskrevet i betragtning 56-60 fremførte Polen yderligere forklaringer på de elementer, som IDA støttede sin udlånsbeslutning på. Det var bl.a. en tretrinsanalyse af selskabets finansielle situation, som viste en sund kreditværdighed, og en uafhængig analyse foretaget af [...]. Polen understregede, at afkastet baseret på NPV og IRR var højt.

(89) Kommissionen har undersøgt den vurdering, som Polen fremsendte, af rentabiliteten af Crists investering, som viser, at selv om Crist endte med at betale en højere pris end oprindeligt antaget for tørdokken (dvs. 175 mio. PLN), er de relevante finansielle værdier fortsat høje (NPV og IRR af investeringen er henholdsvis [...] mio. PLN og [...] %) set på baggrund af den viden, der forelå på transaktionstidspunktet. Set fra en privat investors perspektiv indikerer disse resultater, at Crist havde en sund forretningsplan, og at selskabet takket være sin investering fik mulighed for at vinde nye kontrakter i den hydrotekniske sektor. Faktisk viste værdien af de indgåede kontrakter en hurtig udvikling i selskabet.

(90) Kommissionen bemærker, at selskabets salgs- og driftsaktiviteter afspejlede en stærk og positiv dynamik. Desuden har de polske myndigheder forklaret, at faldet i nettoresultatet, som kun forekom to år (2008 og 2009, se tabel 4), hang sammen med Crists nye forretningsstrategi. Tvivlen om den samlede positive vurdering af Crists finansielle resultater er dermed bortvejret.

(91) Med hensyn til den tvivl, som Kommissionen udtrykte vedrørende markedets overkapacitet, bemærker den, at selv om den traditionelle værftsindustri måske har overkapacitet, så genererede Crist i overensstemmelse med sin nye strategi i forretningsplanen, som IDA fik forelagt med henblik på lånebevillingen, mellem [...] % i 2009 og [...] % i 2011 af sin indtjening på andre markeder end traditionelt skibsbyggeri (se tabel 1). Crists indtjeningsstruktur og informationen om udviklingsperspektiverne inden for havvindmøller, hvor selskabet primært opererer, afslører udviklingspotentialet og den dermed forbundne forholdsvis lave risiko for private investorer.

(92) På basis af ovenstående konkluderer Kommissionen, at forretningsoplysningerne, der forelå på tidspunktet for transaktionen, var tilstrækkelige til at sætte en privat investor i stand til at træffe samme beslutning som IDA.

(93) Denne vurdering understøttes af Crists resultater for 2010-2011, der som en integreret del af forretningsplanen nu kan vurderes fra et efterfølgende perspektiv. Selv om selskabet i 2010 kun nåede [...] % af sine salgsprognoser, blev det planlagte afkast på salget og nettoindtjeningsgraden overgået, og Crists nettoindtjening blev 12,6 mio. PLN og var [...] gange højere end den planlagte nettoindtjening for 2010. I 2011 forbedrede sel-

skabet sine resultater yderligere med en stigning i salget på [...] % mere end det budgetterede, mens nettoindtjeningen oversteg forventningerne med [...] %. Selskabets samlede balance ved udgangen af 2010 og 2011 var henholdsvis [...] % og [...] % højere end budgetteret.

Fortrinsbehandling af selskabet

(94) I åbningsbeslutningen udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt visse betingelser i programmet var opfyldt, og navnlig om Crist var berettiget til støtte fra programmet, og om lånet overholdt den grænse for finansieringsintensitet, som var fastlagt i programmet (se betragtning 15).

(95) Kommissionen tager de polske myndigheders forklaring til efterretning om, at selskabet var berettiget til finansiering i henhold til programmet, og at intensiteten af IDA's finansiering af Crists investering ikke oversteg programmets grænse på 80 % (se betragtning 61-64). I forbindelse med det andet punkt har Kommissionen kontrolleret, at grænsen som beskrevet af de polske myndigheder også blev overholdt set ud fra de oplysninger, der var tilgængelige for IDA på tidspunktet for udlånsbeslutningen, nemlig at en finansiering på 150 mio. PLN i forhold til en samlet investering på 188,2 mio. PLN ⁽¹³⁾ giver en finansieringsintensitet på 79,7 %.

(96) På baggrund af disse forklaringer mener Kommissionen, at dens tvivl om, hvorvidt en privat investor ville have bevilget lånet, er fjernet.

1.2. Konklusion vedrørende fordelene

(97) Kommissionen konkluderer på grundlag af ovenstående redegørelse, at selskabet ikke fik en uretmæssig fordel på grund af de betingelser, som IDA-lånet blev givet på. Navnlig mener Kommissionen, i) at de oplysninger, der var til rådighed for IDA, var af en sådan karakter, at en privat investor ville have truffet samme beslutning, og ii) at rentesatsen på IDA-lånet til Crist svarer til markedsrenten.

(98) Da de elementer, der indikerer, at der foreligger statsstøtte efter EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, er kumulative, er fraværet af et af dem afgørende. Der er derfor ingen grund til at analysere de øvrige elementer, der er nævnt i betragtning 66 ovenfor —

⁽¹³⁾ IDA kunne ikke dengang vide, at den samlede investering ville blive 25 mio. PLN højere end først antaget (dvs. 213,2 mio. PLN i stedet for 188,2 mio. PLN som et resultat af den højere pris for tørdokken).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Foranstaltningen, som Republikken Polen har truffet til fordel for Crist S.A. i form af et lån på 150 mio. PLN til en rente på 6,81 %, udgør ikke statsstøtte efter EUF-traktatens artikel 107, stk. 1.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Republikken Polen.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. juli 2012.

På Kommissionens vegne
Joaquín ALMUNIA
Næstformand

ABONNEMENTSPRISER 2013 (ekskl. moms, inkl. normale forsendelsesomkostninger)

EU-Tidende, L- + C-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	1 300 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, papirudgave + årlig dvd	22 officielle EU-sprog	1 420 EUR pr. år
EU-Tidende, L-udgaven, kun papirudgave	22 officielle EU-sprog	910 EUR pr. år
EU-Tidende, L- + C-udgaven, månedlig kumulativ dvd	22 officielle EU-sprog	100 EUR pr. år
Supplement til EUT (S-udgaven), udbud og offentlige kontrakter, dvd, 1 udgave pr. uge	Flersproget: 23 officielle EU-sprog	200 EUR pr. år
EU-Tidende, C-udgaven — udvælgelsesprøver	Sprog iht. udvælgelsesprøve(r)	50 EUR pr. år

Den Europæiske Unions Tidende, der udkommer på EU's officielle sprog, fås i abonnement i 22 sprogudgaver. EU-Tidende omfatter L-udgaven (retsforskrifter) og C-udgaven (meddelelser og oplysninger).

Der abonneres særskilt på hver sprogudgave.

I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 920/2005, offentliggjort i EU-Tidende L 156 af 18. juni 2005, er Den Europæiske Unions institutioner midlertidigt fritaget for forpligtelsen til at udarbejde og offentliggøre alle retsakter på irsk. Irske udgaver af EU-Tidende vil derfor blive markedsført særskilt.

Abonnementet på supplementet til EU-Tidende (S-udgaven (udbud og offentlige kontrakter)) omfatter alle udgaver på de 23 officielle sprog på én dvd.

Abonnenter på *Den Europæiske Unions Tidende* kan uden ekstra omkostninger rekvirere eksemplarer af diverse bilag til EU-Tidende (C ... A-udgaver). Abonnenterne gøres opmærksom på udgivelsen af bilagene ved hjælp af »meddelelser til læserne« i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Salg og abonnementer

Betalingsabonnementer på diverse tidsskrifter, som f.eks. *Den Europæiske Unions Tidende*, kan købes gennem vore salgsagenter. Listen over salgsagenterne findes på internettet:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_da.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) giver direkte og gratis adgang til EU-retten. Via dette netsted kan man konsultere *Den Europæiske Unions Tidende*, og netstedet indeholder endvidere traktaterne, retsforskrifter, retspraksis og forberedende retsakter.

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union findes på: <http://europa.eu>

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA